ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్
		శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి
		శ్రీ కర్రా సుబ్బారెడ్డి
		శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్
		శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి.వెంకటేశన్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్.డి.కమలాకర్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.వి.శర్మ
	:	శ్రీ ఎమ్.హెచ్.కేశవరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె.తుల్జానందసింగ్
		శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా
		శ్రీమతి టి.అంజనిబాయి
		శ్రీ టి.వి.సత్యనారాయణ
		శ్రీ కె.వి.డేవిడ్ జ్ఞానకన్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఖాజామొయినుద్దీన్
		శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్
		శ్రీ లైకూర్ రేహమాన్ అన్సారి
		శ్రీ ఆర్. అంజయ్య
		శ్రీ సయ్యద్ అహమద్
		శ్రీ ఎస్.వి.రామిరెడ్డి
		శ్రీమతి వి.జయకుమారి
		శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి
		శ్రీ పి.కాశిరాజు
		శ్రీ కె.హరినారాయణ రావు
		శ్రీ పి.వెంకటరామారావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఎస్.రాజ సదారామ్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదమూడవ సమావేశము : ఎనిమిదవ రోజు)

గురువారం, మార్చి 26, 1998

(సభ ఉదయం 9·00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి ఉధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ డి· నాగేందర్:- అధ్యక్షా, ఎస్·ఎస్·సి. విద్యార్థులకు, ఇంటర్మీడియట్ విద్యార్థులకు సంబంధించి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నారు···

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, విద్యార్థులు···

Mr. Speaker:- No notice is before me under the rules. During Zero Hour you can raise.

ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

వరంగల్ కేంద్ర కారాగారములో ఖైదీల మరణం

71–

*4873– సర్వశ్రీ డి· నాగేందర్ (ఆసిఫ్‌నగర్), డి·ఎల్· రవీంద్రారెడ్డి (మైదుకూరు), ఇ· ప్రతాప రెడ్డి (ఆత్మకూరు), డి·ఎస్· రెడ్యానాయక్, ఎం· శశిధర్ రెడ్డి, కె· రాంభూపాల్ రెడ్డి (పాణ్యం), ఎన్· వెంకట రామరాజు (డోర్నకల్), కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ (పెద్దకూరపాడు):- హోంశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గత రెండు సంవత్సరాల కాలంలో వరంగల్ కేంద్ర కారాగారములో 13 మంది ఖైదీలు మరణించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఈ విషయమై ప్రభుత్వమునకు ఏమైనా ఫిర్యాదులు అందినవా;

(ఇ) అందుపై తీసుకున్న చర్యఏమి?

హోంశాఖమంత్రి : (శ్రీ ఎ· మాధవరెడ్డి):- (అ) లేదండి· వరంగల్లు సెంట్రలు జైలులో 1005లో ముగ్గురు, 1996లో ఎనిమిది మంది ఖైదీలు మరణించారు·

(ఆ) లేదండి. అయినప్పటికి, ఈ మరణాలకు సంబంధించి వార్తాపత్రికలో వచ్చిన సమాచారం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. దానిపై విచారణ జరిపించడమైనది.

(ఇ) అన్ని కేసులలోనూ ప్రభుత్వం సవివరమైన మరణ నివేదికలను, శవ పరీక్ష, శవ పంచాయతీల నివేదికలను సేకరించింది. అవసరమైన నివేదికలను జాతీయ మానవ హక్కుల సంఘానికి పంపడమైనది.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- వరంగల్ జైలులో జరిగిన సంఘటన గురించి హోమ్ మినిష్టర్‌గారిని మేము ప్రశ్న అడిగాము. The answer to (a) is: "No Sir, the number of prisoners who died at Central Prison, Warangal during 1995 and 1996 is 3 and 8 respectively." అని చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా ఈ మధ్య కాలంలో అంటే హోమ్ మినిస్టర్ ఇక్కడ మాట్లాడుతూ, రాష్ట్ర మొత్తంలో ఉన్న ఇంచుమించు అన్ని జైళ్లను పర్యటించానని, అన్ని జైళ్లలో పగడ్బందీగా పనులు చేస్తున్నామని అన్నారు. అక్కడ ఉన్న జైలర్స్, సూపరింటెండెంట్స్ బాగా పని చేస్తున్నారని వారు అన్నారు. ఈ విషయంలో తమద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక విషయం తేదలచుకున్నాను. మంగళవారం అర్ధరాత్రి షుమారు 2 గంటల సమయంలో రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలు నుండి...

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనికి సంబంధించింది కాదు.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఇది జైళ్ల గురించి సంబంధించిన ప్రశ్నే కదా.

Mr. Speaker:- No, it is in no way concerned with the question. I am sorry, I strictly follow the rule.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- వారు ఇచ్చిన సమాచారాన్నే చెబుతున్నాను. ఈ మధ్య కాలంలోనే వారు జైళ్ల గురించి చెప్పారు. వారు ఇచ్చిన జవాబు ఇప్పుడు చదివి వినిపించారు. వరంగల్ సంఘటన గురించి చెప్పారు. అంతర్జాతీయ నేరస్థులు నలుగురు రాజమండ్రి సెంట్రలు జైలు నుండి పారిపోయారు....

Mr. Speaker:- You have got several opportunities when you can raise this issue. This is Question Hour. You raise with regard to the question. Don't waste the time. Only two minutes for the question.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఇది హోమ్ మినిస్టర్‌కి సంబంధించిందే కదా? వారు ఈ హౌస్‌లో నీతివంతమయిన ప్రభుత్వమని మాట్లాడుతూ ఉంటారు. ఆ మాటకు కట్టుబడ్డారా? వారు ఒక మాట అన్నారు కదా?

(అంతరాయం)

ఈ వరంగల్ జైలుకి సంబంధించి ప్రశ్న అడిగితే మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. దానిలో వారి మీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? రాబోయే రోజులలో ఈ జైళ్లలో నేరస్థులకు, అక్కడి వారికి రక్షణ కల్పించే బాధ్యత మన మీద ఉంది. ప్రత్యేకంగా హోమ్ మినిస్టర్‌గారి మీద ఉంది. భవిష్యత్తులో ఇటువంటి సంఘటనలు జరగకుండా ఏ విధమయిన చర్యలు తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు అసలు ప్రశ్నకాక ఏదో అడుగుతున్నారు. నేను ఇదివరకూ మాట్లాడాను. జైళ్లన్నీ బాగుపడ్డాయని చెప్పలేదు. బాగుపడడానికి కృషి చేస్తున్నాము అని గతంలో చెప్పాను. ఇప్పుడూ చెప్పాను.

(అంతరాయం)

ఇప్పుడు అక్కడ చనిపోయిన వారు ఆరోగ్యం బాగాలేక అంటే టి.బి., గుండె జబ్బు ఉండి చనిపోయారు. ఈ విషయంలో ఏమి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నారు అంటే, సెంట్రల్ జైలులో ఇద్దరు డాక్టర్లు ఉన్నారు. అన్ని చోట్లా డాక్టర్లు ఉంటారు. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి కూడా పంపుతున్నాము. ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. మందులన్నీ కూడా సెంట్రల్ స్టోర్స్‌నుండి పర్చేజ్ చేయడం జరిగింది. ప్రతి సెంట్రల్ జైలులో డాక్టరును ఏర్పాటుచేసి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. వరంగలు జైలులో కన్‌విక్ట్స్, ప్రిజనర్స్ ఉన్నారు, చనిపోయినవారు జబ్బులతో చనిపోయారు తప్ప వేరేది కాదు.

డా. డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది ఒక్క వరంగల్‌లోనే కాదు-నెల్లూరులో క్షయవ్యాధితో వారు అక్కడ చనిపోయారని పత్రికలలో వచ్చింది. మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని చాలా సాధారణంగా తీసుకున్నారు. క్షయతో చనిపోయారు అంటే సిగ్గుచేటు. ప్రపంచంలో, ఈ దేశంలో, రాష్ట్రంలో ఇందుకుగాను ప్రికాషనరి ట్రీట్‌మెంట్ ఉంది. అటువంటి పరిస్థితిలో ఇలా చెప్పడం సిగ్గుచేటు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పరిస్థితులన్నీ ఇబ్బందికరంగా మారినాయి. వారునేరస్థులు కాకున్నా, పోలీసువారు అనవసరంగా వారిని రిమాండ్‌కి పంపించడం, జైళ్లలో వసతులు లేక వారు ఇబ్బంది పడడం జరుగుతోంది. నెల్లూరుకు సంబంధించి ఈ విషయం పేపర్లో వచ్చింది. జక్కా వెంకయ్యగారు అక్కడ క్షయవ్యాధి గురించి ఇక్కడ రైజ్ చేయడం జరిగింది. మొత్తం ఈ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జైళ్లలో ఈ క్షయ వ్యాధివల్ల చనిపోయినవారి వివరాలు ఇవ్వమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గత రెండు సంవత్సరాల నుండి చూస్తే, వ్యాధులతో చనిపోయిన ప్రిజనర్స్ 1996లో 30 మంది, 1997లో 32 మంది, 1998లో 6 గురు ఉన్నారు. వివిధ వ్యాధులతో వారు చనిపోతున్నారు. క్షయ, గుండెజబ్బు, వృద్ధాప్యం మొదలయిన కారణాలు. ఎప్పటికప్పుడు అక్కడ ఉండే డాక్టర్లు ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వడం, అవసరమయితే ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు తీసుకువెళ్లడం జరుగుతోంది.

9.10 ఉ. శ్రీ డి. యస్. రెడ్యానాయక్:- అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లా జైలుకి సంబంధించి మంత్రిగారు సమాధానం చెపుతూ 11 మంది గత రెండు సంవత్సరాలలో చనిపోయినట్లు తెలిపారు. క్షయవ్యాధితో చనిపోయారని కూడా చెప్పారు. వీరు టి.బి. వల్ల చనిపోయారంటే దానికి కారణం అక్కడ ఉన్న డాక్టర్ల నిర్లక్ష్యం అని తెలియజేస్తున్నాను. క్షయవ్యాధిని నయం చేయవచ్చు. వరంగల్ జైలులో ఇద్దరు డాక్టర్లు ఉన్నారని ఇందాకనే చెప్పారు. క్షయవ్యాధి ముదిరే వరకు ఎందుకు డాక్టర్లు నిర్లక్ష్యం చేశారో తెలియజేయాలి. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించి చనిపోయిన వారి కుటుంబాలకు ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లిస్తుందా? తెలియజేయాలి.

ఎవరైనా ఖైదీ కుటుంబంలోని సభ్యులు చనిపోయినట్లయితే, ఈ ఖైదీ దహనసంస్కార కార్యక్రమాలలో పాల్గొనేందుకు హోం మంత్రి అనుమతి ఇవ్వాల్సి ఉంది. తమరి దగ్గర నుండి పర్మిషన్ వచ్చే వరకు ఆ ఖైదీ ఆగాలంటే, ఆ చనిపోయిన వారి శవం నుండి కుళ్లిపోయిన వాసన వస్తుంది. అప్పటివరకు ఇతర కుటుంబ సభ్యులు అట్టేపెట్టరు. ఖైదీని, ఆ దహన సంస్కార కార్యక్రమాలలో పాలుపంచుకొనే విధంగా జైలు సూపరింటెండెంట్ పర్మిషన్ ఇచ్చేటట్లు మీరు అనుమతిస్తారా? దయచేసి తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్న జైళ్లలో ఎన్ని డాక్టర్ల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి? క్షయ తదితర జబ్బులు ముదిరే వరకు ఖైదీలను ఆసుపత్రులకు ఎందుకు తరలించడం లేదు? జనరల్ లేదా ప్రయివేటు ఆసుపత్రులలో చేర్పించి ట్రీట్‌మెంట్ ఇప్పించవచ్చు కదా! జబ్బు తీవ్రంగా ఉన్న వారికి జామీను ఇచ్చి ఎందుకు విడుదల చేయకూడదని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నకు సమాధానంగా 11 మంది చనిపోయారని మంత్రిగారు చెప్పారు. అలాగే రాష్ట్రం మొత్తం మీద గత మూడు సంవత్సరాలలో దాదాపు 80 మంది చనిపోయినట్లు చెప్పారు. రోగులైన ఖైదీలకు వైద్యం చేయించకపోడానికి కారణం ఏమిటి? వైద్యం చేయించినా చనిపోతున్నారా? ఈ చనిపోయిన 11 మంది ఏ ఏ జబ్బులతో బాధపడి చనిపోయారు? రాష్ట్ర వ్యాప్తముగా 80 మంది ఖైదీలు చనిపోయినా ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోడానికి కారణం ఏమిటి? జైలు అధికారులపై బాధ్యతను పెట్టి నిర్లక్ష్యం వహించినందుకు చర్యలు తీసుకొంటారా? మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, క్షయ వ్యాధన్నది ప్రమాదకరమైనది కాదు. ముందుగా ఖైదీ యొక్క ఆరోగ్యపరిస్థితి ఏమిటని చూడాల్సిన బాధ్యత జైలు అధికారులపై ఉంటుంది. వారు ఎందుకు చూడ లేదు. ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేశారు. నిర్లక్ష్యం చేసిన జైలు అధికారులపై చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి (ఖైరతాబాద్):- అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలోని జైల్లో 11 మంది ఖైదీలు చనిపోయారని మంత్రిగారు తెలిపారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఫిర్యాదులు అందాయా? అని అడిగితే లేదండి అన్నారు. అయినప్పటికీ వార్త పత్రికలో వచ్చిన సమాచారం మేరకు విచారణ జరిపించడమైనదని తెలిపారు. అంతమంది చనిపోతూ ఉంటే జైలు సూపరింటెండెంట్ కానీ జైలరు కానీ ప్రభుత్వానికి సమాచారం అందించలేదంటే ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. నెల్లూరు జిల్లాలో నవంబరు నెలలోని 4, 10వ తేదీల్లో అయిదుగురు ఖైదీలు మురుగునీరు త్రాగడం వల్ల చనిపోవడం జరిగిందని పెద్ద సంచలనాత్మకమైన వార్త వచ్చింది. దీని విషయమై అప్పటి ఐ.జి. శ్రీ జనక్‌రాజ్‌ని పంపి యింక్వయిరీ చేయించడం జరిగింది. ఆయన ఇప్పుడు డి.జి. అయినారు. నెల్లూరు జిల్లా జైలులో త్రాగునీరు బాగాలేదు. తిండి బాగాలేదు. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు. రాష్ట్రంలోని అన్ని జైళ్లలో ఇదే పరిస్థితి ఉంది. వరంగల్ జిల్లాలో అంత మంది క్షయవ్యాధి తో చనిపోతే జైలు అధికారులు ప్రభుత్వం దృష్టికి ఎందుకు తీసుకురాలేదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. నెల్లూరు జైలులో చనిపోయిన ఖైదీల విషయమై జరిపిన యింక్వయిరీ రిపోర్టు పై మీరు ఏమీ చర్య తీసుకొన్నారు. జైలు సూపరింటెండెంట్స్ పై ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):- అధ్యక్షా, వరంగల్ జైలులో 11 మంది చనిపోయారని చెప్పారు. మొన్నమధ్య అదే జైలు నుండి 4 ఇంటర్‌నేషనల్ ఖైదీలు గడ్డపారలు, పలుగులతోటి జైలు చువ్వలను కోసి పారిపోయారు. వీరికి ఈ పరికరాలు ఎట్లా అందాయి? జైలు అధికారులపై ఏమేమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు? తెలియజేయండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సభ్యులు మాట్లాడుతూ చనిపోయిన ఖైదీలందరూ జైళ్లలోనే మరణించారన్న విధంగా మాట్లాడుతున్నారు. క్షయ తదితర వ్యాధులతో బాధ పడుతున్న ఖైదీలను టి.బి. ఆసుపత్రుల్లోనూ, జనరల్ ఆసుపత్రుల్లోనూ ట్రీట్‌మెంట్ ఇస్తున్నప్పుడే చనిపోయారని తెలియజేస్తున్నాను. మినిమం ట్రీట్‌మెంట్ కావాలంటేనే ఆ జైళ్లలో ఉన్న డాక్టర్లు పరిశీలిస్తారు. వీలుకాని పరిస్థితుల్లో టి.బి. మరియు జనరల్ ఆసుపత్రులకు షిఫ్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఆసుపత్రుల్లో చికిత్స పొందుతూనే ఆ ఖైదీలు చనిపోయారని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర వ్యాప్తముగా సెంట్రల్ ప్రిజన్స్ 6 ఉన్నాయి. అందులో ఇద్దరేసి చొప్పున డాక్టర్లు ఉన్నారు. డిస్ట్రిక్ట్ ప్రిజన్స్ ఉన్నాయి. నల్గొండ, మహబూబ్‌నగర్ జైళ్లలో డాక్టర్స్ లేరు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రెడ్యానాయక్ మాట్లాడుతూ ఎవరైతే ఖైదీ కుటుంబ సభ్యులు చనిపోయినప్పుడు హోం మంత్రి పేరోల్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉందని చెప్పారు. నేను కొంత వరకు పవర్ డెలిగేట్ చేయడం జరిగింది. సూపరింటెండెంట్ ఆ ఖైదీకి ఎస్కార్ట్ ఇచ్చి పంపడానికి ఆదేశాలు ఇచ్చాను. అది జరుగుతోందని కూడా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకిరేకల్):- టి.బి. అన్నది నయం అవుతుంది. వ్యాధి ముదిరే వరకు ఎందుకు ట్రీట్‌మెంట్ ఇప్పించడం లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- వ్యాధిని ఎప్పుడైతే గుర్తిస్తున్నారో అప్పటి నుండే మేము ట్రీట్‌మెంట్ ఇప్పించడం జరుగుతోంది. నెల్లూరు విషయంలో ఒక సూపరింటెండెంట్‌ని సస్పెండ్ చేశాము. యింక్వయిరీకి కూడా ఆర్డర్ చేయడం జరిగింది. అన్ని చర్యలు తీసుకొంటున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Question No. 72 (3867) is postponed at the request of the Member.

సోమాజీగూడాలోని ఫిలోమినా ఎడ్యుకేషన్ ఫౌండేషన్ వారిచే భవన నిర్మాణం

73-

*7042-(హెచ్)- సర్వశ్రీ సి. కృష్ణయాదవ్ (హిమయత్‌నగర్), ఆర్. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, ఎం. రంగా రెడ్డి (మలక్‌పేట్), జి. విజయ రామారావు (గజ్వేల్), రెడ్డి సత్యనారాయణ (మాడుగుల), ఎస్.వి.సి.హెచ్. అప్పల నాయుడు (బొబ్బిలి), చింతల రామచంద్రారెడ్డి (వాయల్పాడు):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నజీబున్నీసాబేగం సోమాజీగూడాలో 6-3-1089లో తన ఆధీనంలో వున్న 7343 చదరపు గజాల స్థలంలో 3997 చదరపు గజాల స్థలాన్ని పట్టణ భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టం క్రింద ప్రభుత్వమునకు స్వాధీనమొనర్చిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఫిలోమినా ఎడ్యుకేషన్ ఫౌండేషన్‌వారు నజీబున్నీసాబేగంవద్ద నుండి 2140 చదరపు గజాల స్థలాన్ని కొనుగోలు చేసినారా;

(ఇ) మునిసిపాలిటీవారి ఆమోదంలేకుండా ఫిలోమినా ఎడ్యుకేషన్ ఫౌండేషన్ వారు తాము కొనుగోలు చేసిన భూమితోపాటుగా ప్రభుత్వమునకు స్వాధీనముచేసిన భూమిలో కూడా భవనమును నిర్మించారా;

(ఈ) అయినచో, స్వాధీనమొనర్చిన భూమిని పరిరక్షించుటకు తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున రెవిన్యూశాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్):- (అ) లేదండి.

(అ) ఫిలోమినా ఎడ్యుకేషను ఫౌండేషను మొత్తం 1797·55 చదరపు మీటర్ల భూమిని మాత్రమే కొనుగోలు చేసింది·

(ఇ) పట్టణ భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టం క్రింద అనుమతి పొందటానికిలోబడి, హైదరాబాదు నగరపాలక సంస్థ ఇచ్చిన మంజూరు ఆధారంగా విల్లామేరి జూనియరు కళాశాల కోసం ఫిలోమిన ఎడ్యుకేషను ఫౌండేషను పలు అంతస్థుల భవనాన్ని నిర్మించింది·

(ఈ) విచారణ ప్రాథమిక దశలో వుండి, మిగులు భూమిని ఇప్పటివరకు నిర్ధారించనందున, స్వాధీనం చేసిన భూమిని రక్షించే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు·

శ్రీ సి· కృష్ణయాదవ్:– అధ్యక్షా, ఈ నజీబున్నీసబేగం అనే ఆవిడకు 7343 చదరపు గజముల స్థలం ఉంది· గత 20 సంవత్సరాల నుండి ఈ అర్బన్ ల్యాండ్ సీలింగ్ పరిధిలోకి వచ్చే భూమిని ప్రభుత్వ అధికారులు స్వాధీనం చేసుకొన్నారా? అక్కడ ఫిలోమినా ఎడ్యుకేషను ఫౌండేషన్ ఉంది· 1797 చదరపు గజాల భూమిని వేరు తీసుకొని కాలేజీ కన్‌స్ట్రక్షన్ చేస్తున్నామని చెప్పారు· మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను· దీనికి పట్టణ ల్యాండు సీలింగుయాక్టు వర్తిస్తుందా? లేదా? అది వర్తించేటట్లయితే అధికారులు యింతవరకు

9·20 ఉ· ఎందుకు చర్యతీసుకోలేదు? విచారణ ప్రాథమికదశలో వుంది అంటున్నారు? ఏవిధంగా అలాంటప్పుడు మీరు అసలు భవననిర్మాణానికి ఎందుకు పర్మిషను యిచ్చారు? జంటనగరాలలో యిక్కడే కాదు, పలుప్రాంతాలలో అర్బన్ ల్యాండ్ సీలింగ్‌లో వున్న ప్రభుత్వ భూమిని సంరక్షించడంలో ఎందుకు అధికారులు నిర్లక్ష్యాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు? వాటిని ఎందుకు ప్రొటెక్టు చేయడంలేదు? ఈ విషయాలను తెలుపవలసిందిగా మంత్రిగారిని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను·

శ్రీ టి· దేవేందర్ గౌడ్:– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసిన ల్యాండు చాలా ఖరీదయిన భూమి· దాని ఎక్స్‌టెంట్ ఎంత అన్నది యింతవరకు తెలియలేదు· సర్‌ప్లస్ ల్యాండు ఎంతన్నది యింకా తెలియలేదు· అయితే భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టం క్రింద ప్రభుత్వానికి వారి వద్ద వున్న 7343 చదరపు గజాల స్థలంలో 1797 చదరపు మీటర్ల భూమిని ప్రభుత్వానికి అమ్మారు· అందులో మునిసిపాలిటీవారు కన్‌స్ట్రక్షన్స్ చేసినట్లు సమాచారం వుంది· మిగతా భూమికి సంబంధించి సమాచారం నా వద్ద లేదు· తెప్పించుకుని తమకు తెలియజేస్తాను·

శ్రీ ఆర్· చంద్రశేఖర రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ ఇష్యూలో ఇన్‌ఆర్డినేట్ డిలే చేయబడింది· 21 సంవత్సరాలుగా సెటిల్ కాకుండా వున్నది· హార్ట్ ఆఫ్ ది సిటీలో వున్న ఈ సర్‌ప్లస్ ల్యాండు ఎంతన్నది నిర్ధారణ జరగకుండా అక్కడ కన్‌స్ట్రక్షన్‌కు ఎలా అనుమతించడం జరిగింది? ట్రాఫిక్ ప్రాబ్లం కూడా ఎదురవుతున్నది· దీని విషయంలో ప్రభుత్వం ఎందుకు నిర్లక్ష్య వైఖరి అవలంభిస్తున్నది? అధికారులు ఎందుకు శ్రద్ధాసక్తులు చూపడంలేదు? దీనికి కారకులైన సంబంధిత అధికారులపై ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకున్నారు? లేకపోతే యిప్పుడు తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- ఈ పర్టిక్యులర్ ల్యాండు 7343 స్క్వేర్ మీటర్స్ వుంది. దీనికి సంబంధించినంతవరకు నజీమున్నీసాబేగం అధికారిణి. ఆమె 1948లో పర్మిషను తీసుకుని బిల్డింగు కట్టారు. తరువాత వారు, వారి అమ్మాయి, అల్లుడు పేరిట ఈ భూమిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఈ సొసైటీ వారు కొని అందులో మాత్రమే బిల్డింగును కట్టారు. మిగతా పోర్షన్ అంతా అర్బన్ ల్యాండు సీలింగులో ఎంతన్నది తేలలేదు. ఏమైనా ఈ కేసు 20 సంవత్సరాల నుండి కొనసాగుతున్నది. మిగులు భూమి ఎంతన్నది తేల్చడానికి ఎటువంటి చర్యలూ తీసుకోకపోవడం అన్నది వాస్తవం. ఇందులో కొంత భూమికి పర్మిషను వుందనీ, మునిసిపాలిటీవారు అందులో కన్‌స్ట్రక్షన్ చేస్తున్నారనీ తెలిసింది. అయితే ఇందులో లోతుగా పరిశీలించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సమాచారాన్ని నేను తెప్పించుకుని సమగ్ర పరిశీలన చేయాల్సి వుంది. ఆ సమాచారం తెప్పించుకుని సభకు సమర్పిస్తానని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. కృష్ణ యాదవ్:- అసలు సర్‌ప్లస్ ల్యాండు ఎంత అన్నది తెలియకుండా పర్మిషను ఏవిధంగా యిచ్చారు? ఏవిధంగా నిర్మాణం చేశారు? నిర్మాణం చేయబడిన భూమి సర్‌ప్లస్ ల్యాండుగా తేలితే మీరు ఏ విధంగా లోబరచుకుంటారు? వేరే ప్రాంతాలలో కూడా యిలా జరుగుతున్నాయని తెలిసినప్పుడు, మీరు 100 గజాలలో కట్టడం జరిగిందని వెంటనే వాటిని కూల్చి వేశారు అధికారులు ఈ విధంగా పేదప్రజానీకంపై పక్షపాత ధోరణి వహించడం శోచనీయం. అసలు యిలా ఎందుకు జరుగుతున్నది? దీనికి కారణాలు ఏమిటో తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- గౌరవ సభ్యులు ఏదైతే ఆందోళన చెందుతున్నారో వారి ఆందోళనతోనేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈ విషయంలో ఇన్‌ఆర్డినేట్ డిలే జరిగింది. దాదాపు 20 సంవత్సరాలుగా కేసు సాగుతున్నది. ఇలాంటివి యింకా రెండువేల దాకా కేసులు వున్నాయి. కనుక ఈ విషయమై ఒకసారి మనం అంతా, అపోజిషన్ లీడర్స్‌తో సహా కూర్చుందాము. కూర్చుని మాట్లాడి ఒక నిర్దుష్టమైన పాలసీని తీసుకోవాల్సి ఉంది. లేనట్లయితే యిలాంటి అవకతవకలు యింకా ఎక్కువవుతాయి. ఇందులో వున్న ఈ లోపాలు, లొసుగుల వల్ల యిలాంటి ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీలు లాభపడుతున్నాయి. కనుక మనం ఈ విషయమై సీరియస్‌గా ఆలోచన తప్పకుండా చేయాలని, చేద్దామని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. కృష్ణ యాదవ్:- కన్‌స్ట్రక్షన్ పర్మిషన్‌ను కాన్సిల్ చేయాలి. నిర్మాణాన్ని ఆపుచేయాలి. ఇంకా చాలా చోట్ల ఇల్లీగల్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ జరుగుతున్నాయి. రిజిస్ట్రేషన్స్ కూడా కొనసాగుతున్నాయి. వీటన్నిటిని తప్పకుండా ఆపాలి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- నేను తప్పకుండా అక్కడ నిర్మాణాలకు ఏవిధంగా పర్మిషను యిచ్చారు అన్న విషయాలను తెలుసుకుంటాను. మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అధికారుల నుండి సమాచారాన్ని కోరాను. వారి నుండి సబ్జెక్ట్ టు ది పర్మిషన్ అని సమాధానం

యిచ్చారు. నేను మొత్తం సమాచారాన్ని తెప్పించుకుంటాను. వారు కన్స్ట్రక్షనుకు ఏవిధంగా పర్మిషను యిచ్చారన్నది తెలుసుకుని, తగు చర్యలు తీసుకుంటానని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

Dr. G. Vijaya Rama Rao:- Speaker Sir, the landlady viz., Smt. Nazibunnisa Begum did not declare and did not file the particulars of land available in excess with the competent authority. It is not clear in the answer and without getting the determination of excess land available with her with the competent authority the lady sold away nearly 1797 square metres of land to this particular school. The school authorities without getting confirmation about the land ceiling details purchased the land and they were also permitted to construct the school buildings.

This particular case is not a new one in twin cities. Everyday, wherever we see new constructions are being made in excess land available with the landlords. These lands are supposed to be taken away by the Government. However, the administration is becoming silent spectator. In this connection, we must have a review on the surplus lands where the constructions have been permitted. The Government should have a comprehensive approach in dealing with the surplus lands since they are being knocked away by the landlords.

In this particular case, Smt. Nazibunnisa Begum was given permission to sold away the surplus land. How did the Government recognise the sale transaction? Why the school authorities were being given permission for construction? What was the action taken by the municipal authorities against the guilty?

9-30 ఉ. శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- అధ్యక్షా, అర్బన్ ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్టు 27 ప్రకారంగా బిల్డింగ్స్ అమ్ముకోడానికి పర్మిషన్ ఉంది. కొన్నవాళ్ళు, అమ్మినవాళ్ళు, కూడా సెక్షన్ 15 ప్రకారంగా వాళ్ళ స్టేటుమెంటు ఫైలుచేయాలి. ఈ కేసులో ఎవరు కూడా ఫైలు చేయలేదు. మున్సిపాలిటీ వారు బిల్డింగ్ కట్టుకోడానికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు. మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటు వాళ్ళ ఏవిధంగా పర్మిషన్ ఇచ్చారు? ఏ బేసిస్‌లో ఇచ్చారు? ఇవి అన్ని నిర్ధారించవలసి వుంది. మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటులో ఎవరైనా

పొరపాటు చేసివుంటే మాత్రం వాళ్ళ మీద యాక్షన్ తీసుకొంటాము. అటువంటి అనుమానం ఏమీ లేదు. దీనికి సంబంధించిన సమాచారం చాలా తెప్పించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. నేను తప్పకుండా సమాచారం తెప్పించుకొంటాను. ఆ సమాచారాన్ని మీ ముందు పెట్టడానికి నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు.

Mr. Speaker (Addressing the Minister for Revenue):- Would you place it before the end of this session?

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- అధ్యక్షా, మొత్తం సమాచారాన్ని కూడా మీ ముందు పెడతాను. కావాలంటే మీ చాంబరులో పెట్టమంటే పెడతాను. లేకపోతే వీళ్ళకి సమాచారం తెప్పించి ఇస్తాను.

కడపజిల్లాలోని జువారి సిమెంట్ కంపెనీ వారిచే ఇంటిపన్ను బకాయిలు

74-

*6073-సర్వశ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి (కమలాపురం), వి. చెన్నయ్య (కోడూరు):- పంచాయితీరాజ్ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కడపజిల్లా, ఎర్రగుంట్లలోని జువారి సిమెంటు కంపెనీ వారు పెద్దనపాడు గ్రామ పంచాయితీకి 16 లక్షల రూపాయలు, సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ఎర్రగుంట్ల పంచాయితీకి 65 లక్షల రూపాయలు ఇంటిపన్ను క్రింద చెల్లించవలసియున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఆ కంపెనీల నుండి ఇంటి పన్నును వసూలు చేయుటకు ప్రభుత్వం కఠిన చర్యలు తీసుకొనగలదా;

(ఇ) ఈ విషయంలో ఆ కంపెనీలపై సివిల్ దావాలు వేయుటకు ఏదైనా అవకాశమున్నదా?

పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధిశాఖమంత్రి (డా.కోడెల శివప్రసాదరావు):- (అ) అవునండీ. 1996-97 వరకు, జువారీ సిమెంటు కంపెనీ రూ. 19,06,820.00ల మేరకు గల అన్ని బకాయిలను గ్రామపంచాయతికి చెల్లించింది. 1980-81 నుండి 1997-98 వరకు గల సంవత్సరాలకుగాను సిమెంటు కార్పొరేషను ఆఫ్ ఇండియా రూ.80,00,849/- ల మొత్తాన్ని చెల్లించవలసి ఉంది. అందులో నుండి రూ. 4,61,456/- ల మొత్తాన్ని 1985-86 సంవత్సరానికి చెల్లించడం జరిగింది. మిగిలిన రూ. 75,48,393.00/-ల మొత్తం ఇంటిపన్ను నిమిత్తం గ్రామపంచాయతికి రావలసి ఉన్నది.

(ఆ) (ఇ) సిమెంటు కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఇంటి పన్నును చెల్లించడానికి, ఎర్రగుంట్లలోని గ్రామపంచాయతి కార్యనిర్వహణ అధికారి, ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో అపీలు పిటీషను ధాఖలు చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో కేసు పెండింగులో ఉన్నది.

శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి (కమలాపురం):- అధ్యక్షా, ఎర్రగుంట్ల పెద్దనపాడులో సిమెంటు కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, జువారి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీలు ప్రభుత్వ నిబంధనలు ఏమాత్రం పాటించకుండా వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఫ్యాక్టరీలను నడిపిస్తున్నారు. గ్రామ పంచాయితీలకు కట్టవలసిన ఇంటి పన్ను కాని వృత్తి పన్ను కాని కట్టడంలేదు. జువారి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ వాళ్ళు 19 లక్షల రూపాయల చిల్లర చెల్లించినదని చెబుతున్నారు. ఆ 19 లక్షల చిల్లర పోను ఇంకా 19 లక్షల రూపాయలు బకాయి ఉన్నారు. టెక్నమోకో సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ నుంచి జువారి వాళ్ళు 135 కోట్ల రూపాయలకు కొని ఇప్పటికి నాలుగు సంవత్సరాలు అయినది. దానిని రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకొంటే ప్రభుత్వానికి 17 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం వస్తుంది. నాలుగు సంవత్సరాల నుండి దానిని రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోలేదు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన భూమి 250 ఎకరాల్లో ఆ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ వాళ్ళు క్వార్టర్సును నిర్మించుకొన్నారు. ప్రభుత్వం రేటు ప్రకారం చెల్లిస్తే 2.50 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది. జువారి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ వాళ్ళు చట్ట విరుద్ధంగా విస్తరణ కార్యక్రమం చేపట్టినారు. గ్రామ పంచాయితీ పర్మిషన్ తీసుకోకుండా వాళ్ళు విస్తరణ కార్యక్రమం చేపట్టారు. గ్రామ పంచాయితీ వారు ఈ విషయం మీద హైకోర్టుకు వెళ్ళి స్టే ఆర్డరు ఇస్తే ఆర్డరు ఇంప్లిమెంటు చేయడంలేదు. సిమెంటు కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వాళ్ళు 1980 నుంచి 80 లక్షల రూపాయలు చెల్లించవలసి వుంటే కేవలం 4 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే చెల్లించినారు. 1980 నుంచి ఇప్పటివరకు 17 సంవత్సరాలు అయినది కాని 4 లక్షలరూపాయలు మాత్రమే చెల్లించినారు. ఇప్పుడు గ్రామ పంచాయితీకి రావలసిన 76 లక్షల రూపాయలు సి.సి.ఐ. వాళ్ళను అడిగితే వాళ్ళను అడగమంటున్నారు. ఈ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలవల్ల విపరీతమైన దుమ్ముపడుతున్నది. కనీసం ఇంటి పన్ను చెల్లించకుండా, రెండు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల వాళ్ళు ప్రభుత్వ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా వాళ్ళు చేస్తున్న అక్రమాలు గురించి జయింటు కలక్టరు చేత ఎంక్వైరీ జరిపించి 15 రోజులలోగా వాళ్ళ మీద మంత్రిగారు కఠిన చర్యలు తీసుకొంటారా?

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, జువారి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ పెద్దనపాడు గ్రామ పంచాయితీ పరిధిలో ఉన్నది. సిమెంటు కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఎర్రగుంట్ల గ్రామ పంచాయితీ పరిధిలో ఉన్నది. ఈ యొక్క హౌస్ ట్యాక్సికి సంబంధించి జువారి సిమెంటు కంపెనీ ఆ గ్రామ పంచాయతికి చెల్లించవలసిన మొత్తం 1997-98 మినహా మొత్తం కూడా చెల్లించడం జరిగింది. ఆ కంపెనీ ఎక్స్పాన్షన్‌కు వెళుతూ బిల్డింగ్ కట్టడానికి పర్మిషన్ కోసం గ్రామ పంచాయితీకి ధరఖాస్తు చేసుకోవడం జరిగింది. ఆ గ్రామ పంచాయితీ తీర్మానంలో 15 రోజుల వరకు అవునని కాని, కాదు అని కాని చెప్పనందు వలన it is deemed to have been permitted.వాళ్ళు కన్‌స్ట్రక్షన్ మొదలు పెట్టినప్పుడు గ్రామ పంచాయితీ కోర్టుకు వెళ్ళడం జరిగింది. ఇప్పుడు కోర్టు పరిధిలో

ఉన్నది. అన్‌ఆథరైజ్డ్ కనష్ట్రక్షన్ చేస్తున్నారు అని చెప్పి మళ్లీ కంటెంప్ట్ ఆఫ్ కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. దాని పైన జిల్లా సీనియర్ పంచాయితీ అధికారులను విచారణ చేయడానికి నేను ఆదేశిస్తాను. As far as Cement Corporation of India is concerned, ఈ యొక్క ట్యాక్స్ పేమెంటు 1985-86 ఒక్క సంవత్సరానికి మాత్రమే పే చేశారు. మిగతా సంవత్సరాలకు పే చేయడానికి ఏమౌంటు మొత్తం కోర్టు పరిధిలో ఉండడం వల్ల చెల్లించలేదు. ఆ కోర్టు కేసు పరిష్కారంకాగానే ఆ యొక్క మొత్తం రికవరీ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

డా. డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, కడప జిల్లాలో ఎన్ని పెద్ద సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. ఆ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ యొక్క ఒరిజినల్ ప్రమోటర్సు ఎవరు? ఈ ప్రమోటర్సు ట్యాక్స్ ఎగవేయడానికి వేరే ప్రమోటర్సుకు ట్రాన్సఫర్ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా? ఈ ప్రాసెస్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ చార్జీస్ కూడా తగ్గించిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా? అక్కడ ఉన్న మూడు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు ప్రమోటర్సు మార్చుకొని ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసిన రిజిస్ట్రేషన్ చార్జీలు చెల్లించకుండా గ్రామ పంచాయితీకి ఇవ్వవలసిన డబ్బు ఇవ్వకుండా పెద్ద ఎత్తున మోసం చేస్తున్నారు. జాయింటు కలక్టరు చేత సమగ్రమైన విచారణ జరిపించి ప్రభుత్వానికి ఏమేరకు నష్టం కల్గిందో అంచనా వేస్తారా?

9-40 ఉ. శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు వినటం లేదు, మంత్రిగారు దయచేసి వినాలి. ఒక ఇంటివాడు బకాయి ఉంటే ఆ ఇంటిని జప్తుచేసే అధికారం పంచాయతీ బోర్డుకు ఉంది. ఈ యాక్టు ప్రకారం చర్య తీసుకోకుండా ఎందుకు కోర్టుకు పోవలసి వచ్చింది? ఆస్తిని జప్తుచేసే అధికారం ఉన్నప్పుడు ఆ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ కోర్టుకు ఎందుకు పోవలసి వచ్చింది? ఇప్పుడు ప్రమోటర్ మారాడు, మరి పాత బకాయి ఎవరు చెల్లిస్తారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- పంచాయతీ ఇండిపెండెంట్ అథారిటీ, వారు కోర్టుకు ఎందుకు పోయారంటే ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అవతలివాడు బలవంతుడు కాబట్టి కోర్టుకు పోయాడు, బలవంతుడు కనుకే ప్రభుత్వం ఉపేక్షిస్తున్నది.

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, కడప జిల్లాలో మూడు మేజర్ సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. అవి జువారీ సిమెంట్, సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, మరియు ఇండియా సిమెంట్స్. జువారీ కంపెని మొదట టిక్సమాకో కంపెనీ పేరుతో ప్రారంభమై తరువాత జువారీ సిమెంట్స్‌గా పేరు మార్చుకున్నది. సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా స్టార్టు చేసిన తరువాత ఇటీవలనే ఇండియా సిమెంట్ కంపెనీ అమ్మటానికి ప్రయత్నం జరిగింది. జువారీ సిమెంట్స్‌కు సంబంధించి హౌస్ టాక్స్ ఎమౌంట్ విషయంలో ఎటువంటి డిస్‌ప్యూట్ లేదు. ఈ ఒక్క సంవత్సరం, అనగా 1997-98 తప్పిస్తే మిగిలిన

అన్ని సంవత్సరాలకు వారు టాక్స్ పే చేయటం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం రివిజన్ చేసి టాక్స్ పెంచటానికి పంచాయతీ రాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్ తరపున చర్యలు తీసుకుంటాము. సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా మొదటి నుండి కూడా హౌస్ టాక్స్ పే చేయలేదు. పే చేయమని వారికి నోటీసు ఇచ్చినప్పుడు ఎవల్యుయేషన్ ఎక్కువగా ఉందని, కట్టవలసిన టాక్స్ కంటే ఎవల్యుయేషన్ ఎక్కువగా ఉందని వారు టాక్స్ కట్టలేదు. టాక్స్ కట్టలేదు కాబట్టి అక్కడ ఉన్నటువంటి పంచాయితీ అధికారులు కోర్టును ఆశ్రయించారు. ఎవల్యుయేషన్ లోనభూయిష్టంగా ఉందని కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చిందండి. దానిపై అధికారులు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. ఇన్ని సంవత్సరాలకు గాను వారు 1985-86 సంవత్సరానికి ఒక్క సంవత్సరానికి టాక్స్ కట్టడం జరిగింది. తరువాత 1996-97 సంవత్సరం నుండి రెండు సంవత్సరాలు టాక్స్ కట్టమని ఎర్రగుంట్ల పంచాయతీ బోర్డు అధికారులు ఫ్యాక్టరీ వారికి నోటీసు ఇచ్చారు. దానిపైన నెగోషియేషన్స్‌కు వచ్చిన తరువాత ఎసెస్‌మెంట్‌లో 50 శాతం కట్టడానికి వారు అంగీకరించారు. ఈ రెండు సంవత్సరాలకు టాక్స్ పే చేస్తామని కంపెనీవారు ఒప్పుకోగా అందుకు పంచాయతీవారు కూడా అంగీకరించటం జరిగింది. దీనికి ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకోవాలి కాబట్టి వారు ప్రభుత్వానికి అనుమతి కొరకు వ్రాయటం జరిగింది.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- జాయింట్ కలెక్టర్‌చేత ఎంక్వయిరీ జరిపించాలి.

Mr. Speaker (Addressing the Minister for Panchayat Raj):-Are you agreeable for enquiry by the Joint Collector?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ఎంక్వయిరీ అనేది అనాథరైజ్డ్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ గురించి. జుహారీ సిమెంట్స్‌లో అనాథరైజ్డ్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ జరుగుతున్నాయని అంటున్నారు కాబట్టి జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ఉన్నత పంచాయతీరాజ్ అధికారి చేత ఎంక్వయిరీ జరిపిస్తానని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ నంబర్ 6463, మినిస్టర్ ఫర్ హ్యాండ్లూమ్స్.

(శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి వెల్‌లోకి వచ్చారు.)

శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి:- నా నియోజకవర్గానికి చెందినది సర్, అక్కడ ఎన్నో అవకతవకలు చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మీ సీటువద్దకు వెళ్ళండి, మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇస్తాను.

(శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి తిరిగి తన సీటువద్దకు వెళ్ళారు)

శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి:- ఈ రెండు సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలు పూర్తిగా ప్రభుత్వ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్నాయి. సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా 1980 నుండి 1997 వరకు రూ. 80,00,000 చెల్లించవాల్సి ఉంటే ప్రజలు అక్కడ ధర్నా చేసిన తరువాత సగం కడతామని అంటున్నారు. జువారీ సిమెంట్స్‌వారు రూ. 10,00,000 బకాయి ఉన్నారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ బకాయి చెల్లించని ఇండస్ట్రైతే నిమిషాల మీద జప్తు చేస్తారు. ఈ సిమెంట్ కంపెనీకి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ వెళితే గేటు వేసి అతనిని లోపలికి రానివ్వటంలేదు. వారు ఒక్క నయాపైసా అయినా కట్టించుకోలేకపోయారు. ఈ అన్నింటిపై జాయింట్ కలెక్టర్‌చేత సమగ్రమైన ఎంక్వయిరీ జరిపించి కఠినమైన చర్యలు చేపడతారా? ఈ ఎంక్వయిరీ మొత్తం 15 రోజులలో పూర్తిచేయించండి.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- మూడు సిమెంట్ కంపెనీలు ఉన్నాయని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. అయితే అక్కడ జరిగిందేమంటే అదే ఫ్యాక్టరీ, అదే ఉద్యోగస్థులు ఉన్నారుగాని ప్రమోటర్స్ మాత్రం మారారు. ప్రమోటర్స్ మారటంవల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తోంది. మారిన ప్రమోటర్స్ ప్రభుత్వానికి టాక్స్ కట్టలేదు. వారు రిజిస్ట్రేషన్, రెవెన్యూ టాక్స్, హౌస్ టాక్స్, ట్రాన్స్‌ఫర్ టాక్స్, ఇండస్ట్రీస్ టాక్స్‌ల వంటివి : ఖ. దీనివల్ల ప్రభు[illegible]లకు కోట్లరూపాయి[illegible] నష్టం వస్తోంది. ఒరిజినల్

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- రెండు సిమెంట్‌కంపెనీలకు, జువారి సిమెంట్స్, సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియాలకు మేనేజ్‌మెంట్ మారిన సంగతి తెలియచేశాను. అయితే సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, ఇండియా సిమెంట్స్‌కు ఫ్యాక్టరీ అమ్మే సందర్భంలో ఫ్యాక్టరీ క్రింద ఉన్న బకాయిలు మొత్తం కట్టమని అక్కడ ఉన్నటువంటి పంచాయితీ అధికారులు ఛైర్మన్, సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియాకు లెటర్ వ్రాశారు. ఛైర్మన్ నుండి ఎటువంటి జవాబు రాలేదు. అందువలన ఆ ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి ఎటువంటి ట్రాన్సాక్షన్స్ జరగకుండా చేయమని పంచాయతీ అధికారులు డిస్ట్రిక్ట్ రిజిస్ట్రార్‌కు కూడా ఒక లెటర్ వ్రాశారు. గౌరవసభ్యులు అవకతవకలు జరిగాయని భావిస్తే డిస్ట్రిక్ట్ పంచాయతీరాజ్ ఆఫీసర్‌చేత ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాము.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- జాయింట్ కలెక్టర్‌తో ఎంక్వయిరీ చేపించండి.

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ఈ హౌస్ టాక్స్ కలెక్షన్ విషయంలో గాని, ఇర్రెగ్యులారిటీస్ జరిగితే చర్యలు తీసుకునే విషయంలో డి.పి.ఓ.కు అధికారం ఉంటుంది. కనుక డి.పి.ఓ. చేత ఎంక్వయిరీ జరిపిస్తాను.

సహకారరంగంలో నూలు మిల్లులు

75-

*6463- సర్వశ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి, టి. జీవన్‌రెడ్డి (జగిత్యాల), డి.ఎల్. రవీంద్రా రెడ్డి, డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్, ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్), కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ, ఇ. ప్రతాపరెడ్డి (ఆత్మకూరు), కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి (బాలకొండ), డి. నాగేందర్, గాదె వెంకటరెడ్డి (పర్చూరు):- చేనేత, జౌళి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో సహకారరంగంలో 11 నూలు మిల్లులు నడుస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో వాటిలో మూతబడినవెన్ని, నష్టాల్లో నడుస్తున్నవెన్ని;

(ఇ) నష్టాల్లో నడుస్తున్నవాటిని చక్కదిద్దుటకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

చేనేత, జౌళి శాఖమంత్రి (శ్రీ నిమ్మల కిష్టప్ప):- (అ) రాష్ట్రంలో, ఒక ఉన్ని సహకార స్పిన్నింగు మిల్లుతోసహా 12 సహకార స్పిన్నింగు మిల్లులు వున్నాయి.

(ఆ) 7 మిల్లులు పనిచేయడం లేదు. వాటిని మూసివేయడమైనది. 5 మిల్లులు నష్టాలతో నడుస్తున్నాయి. రాజమండ్రిలోని మూసివేసిన మిల్లును తిరిగి ప్రారంభించడమతున్నది.

(ఇ) జాగ్రత్తగా సమీక్షించిన మీదట, కార్మిక యూనియన్ల నుండి విజ్ఞాపనలు అందినమీదట, ప్రయివేటీకరించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. మొదటి చర్యగా, పనిచేస్తున్న మిల్లు అంటే సిరిసిల్లలోని రాజరాజేశ్వరి మిల్లును, మూసివేసిన మిల్లు అంటే నంద్యాలలోని మిల్లును ప్రయివేటీకరించే విషయంలో ప్రభుత్వానికి సహాయమందించడానికి ఐ.సి.ఐ.సి.ఐ.ని కన్సల్టెంటుగా నియమించడమైనది. నప్రతి ధరలలోని అస్థిరతవల్ల స్పిన్నింగు పరిశ్రమ క్షీణదశలో వున్నది. ప్రతిస్పందన ప్రోత్సాహకరంగాలేదు. ప్రభుత్వం, మిల్లు పనితీరును మెరుగుపరచడానికి అదిలాబాదు మిల్లుకు ప్రయోగాత్మకంగా రూ. 25 లక్షలను కూడా విడుదల చేసింది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- సహకార రంగంలో 12 మిల్లులు ఉన్నాయని మంత్రిగారు చెప్పటం జరిగింది. అందులో 7 మిల్లులు పనిచేయటం లేదని అన్నారు. అవి ఏమి? 5 మిల్లులు నష్టాలలో నడుస్తున్నాయని అన్నారు. ఆ 5 మిల్లులు ఏవి? జాగ్రత్తగా సమీక్షించిన మీదట, కార్మిక యూనియన్ల నుండి విజ్ఞాపనలు అందిన మీదట, ఈ మిల్లులను ప్రయివేటీకరించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నట్లుగా మీరు నోట్‌లో

9.50 ఉ. ఇచ్చారు. సార్, నేను మనవి చేసేదేమంటే, గుంతకల్, సత్తెనపల్లి మొదలైన నూలు మిల్లులను డెవలప్ చేయడానికి, రీస్ట్రక్చరింగ్ చేయడానికి టెక్స్‌టైల్ కార్పోరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వాళ్ళు కొన్ని కోట్ల రూపాయలను పంపించడం జరిగింది. అయితే ఆ డబ్బును గుంతకల్ నూలు మిల్లుకోసంగాని, లేదా అంతర్గాన్ నూలు మిల్లుమీద గాని ఖర్చు చేయలేదు. ఈరోజు గుంతకల్, అంతర్గాన్, సత్తెనపల్లి నూలు మిలుల్లో పని చేస్తున్నటువంటి కార్మికులు ఆకలి చావులకు గురవుతున్నారో లేదో మంత్రిగారిని చెప్పమనండి సార్. సరైన పత్తి పంటలు లేక నూలు మిల్లులు పని చేయడం లేదు. ఎంతోమంది పత్తి రైతులు కూడా ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు లేక, పంటలు లేక ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. నూలు మిల్లుల్లో పనిచేసే కార్మికులకు పని లేకపోవడం వల్ల ఆకలిచావులకు గురవుతున్నారు. దీనిపైన ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుందో తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. రాజమండ్రి స్పిన్నింగ్ మిల్లును ఈ ప్రభుత్వం నడిపిస్తుందా? మంత్రిగారు చెప్పాలి. మూతపడినటువంటి గుంతకల్, అంతర్గాన్, సత్తెనపల్లి మొదలైన నూలు మిల్లులను తెరిపించడానికి ప్రభుత్వం ఏమయినా ప్రయత్నిస్తుందా? ఐసిఐసిఐ వాళ్ళను కన్సల్టెంట్స్‌గా పెట్టి ఈ మిల్లులను ప్రైవేటువారికి యివ్వాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు చెప్పారు, అది ఎంతవరకు వచ్చింది? ముఖ్యంగా గుంతకల్ స్పిన్నింగ్ మిల్లు మరియు కరీంనగర్ జిల్లాలోని అంతర్గాన్ మిల్లు గురించి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్/టెక్స్‌టైల్ కార్పోరేషన్ వాళ్ళు డబ్బులను రిలీజ్ చేశారు. దానికి సంబంధించి దాదాపు రూ. 10 కోట్లు యిచ్చారు? ఆ డబ్బు ఏమయింది?

శ్రీ నిమ్మల కిష్టప్ప:- అధ్యక్షా, మహబూబ్‌నగర్ నూలు మిల్లు, సహకార నూలు మిల్లు, గుంతకల్, సహకార నూలు మిల్లు, నంద్యాల, సహకార నూలు మిల్లు, నెల్లూరు, సహకార నూలు మిల్లు, సత్తెనపల్లి, సహకార నూలు మిల్లు రాజమండ్రి, సహకార నూలు మిల్లు, అంతర్గాన్ మొదలైన మిల్లులు మూతపడ్డాయి. అదేవిధంగా సహకార నూలు మిల్లు, చీరాల, ఎడ్లపాడు నూలు మిల్లు, సిరిసిల్లలోని రాజరాజేశ్వరి నూలు మిల్లు తదితర నూలు మిల్లులు నష్టాల్లో నడుస్తున్నాయి.

గతంలో కేంద్రప్రభుత్వం వాళ్ళు గుంతకల్, అంతర్గాన్ నూలు మిల్లులకు సంబంధించి రూ. 10 కోట్లు యిస్తామన్నారు. అది వాస్తవం. అంతకుముందు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నపుడు, జనార్ధన్‌రెడ్డిగారి కేబినేట్‌లో, అవి వయబుల్ కాదు కాబట్టి, వాటికి సంబంధించి ఏవిధమయిన చర్యలు తీసుకోవాలో ఆనాడు దానిపై ఒక రెజల్యూషన్‌ను కేబినెట్ చేయడం జరిగింది. ఆరోజు కేంద్రప్రభుత్వం యిస్తామన్నటువంటి పది కోట్ల రూపాయలను ఉపయోగించుకోవడానికి కొన్ని షరతులను విధించడం జరిగింది. ఆ షరతులను మనకు మార్గదర్శకంగా పెట్టుకోవాలంటే అదనంగా మనకు రూ. 13 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. ఆ ఉద్దేశ్యంతో వాటిని మూసివేయడం జరిగిందే తప్ప, అందులో మరేటువంటి ఆలోచన లేదని ఈ సభాముఖంగా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- సార్, మా కేబినెట్‌లో ఏమి నిర్ణయం తీసుకున్నామో చెప్పమనండి. గుంతకల్ నూలు మిల్లు నడవాలనే మేము నిర్ణయం తీసుకున్నాము. మీ కేబినెట్‌లో మీరు ఏమి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే మిల్లులను తెరిపిస్తుందని ప్రజలకు ఎస్యూరెన్స్ యిచ్చారు. టెక్స్‌టైల్ కార్పొరేషన్ వాళ్లు యిచ్చే రూ. 10 కోట్లను వాడుకోవాలంటే అదనంగా రూ. 13 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని చెప్పారు. ఆ పది కోట్ల రూపాయలను ప్రభుత్వం రిసీవ్ చేసుకుందా, లేదా మంత్రిగారు తెలియజేయాలి. ఈరోజు ఎంతోమంది కార్మికులు నంద్యాల్లో గాని, యితర ప్రాంతాలలో ఆకలి చావులకు గురవుతున్నారు. ఈ కార్మికుల కోసం ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తోందని అడుగుతున్నాను. ఎన్నికల ముందు ఏవో ఒట్టి మాటలు మాట్లాడడం, వాగ్ధానాలు చేయడం, ఓట్లు దండుకోవడమే తప్ప ప్రభుత్వం కార్మికులకు ఏమి చేసిందని అడుగుతున్నాను. ఆనాడు ఎన్.టి.ఆర్. అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఏవో కొన్ని పరిశ్రమలను ఓపెన్ చేస్తే, మీరు వాటిని అమ్ముకుంటున్నారు.

శ్రీ నిమ్మల కిష్టప్ప:- అధ్యక్షా, రూ. 13 కోట్లు అదనంగా ఖర్చు అవుతాయనే ఉద్దేశ్యంతో కేంద్రప్రభుత్వంవారు యిస్తామన్న పదికోట్ల రూపాయలను మేము రిసీవ్ చేసుకోలేదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత 'సుబ్రమణ్యం కమిటీ' నివేదికను ఆధారంగా చేసుకొని మిల్లులను మూసివేయడానికి గాని, లేదా ప్రైవేటు వ్యక్తులకు యివ్వడానికి గాని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. వయబుల్ గాని మిల్లులను ప్రైవేటైజ్ చేస్తే అవి కంటిన్యూగా నడవడానికి అవకాశం వుంది. ఆ మిల్లులను ప్రభుత్వం నడిపితే కొన్ని రోజులు నడుస్తాయి, కొద్ది రోజులు నడవవు, మాకు ఉపాధి యిబ్బంది అవుతుంది, కాబట్టి వీటిని ప్రైవేటైజ్ చేస్తే మాకు యిబ్బంది వుండదని కొంతమంది కార్మికులు చేసిన విజ్ఞప్తి మేరకు మేము ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందని ఈ సభాముఖంగా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు):- అధ్యక్షా, ఈ నూలు మిల్లుల విషయం చాలా యింపార్టెంట్, కార్మికులకు సంబంధించిన విషయం.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- వచ్చిన డబ్బును ఉపయోగించుకోలేకపోతే ఏమి లాభం సార్. కార్మికుల జీవితాలతో ఈ ప్రభుత్వం ఆటలాడుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లిస్టెడ్ మెంబర్స్ చాలా మంది వున్నారు. అందరికీ మాట్లాడడానికి అవకాశం రావాలి కదా, దయచేసి కూర్చోండి. జీవన్‌రెడ్డిగారు మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వరంగంలో పని చేస్తున్నటువంటి మిల్లులను, సహకారరంగంలో పని చేస్తున్న మిల్లులను, అదేవిధంగా వెనకబడ్డ తెలంగాణా ప్రాంతంలోని నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీని ప్రైవేటైజ్ చేయడానికి నిర్ణయించామని చెప్పారు. నష్టాల్లో నడుస్తూ, పని చేస్తున్నటువంటి నూలు మిల్లుల్లో సిరిసిల్లలోని రాజరాజేశ్వరి నూలు మిల్లు కూడా ఒకటి. మూతపడిన రాజమండ్రి నూలు మిల్లును తెరిపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు, మరి కొన్ని మిల్లులను ప్రైవేటీకరిస్తామని

చెప్పడం జరిగింది. అయితే వర్కింగ్ కండిషన్‌లో వున్నటువంటి రాజరాజేశ్వరి నూలు మిల్లును ప్రైవేటీకరించడానికి, ప్రభుత్వానికి సహాయం అందించడానికి ఐసిఐసిఐ ను కన్సల్టెంట్‌గా నియమించడం జరిగిందన్నారు. ఆవిధంగా వెనుక బడ్డ ప్రాంతమయిన కరీంనగర్ జిల్లాను ఎంచుకోవడానికి కారణమేమిటి? సిరిసిల్ల నూలువడికే వారికి, చేనేత వృత్తి వారికి ప్రధాన కేంద్రం. అక్కడ వున్నటువంటి రాజరాజేశ్వరి నూలు మిల్లును ఆధారంగా చేసుకొని అక్కడి ప్రజలు జీవనం గడుపుతున్నారు. మీరు ఈ విధంగా ఆ మిల్లును ప్రైవేట్కైజ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటే వెనుకబడ్డ ప్రాంతమయిన తెలంగాణాకు అన్యాయం చేసినవారు అవుతారు. ఆ ప్రాంత ప్రజలు మిమ్ములను సహించరు. మూతపడినటువంటి రాజమండ్రి నూలు మిల్లును తెరవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్న మీరు పని చేస్తున్నటువంటి మిల్లులను ప్రైవేట్కైజ్ చేయడానికి కారణమేమిటో మంత్రిగారు తెలియజేయవలసిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ నిమ్మల కిష్టప్ప:– సిరిసిల్లలోని రాజరాజేశ్వరి స్పిన్నింగ్ మిల్లుకు సంబంధించి 'ఆటో కోనర్స్'కు అదనంగా రెండు కోట్ల రూపాయలను భరించవలసివస్తోంది. సుబ్రమణ్యం కమిటీ కూడా ఈ మిల్లు వయబుల్ కాదని చెప్పడంతో దాన్ని ప్రైవేట్కైజ్ చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగిందనే విషయాన్ని ఈ సభాముఖంగా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:– స్పీకర్ సార్, రాష్ట్రంలో ఒక ఉన్ని సహకార స్పిన్నింగు మిల్లుతో కలుపుకొని మొత్తం 12 సహకార స్పిన్నింగు మిల్లులున్నాయని మంత్రిగారు తన ఆన్సర్‌లో చెప్పారు. అందులో ఏడు పని చేయడం లేదని, మరో అయిదు నష్టాల్లో నడుస్తున్నాయని చెప్పడం జరిగింది. అయితే రాజమండ్రి నూలు మిల్లును తిరిగి తెరిపించడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతోందని అన్నారు. దానికి ప్రధాన
10·00 కారణమేమిటి? విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు గుంతకల్
ఉ· స్పిన్నింగు మిల్లు గురించి జరిగిన చర్చ, వాదోపవాదాలు మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. పది కోట్ల రూపాయలను కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి తీసుకువస్తే మన స్టేట్ గవర్నమెంటు అదనంగా పదికోట్ల రూపాయలను పెట్టలేమని, దానిని తెరిపించలేదు. ఈ విధంగా వచ్చిన డబ్బును ఉపయోగించలేకపోవడం ప్రభుత్వ అసమర్థ విధానానికి నిదర్శనమని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి పరిశ్రమను ప్రయివేట్కైజ్ చేస్తూ కార్మికులను బజారున పడవేసే పద్ధతి మంచిది కాదు. కోపరేటివ్ స్పిన్నింగు మిల్లు, కోపరేటివ్ షుగర్ మిల్సు, ఎపిఎస్ఇబి, మిల్కు ఫ్యాక్టరీలు ప్రయివేటుపరం చేస్తామంటున్నారు. అందువల్ల ఈ విధమైన తిరోగమన విధానాలను మానుకోమని మా పార్టీ తరపున కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. కిష్టప్ప:– అధ్యక్షా, ఇంతకుముందే చెప్పడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ వేసిన తరువాత, దాని ప్రకారం దానిని మెరుగు పరిచినా, కొన్ని కోట్ల రూపాయలను నూతనంగా ఖర్చు పెట్టినప్పటికీ ఇది వయబిల్ కాదు కాబట్టి సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ ఆధారంగా చేయడం జరుగుతుంది. మిల్లులలోని కార్మికులను ఇబ్బంది పెట్టాలనే ఆలోచనతో తీసుకున్న నిర్ణయం కాదని సభాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి మంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తూ.....

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- It is already 10.00 a.m. If you want, I will convert it into half-an-hour discussion, but I cannot prolong. There are so many Members to Speak.

(Interruptions)

నేను చెప్పేది మీరు వినడం లేదు. It is already 10.00 a.m. I cannot spare time any longer. I will convert it into half-an-hour discussion, then you can participate.

Sri J.C. Diwakar Reddy:- When will it come up Sir?

Mr. Speaker:- I will put it in the agenda. Whenever you want you can discuss it.

Sri P. Janaradhan Reddy:- You post it to tomorrow Sir.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ (పెదకూరపాడు):- హాఫ్ యాన్ అవర్ డిస్కషన్ ఉంటే దీని మీద డిటెయిల్డు రిపోర్టు....

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- First, discussion on Twin-cities is there. I will postpone it for tomorrow.

తిరుమల కొండలపై సినిమా షూటింగుల నిషేధం

76-

*4648-శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్‌నగర్), శ్రీమతి ఎర్నేని సీతాదేవి (ముదినేపల్లి), శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి (ఎచ్చెర్ల), శ్రీ కె. వీరశివారెడ్డి:- ...రాయ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) తిరుపతి కొండలపై సినిమా షూటింగులను రాష్ట్ర ఉన్నతన్యాయస్థానం నిషేధించిన విషయం వాస్తవమేనా:

(ఆ) అయినచో, ఇతర పుణ్యక్షేత్రాలవద్ద గల దేవాలయ ప్రాంగణాలలో కూడా సినిమా షూటింగులను నిషేధించుటకు ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా:

(ఇ) దేవాలయ ప్రాంగణాలలో జరుపుతున్న సినిమా షూటింగులు భక్తుల మనోభావాలను గాయపర్చుతున్న విషయం ప్రభుత్వానికి విదితమేనా;

(ఈ) అయినచో, ఈ విషయమై తీసుకొన తలపెట్టిన చర్యలేవి?

దేవాదాయ శాఖమంత్రి (శ్రీ సంహాద్రి సత్యనారాయణ) :— (అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— అధ్యక్షా, ఇది చాలా అన్యాయం. గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు సి–ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ లేదండి అన్నారు. భక్తుల మనోభావాలు దెబ్బతింటాయనే దానికి అన్నారో, ప్రభుత్వం యొక్క మనోభావం దెబ్బతింటుందని అనేదానికి అన్నారో ఏమో అర్థం కాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— వేళ్ళ మనోభావాలు మంత్రిగారికి ఎట్లా తెలుస్తాయి? ఇంతకీ మీ మనోభావం ఏమిటండి?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు సంబంధించి కోర్టుకు వెళ్ళి, స్టే తీసుకు రావడం జరిగింది. భక్తుల మనోభావాలు దెబ్బతింటాయనే ఉద్దేశ్యంతో హైకోర్టు స్టే ఇవ్వడం జరిగింది. మిగిలిన పుణ్య క్షేత్రాలలో కూడ ఈ షూటింగ్సు జరుగకుండా చూడవలసిన భాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ప్రభుత్వం వాటిన్నింటిని నిషేధించవలసిన అవసరం ఉంది. తప్పకుండా నిషేధించమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాము.

శ్రీ సింహాద్రి సత్యనారాయణ:— తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు సంబంధించినంతవరకు ఇద్దరు రిట్సు వేస్తే ఏడుకొండలలో ఎక్కడా షూటింగు జరుగకూడదని హైకోర్టు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. మిగిలిన దేవాలయాలలో కొన్ని

షరతుల ప్రకారం మాత్రమే పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. భక్తులకు అడ్డంకి లేకుండా, పవిత్రతకు భంగం కలుగకుండా ఉన్నంతవరకు మాత్రమే ఇవ్వడం జరుగుతుంది...

(అంతరాయం)

దేవాలయం అవరణలో ఏమి జరుగదు. బయటే జరుగుతుంది. కొన్ని షరతులకు లోబడి పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. వాటి వల్ల దేవాలయాలకు లాభమే కాని నష్టం లేదు. ఫలానా చోట దేవాలయం ఉందని ప్రజలందరికి కూడా తెలుస్తుంది. దీని వల్ల కానుకలు వస్తాయి, దేవాలయం డెవలప్‌మెంట్ జరుగుతుంది.

ప్రభుత్వ అధ్యాపకుల ప్రైవేటు ట్యూషన్లపై నిషేధం

77-

*6704- సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), కె. సుబ్బరాజు (విజయవాడ వెస్ట్):- ఉన్నత విద్యా శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రభుత్వ కాళాశాల అధ్యాపకులు, ప్రైవేటు ట్యూషన్లు చెప్పకుండా మరియు ప్రైవేటు ట్యుటోరియల్స్‌లో పని చేయకుండా నిషేధం విధించుటకు ప్రభుత్వానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉన్నదా; గతంలో కూడా ఇటువంటి నిషేధాన్ని విధించారా;

(ఆ) అయినచో, ఇంతకుముందున్న నిషేధాన్ని సడలించుటకుగల కారణములేవి?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):- (అ) అవునండి. 1983లో ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు నెం. 31 ద్వారా ప్రభుత్వ కళాశాల్లో, ఎయిడెడ్, అన్ ఎయిడెడ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్లలో పని చేసే అధ్యాపకులు ప్రయివేటు ట్యూషన్లు చెప్పకోకూడదనే నిషేధం విధించడం జరిగింది.

(ఆ) హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్సుకు ఈ బ్యాన్ ఆర్డర్సును ఇంప్లిమెంటు చేయమని ఆర్డర్సు ఇచ్చాము. స్లాకనెస్ ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న అడిగిన దానికి, సమాధానానికి తేడా ఉంది. అలాగే ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించి ఇచ్చిన సమాధానం కూడా అవాస్తవము. ఇవాళ ట్యూషన్సు పేరుతో ట్యుటోరియల్సులోనూ రెసిడెన్షియల్ కాలేజీలలో పని చేస్తున్నారు. ఒక వైపు కాలేజీలలో పని చేస్తూ మరో వైపు ప్రయివేటు ట్యూషన్సు చెప్పడం, స్కూల్సులో పని చేసే వారు కూడ ట్యుటోరియల్సులో చెప్పడం ద్వారా ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘిస్తున్నారు. ఈ జి.ఒ. వచ్చి కూడా 15 సంవత్సరాల కాలం అయింది. ఈ మధ్య

కాలంలో ప్రయివేటు ట్యూషన్సు చెప్పే వారి మీద ఎవరైనా పిర్యాదు చేస్తే చర్య తీసుకుంటామని చెప్పారు. ప్రభుత్వం ఈ ఉత్తర్వును అమలు చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది? ఈ రోజు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అనేక ప్రాంతాలలో సామాన్య విద్యార్థులు చదువుకోలేని పరిస్థితిలో ఎంతో ఆందోళనపడుతున్నారు. ఈ రోజు చాలా మంది అధ్యాపకులు గవర్నమెంటు జీతం తీసుకుంటూ ప్రయివేటు ట్యూషన్సు చెప్పేవారు అన్ని ప్రాంతాలలో గ్రామాలలో స్తితం ఉన్నారు. ఈ విషయం వాస్తవమా కాదా? వారి మీద ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటారు? ఎంతమంది మీద కేసులు పెట్టారు? ఈ ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు మొక్కుబడిగా ఉన్నాయా లేక అమలు జరగడానికి ఉన్నాయా? వీటి మీద ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, ప్రశ్నకు సమాధానం సరిగ్గానే చెప్పాను. ప్రభుత్వ కళాశాలల అధ్యాపకులు ప్రయివేటు ట్యూషన్సు చెప్పకుండా, ప్రయివేటు ట్యుటోరియల్సులో పని చేయకుండా నిషేధం విధించుటకు ప్రభుత్వానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉన్నదా అనేది ప్రశ్న. నిషేధ ఉత్తర్వులు ఉన్నాయని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

10.10 ఉ. దీనిపై నిషేధపు ఉత్తర్వులున్నాయని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా 1983లో యీ ఉత్తర్వులు ఇచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం అనేక జిల్లాల్లో ప్రైవేటు ట్యుటోరియల్స్‌పై, ప్రైవేటు టీచర్సుపై దాడులు చేసి కేసులు బుక్‌చేయడం జరిగింది. గ్రామస్థాయిలో ట్యూషన్ చెబుతున్న వారిని రెడ్‌హాండెడ్‌గా పట్టుకుని ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. వారిని ఆయా ప్రాంతాల నుంచి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తూ ఆర్డర్స్ ఇష్యూ చేశాము. ఇకముందు ఈ ఉత్తర్వులు పాటించనివారిపై చర్య తీసుకునే విధంగా మరొకసారి హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్సుకు ప్రభుత్వం యొక్క స్టాండును తెలియచేయడం జరుగుతుంది. దీనిపై ఏక్షన్ సిరియస్‌గా తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ప్రభుత్వం నిర్వహించే ఉత్సవాలకు ఆర్.టి.సి. ప్రత్యేక బస్సులు

78-

*6619- సర్వశ్రీ పాటూరు రామయ్య (నిడుమోలు), జక్కావెంకయ్య (అల్లూరు), ఎన్. రాఘవరెడ్డి, సిహెచ్. రాజిరెడ్డి (జనగాం), ఎం.ఎ. గఫూర్ (కర్నూలు), శ్రీమతి పి. భారతి, శ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్య (పాలేరు):- రవాణా శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గత మూడు సంవత్సరాలకాలంలో, ప్రభుత్వం నిర్వహించే రైతుల విజ్ఞాన వేదికలాంటి ఉత్సవాలుకొన్నింటికి ప్రత్యేక బస్సులను నడపి ఉచితంగా ప్రయాణీకులను తీసుకుపోవలసిందిగా ఆర్.టి.సి.కి ప్రభుత్వం ఏదైనా ఆదేశం ఇచ్చిందా;

(ఆ) అయినచో, పై విధంగా చేసినందుకు మారుగా ఆర్.టి.సి.కి ప్రభుత్వం ఏదైనా సొమ్ము చెల్లించిందా;

రవాణా శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు):– (అ) (ఆ) (ఇ) లేదండి. 1997–98 సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించిన ఉత్సవాలలో ఈ క్రింద తెలియజేసిన విధంగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ అద్దెకు బస్సులను నడిపింది:-

(i) కర్షక విజ్ఞాన వేదిక: 1997, జూన్‌లో వివిధ జిల్లాలలో 7810 బస్సులను నడపడం జరిగింది. 12–3–1998 తేదీగల వ్యవసాయ్య సహకార శాఖ ఎం.ఎస్.నెం.246 జి.ఓ. ప్రకారం, ప్రత్యేక అద్దె చార్జీల క్రింద రూ. 229.44 లక్షల మొత్తాన్ని మంజూరు చేయడమయింది.

(ii) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రావతరణ దినోత్సవాలు:–

పాఠశాల పిల్లలను చేరవేయడానిక్కి 1997 అక్టోబరు 25, నవంబరు 1వ తేదీల మధ్య 1039 బస్సులను నడపడం జరిగింది. అందునిమిత్తం, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డురవాణా సంస్థకు రూ. 18.50 లక్షల మొత్తాన్ని చెల్లించడానిక్కి ఉత్తరువులను జారీచేయడం జరుగుతున్నది.

(iii) 5వ విడత జన్మభూమి:–

1998 జనవరి మొదటి వారంలో వివిధ జిల్లాలలో 3740 బస్సులను నడపడం జరిగింది. రోడ్డు రవాణా సంస్థ రూ. 206.03 లక్షల మొత్తాన్ని ఇటీవలే క్లెయిము చేసింది. ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య (అల్లూరు):– అధ్యక్షా, మొత్తం సమాధానం చూసినట్లయితే మేము ప్రశ్న వేసిన తరువాత డబ్బు శాంక్షన్ చేసినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఇంతవరకు రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థకు ఒక్క నయాపైస చెల్లించలేదు. బస్సులు మాత్రం తిప్పారు. జీవోవచ్చిన తరువాత ది. 12.3.98న రూ. 229 లక్షలు మంజూరు చేశారు. అందుకని, మొట్టమొదట ఉచితంగా నడపడానికి నిర్ణయించుకుని, మేము ప్రశ్న వేసిన తరువాతనే యీ జీవో విడుదల అయిందని మేము భావిస్తున్నాం. ఇది సీరియస్ విషయం కాబట్టి పోస్టుపోన్ చేసి దీని వివరాలు అన్ని చర్చించడానికి అవకాశం యివ్వాలని కోరుచున్నాను. ఇది సీరియస్ ఇష్యూ. ఆర్‌టిసి ముందే అప్పుల్లోవుంది. ఆర్డర్ వేశారు. మేము ప్రశ్న వేసిన తరువాతే జీవో ఇచ్చారు. ఇంతవరకు ఒక్క పైసా కూడా ఆర్‌టిసికి చెల్లించలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు క్వశ్చన్ అయినా అడగండి? లేదా డిమాండు అయినా చేయండి?

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య:– పోస్టుపోన్ చేయండి సార్. డిటేల్డు డిస్కషన్ జరగడం మంచిది. రైతుల నుంచి విజ్ఞప్తి వచ్చింది. ఉచితంగా నడపాలని ఆర్డరు వేసి మేము ప్రశ్నవేసిన తరువాత జీవో ఇచ్చారని మేముభావిస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు సప్లిమెంటరీ అడుగుతున్నారా? దీనిని పోస్టుపోన్ చేస్తున్నాను.

కలికిరిలో 30 పడకల ఆసుపత్రి

79-

*4133- శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి, శ్రీమతి ఎ.వి. లక్ష్మీదేవమ్మ (తంబళ్ళపల్లె), సర్వశ్రీ జి.వి. శ్రీనాథరెడ్డి (పీలేరు), నారా రామమూర్తినాయుడు (చంద్రగిరి), ఆర్. కృష్ణసాగర్ (మదనపల్లె):- వైద్య ఆరోగ్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) చిత్తూరుజిల్లా, కలికిరి మరియు చంద్రగిరిలలో 30 పడకల ఆసుపత్రుల నిర్మాణం ఆగిపోయిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకుగల కారణములేవి;

(ఇ) నిధులకొరత కారణంగా ఆ నిర్మాణంను నిలిపివేసినారా;

(ఈ) ఈ విషయమై ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలేవి?

వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్‌రెడ్డి):- (అ) లేదండి. కలికిరిలోని 30 పడకల ఆసుపత్రి విషయంలో పనిని చేపట్టడమైనది. ఈ పని పైకప్పు స్థాయిలో వున్నది. స్లాబును వేయవలసి వున్నది. చంద్రగిరిలోని 30 పడకల ఆసుపత్రి విషయంలో తగిన స్థలం లభ్యంగా లేనందువల్ల పనిని చేపట్టలేదు.

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(ఇ) లేదండి.

(ఈ) కలికిరిలో పని నిర్వహణను ప్రారంభించడమైనది. తగిన స్థలం లభ్యమైన వెంటనే చంద్రగిరిలో పనిని ప్రారంభించడమవుతుంది.

శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. నిధుల కొరతవల్ల నిర్మాణంపని నిలిపి చేయడం జరిగిందన్నారు. నేను శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నికై మూడు సంవత్సరాలు అయింది. మూడు సంవత్సరాలు హాస్పిటల్ పని నిలిచి పోయింది. కాంట్రాక్టరు ఎవరుఅయితే యీ 30 పడకల ఆసుపత్రి నిర్మాణం పనిని తీసుకున్నారో వారిని బ్లాకు లిస్టులో పెట్టారా? ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- వెంటనే నిధులు సమకూర్చి పని పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. తొందరలో కంప్లీట్ చేస్తాము.

శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి:- సార్, ఇప్పుడు ఇంకా మాకు 18 నెలలు పదవి కాలం వుంది. ఆ 18 నెలల కాలంలో హాస్పిటల్ పని పూర్తి చేస్తారా అని మినిష్టరుగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- తప్పకుండా పూర్తి చేస్తాము.

ESTABLISHMENT OF INDUSTRIES BY FOREIGN INDUSTRIALISTS

80-

*6394-Q.- Sarvasri M. Peda Rattaiah (Prattipadu), D. Narendra Kumar, Mukku Kasi Reddy (kanigiri), D. Sivaram and K. Vijaya Rami Reddy:- Will the Minister for Major Industries be pleased to state:

(a) whether there are any proposals to get the industries established by the foreign industrialists in the State;

(b) if so, the number of such proposals and the value of the same; and

(c) the places at which the industries are proposed to be established?

Minister for Major Industries (Sri Basheeruddin Babu Khan):- (a) Yes, Sir.

(b) A total number of 324 proposals with a total investment of Rs. 13,419/- Crores have been received from foreign enterpreneurs, out of which 86 industries, with a total investment of Rs. 1,498/- Crores, have gone into production since July, 1991.

(c) Ten copies of the Statement are placed on the Table of the House.

J. 80-4

Sri M. Peda Rattaiah:- I would like to know from the Hon'ble Minister about the status of the balance 238 proposals worth Rs. 11,921 crores and what steps the Government is initiating towards attracting more foreigners for establishing more industries in the State.

Sri Basheeruddin Babukhan:- Speaker Sir, out of total 324 industries, 86 have already gone into production, 65 are under implementation at various stages while 140 are at the initial stages i.e. land acquisition, obtaining of loans from various foreign bankers etc. As regards promotion of industries in Andhra Pradesh, the Hon'ble Chief Minister has been visiting various industrialised state capitals and also foreign countries like Malasia and Singapur, and meeting various industrialists to come and invest in Andhra Pradesh and the response is also very favourable. For promotion of industries by outsiders in our State, the Government has been creating a very very friendly industrial environment and other infrastructural facilities are also being provided for setting up of industries. When the Hon'ble Chief Minister visited Malasia and Singapur, he has studied the modalities and methodilogies of investment and he has also invited big industrialists there. The Malasian Government has in-principle agreed to set up a Proton Car industry in our State. The Ministry of Roads in the Malaysian Government have
10.20 a.m. also visited our State and looked at some of the major areas for development. It is aimed at creating infrastructure and development of industries. The Government of Andhra Pradesh have putin the maximum efforts to attract foreign investments. We are having liberalised investment policies. We have investment subsidies on the Sales Tax. Already, there is a holiday on Sales Tax in this respect. This is one of the most attractive schemes in the whole country. We are setting up very large industrial parks in the area called Parvada in Vizag and in Telangana area at Mahabubnagar and Nalgonda. Similarly, the Information Technological industry has gone up in a big way and most of the prominent industrialists are coming to Andhra Pradesh.

Others also have shown interest in Information Technology. In an extent of 158 acres of land we are going to set up industries in our State for Information Technology. Many of the Information Technology industries in Karnataka are moving towards Andhra Pradesh. These are some of the measures which we are takingup..

ప్రకటన

శాసన సభ్యులు శ్రీ బి. రాజమల్లుగారి అరెస్టు మరియు విడుదల గురించి

Mr.. Speaker:- I am to announce to the House that Sri B. Rajamallu, who was arrested on 15th March, 1998 and lodged in Jail in Karimnagar was released on 21st March, 1998. Now, Zero-Hour.

జీరో అవర్

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఇది హోంమినిష్టరుగారికి సంబంధించిన విషయం. అనంతపూర్ విలేజి, కనిగిరి మండలం తెల్లవారుజామున పొలానికి వెళితే, మామల్ల పెద్ద రామలింగయ్య, మామల్ల చిన్నరామలింగయ్య, చెరుకూరి శ్రీహరి, చెరుకూరి మాల కొండయ్య, ముట్కూరు రాములు, కుమారు వెంకయ్య వీరు ఆరుగురు కలిసి మల్లయ ను ఒక కరెంటు వైర్ పెట్టి దాంట్లో కరెంటు పాసు అయ్యేటట్లు చేసి హత్య చేసారు. అతిదారుణంగా అతని భార్య శ్రీమతి జయమ్మను పొలం దగ్గరికి బలవంతంగా తీసుకెళ్ళి భర్త శవాన్ని తాకనీయకుండా భార్య ఎదుటి ఆరుగురు కలిసి భర్త శవం మీద కిరసనాయిలు పోసి, కాల్చారు. బలవంతంగా ఇంటికి తీసుకెళ్ళి ఆమెను కట్టేసి చాలా హెరాస్‌మెంటు చేయడం జరిగింది. లోకల్‌గావున్న ఎస్‌ఐ కుమ్మక్కు అయి, ఎక్యూజ్డ్ దగ్గర ఎస్‌ఐ డబ్బుతీసుకుని, ఆత్మహత్య యని సృష్టించాడు. భార్య ఎదుటే భర్త చంపబడితే ఎస్.పి. దగ్గరికి, ఎస్‌ఐ దగ్గరికి, పై అధికారుల దగ్గరికి వెళ్ళినా కూడా ఎస్‌ఐ కేసును డైవర్టు చేస్తున్నారు. ఆవిడను పోలీసులు కూడా పిలిచి హెరాస్ చేయడం జరుగుతున్నది. రాజీ చేసుకోకపోతే ఆవిడ మీద కేసులు పెడతామని బ్లాక్‌మెయిల్ చేస్తున్నారు. గ్రామస్థులు, లోకల్‌గావున్న వారు మొత్తం గోడు పెడుతున్నా కూడా పోలీసు వారు, వారి దగ్గర డబ్బు తీసుకుని, ఎక్యూజ్డ్‌తో కుమ్మక్కుఅయి: చరణ తీసుకోవడంలేదు. ప్రైవేటు కంప్లేయింటు లోకల్‌గా వున్న కోర్టులో ఇవ్వడం జరిగింది. అయినా కూడా చలనం లేకుండా మాఫీ చేయడానికి లోకల్‌గా వున్న పోలీసులు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాబట్టి మీద్వారా ఇక్కడ నుంచి సిబిసిఐడి ఎంక్వయిరి వేయించాలని హోం మినిష్టరుగారిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటె, లోకల్ పోలీసుల ద్వారా న్యాయం జరగదు. ఎక్యూజ్డ్ దగ్గర డబ్బు తీసుకున్నారు. అతి దారుణంగా చంపబడిన దానికి న్యాయం జరగాలంటె సి.బి.సి.ఐ.డి ఎంక్వయిరి ఇక్కడ నుంచి చేయడానికి మంత్రిగారు ఆర్డర్ ఇవ్వాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయం ఏమిటంటే, సి.బి.సి.ఐ.డికి అప్పగించాలని అడిగారు. ఆలోపల ఎస్.పిగారితో మాట్లాడి నేను సమాచారం కనుక్కొంటాను.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- ఊరేగింపులు జరిగాయి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఏ స్టేజిలో వుందో కనుక్కొని అవసరం అయితే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తాను.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- ఇంతవరకూ కేసు రిజిష్టరు కాలేదు. జీరో అవర్‌లో మూడు గంటల డిస్కషన్ జరిగింది. సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరి వేయాలని డిమాండు చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- పార్షియాలిటి వుండకూడదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఓన్లీ త్రీ మినిట్స్ ఇన్ జీరో అవర్...

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- లోకల్ ప్రెస్‌లో వార్తలు చూడండి, అర్థం అవుతుంది. లోకల్ పోలీసుల వల్ల న్యాయం జరుగుతుందనే నమ్మకం లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఎస్.పితో మాట్లాడి; ఏ స్టేజిలో వుందో తెలుసుకుని, అవసరం అయితే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తాను.

శ్రీ కన్నాలక్ష్మీనారాయణ:- మీరు ఆర్డర్ వేస్తే తప్పా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- డీటేల్స్ అన్నీ నాకు పంపించండి. ప్రైవేటు కంప్లయింటు చేస్తే ఇంకా ఎందుకు? మినిష్టరుగారికి ఆ ఫైలు పంపిస్తాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- నా కాన్స్టిట్యూయెన్సి ఇందుర్తిలో తీవ్రంగా సాగునీటికొరత త్రాగునీటి కొరత వుంది. ఈ సందర్భంలో గాగిలాపురం వాగు ఒకటి ప్రవహిస్తున్నది. ఆ వాగువెంట వుండె ఇసుక క్వారీ, గొల్లపల్లి, దేవపల్లి, రామంచ గ్రామాలో యీ క్వారీని తవ్వడం వల్ల బావులు, బోర్లు ఎండిపోతున్నాయి. నాలుగు మీటర్లు త్రవ్వుతున్నారు. ఆ గ్రామాల ప్రజలంతా గోలపెడుతున్నాను. నేను నిన్న తంగిల్లపల్లిలో ఒక పత్తి రైతు ఆత్మహత్య చేసుకుంటె, పరామర్శించడానికి వెళ్ళాను. ఆ తంగిల్లపల్లి గ్రామాస్థులు చుట్టుముట్టి అన్యాయం జరిగిందని అడగడం జరిగింది. పోలీసులు మమ్మల్ని వేధిస్తున్నారు. యీ అన్యాయం జరుగుతున్నది; వెంటనే అరికట్టాలని చెప్పారు. కలక్టరుగారు, ఎస్పిగారు పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రజలు ఒకటే గోల చేశారు. వెంటనే ఆ క్వారీతో డబ్బులు వస్తాయనే ఉద్దేశ ంతో టెండరు పెట్టారు. టెండరు పెట్టి క్వాలు

తీసుకున్నవాడు విపరీతంగా అంటె, నాలుగు మీటర్లు తోడుతున్నందువల్ల వాగు వెంట వున్న బావులు, నీరు లేకుండా పొయింది. వున్ననీరు లేకుండాచేసే ప్రమాదం వుంది. క్వారి తీసినందువల్ల అనేకమంది రైతులు బాధపడుతున్నారు. వెంటనే అరికట్టడానికి ఏర్పాటు చేయండి? వెంటనే ఆ కాంట్రాక్టరుకు చెప్పి ఆ పని ఆపించండి? రైతులపై కేసులు ఎత్తివేయండి?

శ్రీ ఎ. చంద్రశేఖర్:– అధ్యక్షా, గతంలో ఇసుక క్వారీస్‌ను మండల్‌వారీగా లీజ్‌కు ఇవ్వడం జరిగింది. యీ సంవత్సరం ఏప్రిల్‌తో ఆ లీజులు అయిపోతున్నాయి. కాబట్టి కొత్త పాలసి తీసుకుందాము అని అనుకుంటున్నాం. వాటన్నిటిని కూడా క్లోజ్ చేయాలని చూస్తున్నాం.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:– రైతుల మీద కేసులు పెట్టారు.

శ్రీ ఎ. చంద్రశేఖర్:– కేసులను హోం మినిష్టరుగారు చూసుకుంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఆ డిటేల్స్ ఇవ్వండి?

10.30 ఉ. శ్రీమతి పి. భారతి:– అధ్యక్షా, చిలకలూరిపేట ప్రాంతంలో పత్తి రైతులు పత్తిని అక్కడ నూలు మిల్లులో మూడు రోజుల క్రితం అమ్మడం జరిగింది. బయట బ్రోకర్లు ఇచ్చేదానికంటే క్వింటాలుకు వంద రూపాయలు అదనంగా ఇస్తామని మిల్లు యాజమాన్యం కొనుగోలు చేశారు. ఈ కొనుగోలు చేసిన మిల్లు యాజమాన్యం పత్తి రైతాంగానికి 1 కోటి 35 లక్షల రూపాయలు బాకీ వున్నారు. యంత్రాలు అన్నీ కూడా సవ్యంగా వున్నాయి. సక్రమంగా యంత్రాలతో పని చేయించినట్లయితే 10 రోజులలో ఈ కొనుగోలు చేసిన పత్తిని నూలుగా మార్చడానికి సరిపోతుంది. ఆ తరువాత సరకు కొనడానికి వీళ్ళ దగ్గర డబ్బు లేని పరిస్థితి వున్నందున రైతులు కాళ్ళు అరిగేటట్లుగా తిరుగుతున్నారు. అన్నం మూట గట్టుకొని మిల్లు ఆవరణలో వున్న చెట్ల క్రింద రైతాంగం పడిగాపులు కాస్తున్నారు. కానీ ఇంతవరకు మూడు రోజులు అయినా వాళ్ళ బాకీలు చెల్లించలేదు. ఇది ఒక భాగం అయితే రెండవ వైపున రైతాంగానికి బాకీలు రీషెడ్యూల్ చేస్తామని మా జిల్లాలో 35 మండలాలను కరువు మండలాలుగా రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ వారు సర్వే చేసి ప్రకటించడం జరిగింది. ఈ ప్రకటించిన మండలాలను మరల రీ సర్వే చేసి కరువు గ్రామాలుగానో అదే విధంగా పంట దిగుబడి తక్కువ వచ్చిన గ్రామాలుగానో వేయడం జరిగింది. కానీ అమలులో జరగడం లేదు. ఆ గ్రామాలకు సంబంధించి బ్యాంకర్లు కానీ, బ్యాంకులలో వున్న అప్పులు కానీ, రెవిన్యూ వారి పన్నులు కానీ వాయిదా వేయకుండా బ్యాంకర్స్ ఇప్పటికే ప్రకటనలు చేయడం, గోల్డు వేలం వేస్తామని చెప్పి మైకులలో ప్రచారం చేయడం, వేలం పాటలు మొదలు పెట్టడం జరిగింది. జాతీయ బ్యాంకులు అన్నీ కూడా ఇప్పటికే గోల్డును వేలం వేయడం మొదలు పెట్టాయి. ఇప్పుడు బంగారం ధర తగ్గిపోయి ఆ బంగారం వేలం వేసినా కూడా బాకీలు తీరవు, రుణ విముక్తులం కామని రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. అందుకని ఈ ప్రభుత్వం

ప్రకటించిన విధంగా ఈ 35 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. 50 శాతానికి పైన దిగుబడి వచ్చిందని రెవిన్యూ వారు చెప్పే లెక్కలు కరెక్టు కాదని చెప్పి ఒక వైపు దళారీల చేతులలోను అదే విధంగా ప్రయివేట్ మిల్లులు వారి చేతులలోను చిక్కి రైతుల చేతికి డబ్బులు రాక వారు అప్పులు చెల్లించలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. బయట ప్రయివేట్ వ్యక్తులు నుంచి 10 రూపాయలు అదనపు వడ్డీతో డబ్బులు తీసుకవస్తున్నారు. ఈ వడ్డీలు మరియు బయట తెచ్చుకొన్న బాకీలు చెల్లించలేని పరిస్థితులలో బ్యాంకర్స్ ఒత్తిడి ఒక వైపు, రెండవ వైపు రెవిన్యూ వారి ఒత్తిడి రైతుల మీద ఎక్కువ అయింది. అందుకని ఇప్పటి దాకా మనం చెప్పుకొంటున్న పత్తి రైతుల ఆత్మహత్యలేగాక అన్ని రకాల రైతులు కూడా ఆత్మహత్యలకు పాల్పడడం తప్ప మరొక మార్గం లేదు. అందుకని ఈ సంవత్సరానికి రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఈ శిస్తులను వాయిదా వేయాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా బంగారం వేలం పాటను కూడా ఆపించాలని కోరుతున్నాను. ఆ రకమైన ఆదేశాలు ఇవ్వాలని, రెవిన్యూ శాఖామాత్యులు దీనికి జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఇక్కడే గాకుండా రాష్ట్రంలో డ్రౌట్ మండలాలుగా డిక్లేర్ చేసిన మండలాల్లో లోన్స్ అన్నీ రీషెడ్యూల్ చేయాలని ప్రభుత్వం స్పష్టంగా ఆదేశాలు ఇచ్చింది. కానీ వారు ఏమీ చేయలేదని అంటున్నారు. ఆ విషయం మీద నేను కలెక్టర్‌గారితో మాట్లాడి ఆ ప్రాంతాలను కూడా రీషెడ్యూల్ అయ్యేటట్లు చూస్తాను. తప్పనిసరిగా ఇప్పటికే రీషెడ్యూల్ చేసే వుంటారు. లాస్టు ఇంకా ఏదయినా బకాయిలు వుంటే చేస్తున్నారేమో కానీ, ఫ్రెష్ రీషెడ్యూల్ విషయంలో నేను తప్పనిసరిగా కలెక్టర్‌గారితో మాట్లాడుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అధికారులను పంపించండి.

శ్రీమతి పి. భారతి (సత్తెనపల్లి):- రైతులు ఆందోళన చేస్తూవుంటే నేను నిన్న ప్రత్యేకంగా వెళ్లాను. వాళ్ళు రాస్తారోకోలు, ధర్నాలు, ఆందోళనలు చేస్తున్నారు. ఈ వాస్తవాలు పత్రికలలో కూడా వచ్చాయి. అందుకని వారు ఇచ్చే ఆదేశాలు అక్కడ అమలు జరగడం లేదు. రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఏమి చెబుతున్నారంటే మాకు ఆదేశాలు ఇస్తారు కానీ వసూళ్ళు జరగకపోతే ప్రభుత్వం ఊరుకోవడం లేదు. అందుకని మా పని మేము చేయాలని అంటున్నారు. కాబట్టి మంత్రిగారు స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలి. పత్రికలలో వచ్చే వార్తలకు పరిష్కార మార్గం జరిగేటట్లు చూడాలి.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- రీషెడ్యూల్ ఖచ్చితంగా చేస్తాము. దానిలో రెండవ ప్రసక్తే లేదు. కాకపోతే ఒక మిల్లు వారు తీసుకొన్న దాని మీద పత్తి రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నారేమో. ఆ విషయం కూడా నేను కలెక్టర్‌గారితో మాట్లాడతాను. ఆ వివరాలు పంపించమనండి.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, ఇది ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు సంబంధం వున్న విషయం. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్పెషల్ టీచర్ ట్రైయినీస్ తరపున ఒక విజ్ఞప్తి. రాష్ట్రంలో స్పెషల్ టీచర్ ట్రైయినీస్ పరీక్షలు 10 నెలల క్రితం జరిగాయి. కానీ ఇంతవరకు వాళ్ళ పరీక్షా ఫలితాలు ప్రకటించకపోవడం వలన ఆరు వేల మంది విద్యార్థులు తీవ్ర ఆందోళనకు గురి అవుతున్నారు. ఈ నెల 15వ తేదీనాడు 40 వేల ఉద్యోగాలు ఇస్తామని డి.ఎస్.ఇ. ప్రకటించడం వలన స్పెషల్ టీచర్ ట్రైయినీస్ పరీక్షా ఫలితాలు ఇంతవరకు ప్రకటించకపోవడం వలన వాళ్ళ వయోపరిమితి పెరిగిపోతున్నది. వాళ్ళకు ఉద్యోగాలు లేవు. ఒక దిక్కు ఫ్యాక్టరీలు మూతపడి కార్మికులకు అన్యాయం జరుగుతూ వున్నది. గత సంవత్సరం 26-2-97 నాడు ఛలో అసెంబ్లీ అని ఇక్కడకు రావడం జరిగింది. వాళ్ళు రోజు ధర్నాలు, అర్ధనగ్న ప్రదర్శనలు, రాస్తారోకోలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే స్వయంగా వీళ్ళను ప్రోత్సహించింది. పరీక్షలు నిర్వహించింది. ట్రైయినింగులు యిచ్చింది. నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే హైటెక్ ముఖ్యమంత్రి అని చెబుతున్నారు. ఎడుకేషన్ మినిష్టర్ ఆరుసార్లు డైరెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్‌కు వీళ్ళ పరీక్షా ఫలితాలను ప్రకటించమని చెప్పినా కూడా డి.ఎస్.ఇ. వారి మాట వినడం లేదు. పది సార్లు పేపర్ ప్రకటన ద్వారా వాళ్ళకు హామీ ఇస్తున్నారు. ఇలాంటి హామీలు యివ్వడం ఎందుకు? డి.ఎస్.ఇ. మంత్రిగారి మాట ఎందుకు పట్టించుకోవడం లేదు. హైటెక్ ప్రభుత్వం అని చెబుతున్నారు కానీ అధికారులు ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాలు కానీ, మంత్రిగారి ఆదేశాలు కాని వినరు. ప్రజల యొక్క ఇబ్బందుల విషయంలో కూడా అఖిలపక్ష నాయకులు పదే, పదే కోరుతున్నారు. వారికి ఏక్‌బార్ అయి అన్యాయం జరగకుండా ఉద్యోగాలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- Anything from the Government?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- What the Hon'ble Member has said is noted and necessary action will be taken. As a general policy this Government is not against the people. We work for the development of the people and the State.

شری محمد امان اللہ خان :- ریونیو منسٹر صاحب کی توجہ مبذول کروانا چاہتا ہوں کہ شہر حیدرآباد کے کلکٹر اور حکومت نے یہ کہا ہے کہ موسی ندی کو صاف ستھرا کرتے ہوئے وندنا پراجکٹ بنانا چاہتے ہیں۔ کملی ٹاکیز کے دوسرے جانب قلی قطب شاہ والے خود کوارٹرس بنا کر غریب لوگوں کو الاٹ کئے تھے۔ یہ لوگ وہاں پر کوئی ناجائز قبضہ نہیں کئے ہیں بلکہ خود قلی قطب شاہ والے انہیں گھریں الاٹ کئے ہیں۔ یہاں پر تقریباً ۵۰۰ مکانات بنے ہوئے ہیں۔ یہاں پر ہر ذات کے لوگ بستے ہیں یہ لیبر طبقہ سے تعلق رکھتے ہیں۔ ان لوگوں کو گھریں خالی کرنے کیلئے حیدرآباد کلکٹر نوٹس جاری کئے ہیں۔ جبکہ ایک طرف موسی ندی کے اندر کئی مقامات پر موٹرس کے کارخانے ہیں سیمنٹ کے کمپاونڈ بنے ہوئے ہیں انہیں کیوں خالی نہیں

کروا رہے ہیں۔ آصفیہ لائبریری کے سامنے بھی سیندھی کمپاونڈ وغیرہ ہیں۔ ان لوگوں کو کیوں خالی نہیں کروایا جارہا ہے۔ ونزنا پراجکٹ بنانے کی حکومت کی جو پالیسی ہے وہ بہت ہی اچھی ہے ہم اسکی تائید کرتے ہیں۔ لیکن ان لوگوں کو کوئی متبادل جگہ فراہم کریں اور لینڈ گرابر جو لوگ یہاں پر قبضہ کئے ہوئے ہیں ان کے خلاف کارروائی کریں۔

شری ٹی۔ دیویندر گوڑ :۔ موسیٰ ندی کے پاس ناجائز قبضہ کئے ہوئے لوگ ہیں ضرور ان کے خلاف کارروائی کرینگے لیکن یہاں پر جو نوٹس جاری کئے ہیں انھیں دوسری طرف ضرور زمین الاٹ کرینگے۔ ونزنا پراجکٹ بنانے کی جو حکومت کی پالیسی ہے اس سے شہر بہت ہی صاف ستھرا اور خوبصورت بن جائیگا۔ اس کام کیلئے حکومت کچھ پیسہ بھی جاری کردی ہے۔

شری ممتاز احمد خان :۔ جی او ایم ایس نمبر ۲۱۲ بتاریخ ۱۹ ڈسمبر ۱۹۹۷ء فینانس اینڈ پلاننگ ڈپارٹمنٹ یہ جی او وظیفہ یاب لوگوں کیلئے جاری کیا گیا ہے۔ اس جی او کے ذریعہ وظیفہ یاب افراد کو راست بنک کو وظیفہ بھیجنے کے احکام جاری کئے گئے ہیں اور وظائف جاری کرنیکے تمام دفاتر کو بند کرنیکے لئے کہا گیا ہے۔ اگر یہ آفس بند کردئیے جائیں گے تو معمر لوگوں کو کافی پریشانی کا سامنا کرنا پڑیگا جو کہ متعلقہ تاریخوں کو نقد رقم حاصل کر رہے ہیں۔ بنک کے ذریعہ حاصل کرنے میں ان لوگوں کو مشکلات کا سامنا کرنا پڑرہا ہے اور انھیں سہولت سے محروم ہونا پڑرہا ہے۔ لہٰذا حکومت کو چاہیئے کہ سابقہ حالت کو برقرار رکھا جائے اور جو جی او نیا جاری کیا گیا ہے اس جی او کو منسوخ کردیا جائے۔

شری ٹی۔ دیویندر گوڑ :۔ آپ نے جو جی او فائنانس ڈپارٹمنٹ نے جاری کیا ہے اسکو منسوخ کرنے کیلئے کہہ رہے ہیں۔ میں فائنانس منسٹر صاحب کے علم میں لاؤنگا۔

شری ممتاز احمد خان :۔ وظیفہ حاصل کرنیوالوں کو کافی مشکلات ہونگی۔

شری ٹی۔ دیویندر گوڑ :۔ بنک سے پیسہ راست حاصل کرسکتے ہیں۔ اس سے وظیفہ حاصل کرنیوالوں کو کافی آسانی ہوگی۔ پھر بھی میں فینانس منسٹر صاحب کے علم میں لاؤنگا۔

10-40 ఉ. శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి (పాతపట్నం):- అధ్యక్షా, నేను నిన్ననే అవకాశం ఇవ్వమని అడగడం జరిగింది. కాని ఇవ్వలేదు. రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా దేవాలయాలు ముఖ్యంగా ఎండోమెంట్స్‌కి సంబంధించిన దేవాలయాలలో జరుగుతున్న అవకతవకలు అదేవిధంగా అందులో పని చేస్తున్న ఉద్యోగులకు సంబంధించిన సమస్యలు పోయిన సారి శాసనసభలో ప్రస్తావించడం జరిగింది. అప్పుడు దేవాదాయ మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. కాని వస్తుపరంగా వారికి న్యాయం చేసే నిర్ణయాలు మాత్రం ప్రభుత్వం తీసుకోలేకపోయింది. రాష్ట్రంలో దాదాపుగా ఆర్.జె.సి. అదే విధంగా డి.సి. క్యాడర్ కలిగిన దేవాలయాలు ప్రధానంగా 8 ఉన్నాయి. సింహాచలం, ద్వారకా తిరుమల, విజయవాడ, భద్రాచలం, శ్రీశైలం, వేములవాడ, యాదగిరిగుట్ట, అన్నవరం కూడా ఉన్నాయి. ఈ 8 దేవాలయాలలో పని చేస్తున్న ఎన్.ఎమ్.ఆర్‌లు వారికి సంబంధించిన సమస్యలు ప్రభుత్వానికి అనేకసార్లు విజ్ఞప్తి చేసుకున్నారు. పోయిన సారి 15 నవంబరులో వారు ఒక సమాఖ్యగా ఏర్పడి

కమీషనర్, జాయింట్ కమీషనర్, దేవాదాయ మంత్రి, ముఖ్యమంత్రిగార్లకు ఒక మెమోరాండం సమర్పించడం జరిగింది. జి.ఒ.ఎమ్.ఎస్.నెం. 383 ప్రకారం రెవిన్యూ మరియు ఎండోమెంట్స్ రూల్స్ ప్రకారంగా ఎన్.ఎమ్.ఆర్‌లు 5 సంవత్సరాలు సర్వీస్ పూర్తి చేసిన ఉద్యోగులకు కన్సాలిడేటెడ్ పేమెంట్ ద్వారా, అదేవిధంగా వారి ఉద్యోగాలు పర్మనెంట్ చేయాలని రూలు ఉన్న పరిస్థితిలో ఇటీవల జి.ఒ.నెం. 212 ఫైనాన్స్ అండ్ ప్లానింగ్ ప్రకారంగా ఎన్.ఎమ్.ఆర్.లను పర్మనెంట్ చేయడానికి దీని ద్వారా వీలు కాదని వారు కలవరపడుతున్నారు. ఇది 94లో వచ్చింది. 1995, 1996లో కొంతమంది ఉద్యోగులను పర్మనెంట్ చేయడం జరిగింది. ఈ జి.ఒ. మీద వారు హైకోర్టుకు, సుప్రీం కోర్టుకు వెళితే వారు ఈ జి.ఒ. 212 వర్తింప చేయకుండా 5 సంవత్సరాలు సర్వీసు పూర్తి చేసిన వారిని పర్మనెంట్స్ చేయాలని కోర్టు ఉత్తరువులున్నాయి. కాని ఇంతవరకూ దాదాపు 400 మంది 8 దేవాలయాల్లో జె.సి., ఆర్.జె.సి. క్యాడర్‌కి సంబంధించిన వారు పని చేస్తున్నా కూడా ఎందుకు పర్మనెంట్ చేయడం లేదు? బాధ్యత కలిగిన ప్రభుత్వం వారు ఈ విషయాన్ని ఎందుకు విస్మరిస్తున్నారు? దాని మీద వారంతా రిలే నిరాహార దీక్షలు చేస్తామని విజయవాడలో అల్టిమేటం ఇచ్చారు. ఆ సమయంలో కమీషనర్‌గారు, జాయింట్ కమీషనర్‌గారు వారిని కన్విన్స్ చేసి తప్పనిసరిగా 4, 5 నెలల్లో పర్మనెంట్ చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు కనుక వారు విరమించుకున్నారు. కాని ఆ హామీ గాలికి ఎగిరిపోయే పరిస్థితిలో ఉద్యోగస్థులు అవస్థలు పడుతున్నారు. ఇంతవరకూ వారి గురించి పట్టించుకోలేదు. వారి సమస్యలు కొన్ని చెప్పుకోవడం జరిగింది. ప్రధానంగా మీ ద్వారా వాటిని మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. 5 సంవత్సరాలు ఎన్.ఎమ్.ఆర్‌లుగా సర్వీసు పూర్తి చేసిన వారిని క్రమబద్ధీకరణ చేసి వారి వారి విద్యార్హతలను బట్టి వారిని తగిన పోస్టులలో నియమించాలని అన్నారు. అదే విధంగా 5 సంవత్సరాలు సర్వీస్ పూర్తి చేసిన వారిని కన్సాలిడేటెడ్ ఉద్యోగులుగా నియమించాలని అన్నారు. ఈ సర్వీసు పూర్తి చేసిన వారికి రెగ్యులర్ స్కేల్ ఇచ్చి వారికి ఎరియర్స్ ఇవ్వాలని ఉద్యోగ సమాఖ్య వారు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. అంతే కాకుండా ఎన్.ఎమ్.ఆర్‌ల సర్వీసెస్ క్రమబద్ధీకరణ చేసే విషయంలో రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ వర్తింప చేయకూడదని అన్నారు. జి.ఒ.ఎమ్.ఎస్.నెం. 212 నుంచి ఈ 8 దేవాలయాలను మినహాయించాలని అడుగుతున్నారు. గౌరవనీయ హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టు ఉత్తరువులను వెంటనే అమలు చేసి వారికి తగిన న్యాయం చేయమని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ సింహాద్రి సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఎన్.ఎమ్.ఆర్‌ల విషయంలో యాక్ట్ ఆఫ్ 93 ప్రకారం ఎవరినీ ఎన్.ఎమ్.ఆర్‌లుగా వేయడానికి వీలులేదు. అంతకు ముందు అపాయింట్ చేసిన వారి గురించి పరిశీలన చేస్తున్నారు. అపాయింట్‌మెంట్ ఇట్‌సెల్ఫ్ ఇల్లీగల్ అన్నారు. ఆ యాక్ట్‌కు ముందు అపాయింట్ చేసిన వారి గురించి ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారు. అవకతవకలు ఎప్పుడైతే దృష్టికి వస్తున్నాయో అప్పుడు తీవ్రమైన చర్య తీసుకుంటున్నాము. సస్పెండ్ చేస్తున్నాము. రిమూవ్ చేస్తున్నాం. ఒక్కొక్క దేవాలయానికి 30 శాతం కంటే ఎక్కువ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌కు ఇవ్వడానికి లేదు. దీని వల్ల కూడా అడ్డం వస్తుంది. ఇవన్నీ పరిశీలించి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- కొన్ని దేవాలయాలలో ఆదాయం ఎక్కువ ఉంది. ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ తక్కువగా ఉన్న దేవాలయాలలో విజయవాడ, సింహాచలం క్షేత్రాలు ఉన్నాయి. ఆదాయం ఎక్కువగా వస్తుంది. అలాంటి చోట్ల పర్మనెంట్ చేసే విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్య ధోరణితో ఉంది. పరిశీలిస్తాము అనే దానికంటే ఎప్పుడు వారికి న్యాయం చేస్తారో చెప్పండి. హైకోర్టు, సుప్రీం కోర్టు ఆదేశాలను పాటించి ఎన్.ఎమ్.ఆర్‌లుగా 5 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసిన వారిని పర్మనెంట్ చేయండి.

శ్రీ సింహాద్రి సత్యనారాయణ:- పరిశీలించి, కన్సిడర్ చేసి, ఎగ్జామిన్ చేసి తరువాత న్యాయం చేస్తాము.

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్ (ఖానాపూర్):- అధ్యక్షా, 294 మంది ఎం.ఎల్.ఎ.లకు సంబంధించిన విషయం. దయచేసి ఒక నిముషం కాన్‌సన్‌ట్రేట్ చేయాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎం.ఎల్.ఏలు సి.ఎస్ కంటే పెద్ద ప్రోటోకోల్ అని చెబుతుంటారు. క్రింద లెవల్లో మేము చాలా ఇబ్బందులు ఫీల్ అవుతున్నాము. ఎం.ఆర్.ఒ. ఆఫీసుకు వెళ్లినా, ఆర్.డి.ఒ. ఆఫీసుకు వెళ్లినా, కలక్టర్ ఆఫీసుకు వెళ్లినా, ఎం.పి.డి.ఒ. ఎక్కడకు వెళ్లినా కొన్ని ఇబ్బందులు ఫీలు అవుతున్నాము. ఛీఫ్ సెక్రటరీ కంటే పెద్ద ప్రోటోకాల్ ఉన్న మేము ఎం.ఆర్.ఒ. ముందుకు పోయి కూర్చోవలసి వస్తున్న గతి పడుతున్నది. ఆర్.డి.ఒ., ఎమ్.ఆర్.ఒ. ఆఫీసుకు వస్తే ఆర్.డి.ఒ., ఎమ్.ఆర్.ఒ. లేచి తన సీట్ ఇస్తాడు. అలాగే ఆర్.డి.ఒ., కలక్టర్‌గారికి, డి.ఇ.ఇ.కి, ఎ.ఇ. తమ సీట్లను ఇస్తారు. కాని మా బ్రతుకులు అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. దాని మీదా ప్రభుత్వం స్పందించి జవాబు చెప్పాలి. ఎమ్.ఆర్.ఒ., ఆర్.డి.ఒ., కలక్టర్ ఆఫీసులకు వెళ్లి ఇంత పెద్ద ప్రోటోకాల్ ఉన్న మేము వారి ముందు కూర్చోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి., ఎం.ఎల్.ఏల పరిస్థితి ఇంకా ఎక్కువ ఇబ్బందికర పరిస్థితి ఎదుర్కొంటున్నాము. దీని నుంచి మమ్మలను కాపాడవలసిందిగా మిమ్మలను కోరుతున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, Hon'ble Members are the people's representatives. They have to be received courteously. Instructions have been given to that effect. If there is any specific instance where the instructions have not been follwed and if the same is brought to our notice, we will definitely take action.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I will tell you please. I have already appointed a General Purposes Committee to which the issue relating to the protocol of members was referred. All the

Floor Leaders and the Minister for Legislative Affairs are there on the Committee. You can discuss in detail the protocol of the members. Then we will give instructions suitably.

10.50 ఉ. శ్రీ జి. బాబూరావు (చీపురుపల్లి):- అధ్యక్షా, తమ ద్వారా హోం శాఖ మంత్రిగారికి ఒక విన్నపం చేస్తున్నాను. యాదవులపైన అక్రమంగా కేసు పెట్టిన సంఘటన నిజంగా చాలా దురదృష్టకరం. అధ్యక్షా, తమకు కొన్ని కాగితాలు పంపుతున్నాను. దయతో పరిశీలించండి. (కొన్ని కాగితాలను గౌరవ సభాపతికి పంపడం జరిగింది) చీపురుపల్లి నియోజకవర్గంలోని జగన్నాథవలస అనే గ్రామంలోని శ్రీమతి పోతిరెడ్డి దుర్గ అనే ఆమెను 12.3.98 రాత్రి 11 గంటల ప్రాంతంలో ఆమె భర్త యొక్క అన్న పోతిరెడ్డి దాసు, పోతిరెడ్డిసాయి, శ్రీరాములు, నారాయణరావు అనే నలుగురు వ్యక్తులు దారుణంగా అనుభవించి, ఆమెను చంపి గోనెలో మూటకట్టి అదే యింటిలో వుంచి, రెండు రోజుల తరువాత అక్కడికి రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్న నూతిలో ఆ గోనెను వేసారు. ఐదురోజుల తరువాత గొర్రెల కాపరి బావిలో సగం మునిగిన మూటను చూసి ఊరిలో చెప్పడం జరిగింది. అక్కడి యస్.ఐ. తమ్మినేని సత్యనారాయణ ఆ కేసును తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు. గొర్రెలకాపర్లు హత్య చేసి వుండవచ్చు. లేదా ఆమె ఆత్మహత్య చేసుకొని వుండవచ్చు అని ఆయన కేసును తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు. నేను ఈ విషయం స్వయంగా యస్.పి గారికి మనవి చేశారు. 'యస్.ఐ. ఈ కేసులో సహకరించడం లేదు. దాసును నాలుగు రోజుల క్రితం పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకువచ్చి అడుగుతే నేనే చేశాను. సాక్ష్యం లేదు. ఏమి చేస్తారు. అని పోలీసు స్టేషన్‌లోనే చెప్పడం జరిగింది. అలా చెప్పినా అతన్ని అరెస్టు చేయకుండా పడుకోడానికి మంచం యిచ్చి బయటపడుకోబెడుతున్నారు. తమ ద్వారా హోం మినిస్టర్‌గారికి ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కేసును సి.బి.సి.ఐ.డి.కి. యిచ్చి యదార్థంగా ఎవరయితే హత్య చేశారో, వారిపై చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అనవసరంగా యిద్దరు గొర్రెల కాపరులను (వారిద్దరు అన్నదమ్ములు) పోలీసు స్టేషనులో పెట్టారు. హౌస్‌లో చెప్పలేని దారుణ సంఘటనలు పేపర్‌లో వ్రాయబడి వున్నాయి. ఆ పేపర్లను పరిశీలించి, కేసును సి.బి.సి.ఐ.డి.కి. అప్పగించి దర్యాప్తు జరిపించాలని తమ ద్వారా హోం శాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు గద్దె బాబూరావుగారు చెప్పిన యిష్యూకు సంబంధించి యస్.పి.తో మాట్లాడి యింతవరకు ఏమి చర్యలు తీసుకుందీ రిపోర్టు కాల్‌ఫర్ చేస్తాను. తప్పకుండా చర్యలు తీసుకునే విధంగా చూస్తాను. అన్ని కేసులు సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అప్పగించడం అంటే సాధ్యం కాదు. ఇంకా డిలే అవుతుంది. లోకల్ పోలీసుల విషయంలో తప్పు వుంటే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ జి. బాబూనాయి:- ఇది చాలా అన్యాయం, దారుణం. ఫోటోలు చూస్తూ వుంటే ఎంతో దారుణంగా వున్నాయి. కేసును సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అప్పగించకపోతే న్యాయం జరగదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కావాలంటే వారిముందే యస్పితో మాట్లాడతాను. వారివల్ల న్యాయం జరగదని అనిపిస్తే సి.బి.సి.ఐ.డి.కి ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తాను. లోకల్గా ఏమి చేస్తున్నారో ముందు కనుక్కుంటాను. ట్రాన్స్ఫర్ వల్ల యింకా డిలే జరుగుతుంది.

శ్రీ రెడ్డి సత్యనారాయణ (మాడుగుల):- అధ్యక్షా, ఇది యిరిగేషన్కు సంబంధించిన సమస్య. 1986లో నా నియోజకవర్గంలో యన్.టి.ఆర్. మైనర్ యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకు అప్పటి మైనర్ యిరిగేషన్ మినిస్టర్ శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు శంకుస్థాపన చేశారు. అప్పటినుండి ఇప్పటివరకు అది పూర్తి కాలేదు. కారణం కాంట్రాక్టర్ లోపం. దానిమీద కంటెంప్ట్ కోర్టుకు వెడితే వారు ఒక తీర్పు యిచ్చారు. 1994 - 95 నాటికే ఎవరయితే పూర్తి చేస్తారో వారికి యివ్వడానికి అభ్యంతరం వుండకూడదు అని చెప్పారు. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాగా వారు కూడా వెంటనే పని పూర్తి చేయాలని ఉత్తర్వులు యివ్వడం జరిగింది. అందువల్ల వెంటనే టేకప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. గత పది సంవత్సరాలుగా పేద, సామాన్య రైతులు పంటలు లేక బాధపడుతున్నారు. రెండు కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు యిప్పుడు ఎనిమిది కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు అయింది. 1994 - 95 సంవత్సరంలో పూర్తి చేసి వుంటే ప్రభుత్వానికి రెండు కోట్ల రూపాయలు మిగిలి వుండేవి. వెంటనే టేకప్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

విద్యాశాఖకు సంబంధించి మరొక విన్నపం. ఏజన్సీ ప్రాంతాలలోని టీచర్స్ గత నాలుగు నెలలుగా జీతాలు లేక బాధలు పడుతున్నారు. వెంటనే వారికి జీతాలు అందే ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా ఆర్థిక మంత్రిగారిని, విద్యాశాఖ మంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- గతంలో కూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. నాబార్డ్ నిధులతో త్వరలో పూర్తి చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి (తుంగతుర్తి):- అధ్యక్షా, ఇది 294 మంది శాసన సభ్యులకు సంబంధించిన విషయం. అధ్యక్షా, తమ అధ్యక్షతన ఎమినిటీస్ కమిటీ వారు వివిధ రాష్ట్రాలలోని గౌరవసభ్యులకు ఏవిధంగా సదుపాయాలున్నాయనేది చూసి రావడం జరిగింది. శాసనసభ్యుల జీతాలు పెరగనున్నట్లు పేపర్లో వచ్చింది. తమ రిపోర్టును ప్రభుత్వానికి సమర్పించారా? ఆ రిపోర్టు ఏమయింది? ఈనాడు శాసనసభ్యుల ఆర్థిక భారం ఎక్కువగావుంది. ఇక్కడ సిటీలో కానివ్వండి. నియోజకవర్గపు హెడ్ క్వార్టర్లో కానివ్వండి టెలిఫోన్ బిల్లుకే రు. 10 వేల పైన ఖర్చువుతోంది. భద్రత రీత్యా, నలుగురైదుగురు సెక్యూరిటీ సిబ్బందిని వెంట తీసుకుపోవాలంటే కనీసం రెండు వాహనాలు

ఉపయోగించవలసి వస్తోంది. తమరు, హోం మంత్రిగారు, ఆర్థిక మంత్రిగారు ఎమినిటీస్ కమిటీతో తిరిగి వచ్చారు. ఆ రిపోర్టు ఏమయింది? మాకు న్యాయం జరుగుతుందని అనుకుంటున్నాను. జీతాలు ఎంత పెరిగాయి? మాకు ఏయే సదుపాయాలు అందజేస్తున్నారో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- గౌరవసభ్యులు దామోదర్‌రెడ్డిగారు రెయిజ్ చేసిన యిష్యూ అందరికీ సంబంధించింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం శాసనసభ్యులకు మినిమం ఫెసిలిటీస్ అందించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ విషయం దామోదర్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడినప్పుడు తెలుగుదేశం పార్టీ వారు ఎక్కువగా చప్పట్లు కొట్టిన విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వాళ్ళకు యాంగ్జయిటీ ఎక్కువగా వున్నట్లుగా వుంది.

డాక్టర్ అబ్దుల్ రహ్మాన్, యస్ (విశాఖపట్నం-1):- ఇది తెలుగుదేశం పార్టీకో, కాంగ్రెస్ పార్టీకో సంబంధించిన అంశం మాత్రమే కాదు. మా శాసనసభ్యులకు కొన్ని కష్టాలు వున్నాయి. ఉన్న విషయం చెప్పవలసిన బాధ్యత మాపై వున్నది. ప్రభుత్వం ఏదయినా చేస్తే బాగుంటుందని యునానిమాస్‌గా కోరుతున్నాము.

Mr. Speaker:- Shall I put it for voting?

(Laughter)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker, Sir, on the issue raised by Sri R. Damodara Reddy Garu, yesterday some of the Floor Leaders had a meeting with the Leader of the House and had discussions. In the past, the Government of the day came up with a decision which has been implemented. Now the process of consultation is going on. We are seeking the views of all the political parties and the Floor Leaders on this

11.00 a.m. issue. As soon as that is over, we will be able to makeup our mind. We know that there is scope for enhancement. But we are all Peoples' Representatives. We should not be mis-construed. We should be able to discharge our duties freely and without fear and also without stooping to dishonest practice. This we should keep in mind while we take a decision. We are seeking advice of all.

Mr. Speaker:- Let it be faster and reasonable.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:— అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలో 1985లో 271 ప్రాథమిక పాఠశాలలు ఓపెన్ చేశారు. గిరిజన తండాలలో, పాఠశాలలు లేని హేబిటేషన్లలో స్పెషల్ టీచర్స్‌తో స్కూల్స్ ఓపెన్ చేశారు. 146 స్కూల్స్ మూతపడ్డాయి. భవనాలు కట్టారు. టీచర్స్ లేరు. టీచర్ల నియామకం చెయ్యాలి.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి పంపడమైంది.)

శ్రీ జి. దేముడు (చింతపల్లి):— అధ్యక్షా, పాడేరు, రంపచోడవరం, అరకు తదితర ప్రాంతాలలో గిరిజనులకు కొంత డబ్బు రుణంగా, ఇస్తే, వారు వస్తువులకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వానికి రీపేమెంట్ చేసే విధంగా దరఖాస్తును పెట్టుకున్నారు. ప్రభుత్వం తరఫున కరస్పాండెన్స్ చేసిన అన్ని విషయాలతో 24 పేజీల పిటీషన్ ఇచ్చారు. న్యాయం చెయ్యాలి.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి పంపడమైంది.)

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:— హుస్నాబాద్ ప్రజలు మునిసిఫ్ కోర్టు కోసం విజ్ఞప్తి చేశారు. ఇంత వరకూ మంజూరు కాలేదు. ఉచితంగా భవనాలు ఇవ్వడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నారు. మంజూరు చేసినట్లయితే ఆ ప్రాంత పేద ప్రజలకు న్యాయం జరుగుతుందని అన్నారు. ప్రభుత్వం చెయ్యలేదు. చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి పంపడమైంది.)

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:— (విజయవాడ-పశ్చిమ):— అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో 10వ తరగతి వ్రాస్తున్న విద్యార్థుల సమస్య లెక్కలు రెండవ పేపర్‌లో సిలబస్‌లో లేని ప్రశ్నలు ఇంటర్మీడియెట్ స్థాయిలో ఇచ్చారు. విద్యార్థులు తీవ్ర ఆందోళన చెందుతున్నారు. తగిన చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా రాయితీలు కల్పించాలని విద్యార్థులు పిటీషన్ ఇచ్చారు.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి పంపారు.)

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా, రోజురోజుకి ధరలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. చాలీచాలని జీతాలతో పోలీసు శాఖకు అనుబంధంగా హోంగార్డ్స్ పని చేస్తున్నారు. రాత్రింబగళ్ళు తేడా లేకుండా, ఎమర్జెన్సీ డ్యూటీ చేస్తారు. డెయిలీ వేజెస్‌ను పెంచుతామని రెండు, మూడు సంవత్సరాల నుంచి ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఇప్పటికీ రు. 31 చొప్పునే ఇస్తున్నారు. రు. 85 కావాలని పిటీషన్ ఇచ్చారు. వారికి న్యాయం చెయ్యాలి.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి పంపారు.)

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి (హుజూరాబాద్):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో విద్యా ప్రమాణాలను పెంచడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి 50 వేల మంది ఉపాధ్యాయులను నియామకం చేసింది. ఈ సంవత్సరం 28 వేల మందిని అదనంగా ఇచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది. వ్యాయామ టీచర్స్‌ను కూడా నియమించవలసిన అవసరం ఉంది. గత 15 సంవత్సరాల నుంచి అప్పాయింట్‌మెంట్స్ లేవు. 371 పోస్టులు మా జిల్లాలో ఉన్నాయి. భర్తీ చెయ్యాలి.

(పిటిషన్‌ను గౌ. సభాపతికి పంపారు.)

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి (కనిగిరి):- అధ్యక్షా, వెలిగండ్ల పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో చోడవరం వద్ద పద్మావతి అనే ఆమెను 12.8.97న రేప్ చేస్తే, ఎస్.ఐ.కి. రిపోర్టు చేస్తే ఇంతవరకూ కేసు రిజిష్టర్ చెయ్యలేదు. ఆ ఎస్.ఐ. పెద్దయెత్తున లంచాలు తిని, నిందితులను రక్షించే చర్యలు చేస్తున్నాడు. ఈ విషయంలో చర్య తీసుకోకపోతే ప్రజలకు నమ్మకం లేకుండా పోతుంది. పరిశీలించాలి.

(పిటిషన్‌ను గౌ. సభాపతికి పంపారు.)

సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

Mr. Speaker:- All the papers are deemed to have been laid on the table of the House.

1. A copy in each of the following Notifications with which certain rules have been made as required under Section 268(4) of the A.P. Panchayat Raj Act, 1994.

Sl. No.	Go.Ms.No. and Date
1.	G.O.Ms.No. 161 PRRD&R (Mdl.II) Dept. dt. 18-3-1995.
2.	G.O.Ms.No. 162 PRRD&R (Mdl.II) Dept. dt. 18-3-1995.
3.	G.O.Ms.No. 218 PRRD&R (Mdl.II) Dept. dt. 31-3-1995.
4.	G.O.Ms.No. 291 PRRD&R (Elec.I) Dept. dt. 24-5-1995.
5.	G.O.Ms.No. 603 PRRD&R (Pts.I) Dept. dt. 9-11-1995.

Sl. No.	G.O.Ms.No. and Date
6.	G.O.Ms.No. 70 PRRD&R (Pts.III) Dept. dt. 9-2-1996.
7.	G.O.Ms.No. 137 PRRD&R (Pts.III) Dept. 22-3-1996.
8.	G.O.Ms.No. 345 PRRD&R (Pts.III) Dept. 14-8-1996.
9.	G.O.Ms.No. 382 PRRD&R (Elec.III) Dept. dt. 7-9-1996.
10.	G.O.Ms.No. 448 PRRD (Pts.III) Dept. dt. 1-11-1996.
11.	G.O.Ms.No. 469 PRRD (Elec.III) Dept. dt. 16-11-1996.
12.	G.O.Ms.No. 488 PRRD (Est. VII) Dept. dt. 3-12-1996.
13.	G.O.Ms.No. 489 PRRD (Est. VIII) Dept. dt. 3-12-1996
14.	G.O.Ms.No. 490 PRRD (Est.VII) Dept. dt. 3-12-1996.
15.	G.O.Ms.No. 29 PRRD (Pts. III) Dpet. dt. 28-1-1997.
16.	G.O.Ms.No. 32 PR&RD (Pts. II) Dept. dt. 30-1-1997.
17.	G.O.Ms.No. 162 PR&RD (Pts.I) Dept. dt. 4-4-1997.
18.	G.O.Ms.No. 190 PR&RD (Pts. I) Dept. dt. 23-5-1997.
19.	G.O.Ms.No. 252 PR&RD (Pts.III) Dept. dt. 2-7-1997.
20.	G.O.Ms.No. 326 PR&RD (Pts. III) Dept. dt. 3-9-1997.

2. A copy of the 35th Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh Mineral Development Corporation Limited for the year ended 31st March, in compliance with Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 1995, 1997 సంవత్సరాల జి.వో.లు ఇప్పుడు పెడుతున్నారు. ఎప్పటి జి.వో.లు అప్పుడు వెంటనే డిలే లేకుండా పెట్టేట్లు చూడాలి. రెండు సంవత్సరాల తరువాత పెడితే వాటికి అర్థం ఏముంటుంది? You (addressing Dr. K. Siva prasada Rao) see that it should not recur again.

Dr. K. Sivaprasada Rao:- Yes, Sir.

గుణదల మరియు విజయవాడ చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలలో అక్రమంగా రాళ్ళ కొట్టడంపై నియమించిన సభాసంఘం నివేదిక సమర్పణ.

Sri D.K. Bharat Simha Reddy:- Sir, I beg to present:

"The Report of the House Committee on unlawful cutting of stones in Gunadala and other areas around Vijayawada."

Mr. Speaker:- Report presented.

ప్రభుత్వ బిల్లు:

1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ అమ్మకాల పన్ను (సవరణ) బిల్లు

(ప్రతిపాదించబడినది)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju (Minister for Finance and Legislative Affairs) (Deputising the Chief Minister):- Sir, with your kind permission I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1998."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1998."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

1997-98 సంవత్సరానికి వ్యయపు అనుబంధ అంచనాల సమర్పణ

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to present: "The Supplementary Estimates of Expenditure for 1997-98." (Annexure).

Mr. Speaker:- Presented.

ANNEXURE

Demand Number	Service and Purpose	sums not exceeding
I.	State Legislature	1,44,39,000
III.	Administration of Justice	1,35,60,000
IV.	Elections	52,57,85,000
V.	Revenue and District Administration	6,58,000
VI.	Stamps and Registration	512,27,000
X.	Treasury, Accounts and Other Fiscal Services	71,01,000
XI.	Secretariat and Other Miscellaneous Administrative Services	30,77,76,000
XII.	Police Administration	96,25,95,000
XIII.	Jails Administration	10,29,000
XV.	Public Works	11,74,00,000
XVI.	Fire Services	87,85,000
XVII.	Pensions	86,86,03,000
XVIII.	General Education, Sports, Art and culture	10,96,000
XIX.	Technical Education	26,13,18,000
XX.	Medical and Health Services	19,10,86,000
XXI.	Urban Development	21,00,94,000
XXII.	Information and Publicity	11,13,13,000
XXIII.	Labour and Employment	4,97,63,000
XXIV.	Social Welfare	46,37,07,000
XXVI.	Tribal Sub-Plan	6,20,57,000
XXVII.	Women and Chilf Welfare	15,81,31,000
XXVIII.	Relief and Rehabilitation	1,25,00,000
XXIX.	Relief on Account of Natural Calamities	205,62,88,000
XXX.	Administration of Religious endowments	8,50,000
XXXI.	Agriculture	7,76,82,000
XXXII.	Animal Husbandry and Dairy Development	1,69,05,000
XXXIII.	Fisheries	5,90,18,000
XXXIV.	Forests	3,22,70,000
XXXV.	Co-operation	32,68,57,000
XXXVI.	Rural Development	254,83,98,000
XXXVII.	Irrigation	84,42,91,000
XXXVIII.	Minor Irrigation	50,24,46,000
XXXIX.	Power Development	1288,50,69,000
XL.	Village and Small Industries	22,36,83,000
XLI.	Industries	27,66,98,000
XLII.	Mines and Minerals	83,50,00,000
XLIII.	Minor Port Development	2,21,04,000
XLIV.	Roads and Bridges	178,51,55,000
XLV.	Science, Technology and environment	2,10,00,000
XLVI.	Survey and Statistics	13,62,76,000
XLVII.	Tourism/	70,000
XLVIII.	Civil Supplies Administration	248,26,55,000
XLIX.	Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions	1310,00,000
L.	Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans	1,000
	Total:	2966,37,39,000

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, with your kind permission, I would like to bring a mistake that has crept in the Budget Speech to your kind notice and also to the notice of the House. There has been a printing error in Telugu version. The whole paragraph 111 in English version of the Budget Speech is missing in Telugu version. So, I want it to bring to the notice of this august House as soon as I found it.

సభా కార్యక్రమము

11·10 ఉ· శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- సార్, ఒక చిన్న సజేషన్· ఉగాది పండుగ ఆంధ్రులకు చాల ముఖ్యమైన పండుగ· ఒక క్యాలండర్‌లో ఏమో 28వ తేదీన అని, 29వ తేదీన అని మరి కొన్ని క్యాలండర్స్‌లో వ్రాసి ఉంది· అయితే సిద్ధాంతులు 28వ తేదీన పండుగ అంటున్నారు· నేను మనవి చేసేది, ఏజెండా ప్రకారం 28వ తేదీన హౌజ్ నడుస్తుంది· అందుకని 28వ తేదీన ముఖ్యమైన పండుగ ఉంది కాబట్టి, 28వ తేదీన హౌజ్ నడవకుండా చేయమని కోరుతూ, ఈ విషయంలో రీ-కన్సిడర్ చేసి, 28వ తేదీన హాలిడే డిక్లేర్ చేస్తే బాగుంటుందనే అభిప్రాయంగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను·

శ్రీ పి· నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, 28వ తేది ఉగాది పండుగ· కాబట్టి ఏజెండా ప్రకారం శనివారం హౌజ్ ఉన్నప్పటికీ, ఎప్పుడో ఒకసారి దానిని కంప్లీట్ చేసుకోవచ్చు· ఈ శనివారమే పనిచేయవలసిన అవసరం లేదు· 30, 31వ తేదీలు కూడ ఉన్నాయి అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు పాస్ చేసుకోవడానికి· కాబట్టి మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను-28వ తేదీ సెలవుగా అనౌన్స్ చేయమని కోరుతున్నాను·

శ్రీ పి· రామయ్య:- మేము కూడ 28వ తారీఖున సెలవు డిక్లేర్ చేయమని కోరుతున్నాం· ఆనాటి బిజినెస్ తరువాత పెట్టుకోవచ్చు·

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- ఉగాది 29వ తేదీ అని ప్రభుత్వం ప్రకటించినప్పటికీ, పంచాగం ప్రకారం 28వ తేదీనే చేసుకోవలసి ఉంది· కాబట్టి ఆ రోజు హౌజ్ నడపకుండా ఉంటే చాల మంచిది· కాబట్టి 28వ తేదీన సెలవు ప్రకటించవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను·

శ్రీమతి ఎన్· లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, ఉగాది హిందూ పండుగలలో తొలి పండుగ· అయితే కొన్ని అధిక తారీఖుల వల్ల ఒక్కొక్కసారి ఇబ్బంది వస్తున్నది· 28, 29 రెండు రోజుల్లోనూ పండుగ ఉంది· 28వ తేది కంటె 29 బాగుంటుంది· అయితే 28వ తేదీ కూడ కొన్ని చోట్ల పండుగ నిర్వహించుకొనే అవకాశం ఉంది· కాబట్టి 28వ తేదీన సెలవు ప్రకటించవలసిందిగా కోరుతున్నాను·

శ్రీ ఎస్. యతిరాజారావు (చెన్నూరు):- 28వ తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు కొత్త సంవత్సరం ప్రవేశిస్తుంది; పంచాగం ప్రకారం. 29వ తేదీ ఉదయం 6 గంటలకు తిథి వచ్చేస్తుంది. కాబట్టి 28వ తేదీనే సెలవుగా ప్రకటిస్తే సరైన పద్ధతిగా ఉంటుందని భావిస్తున్నాను. ఉదయం 9 గంటల వరకు మాత్రమే ఈ అమావాస్య ఉంది. 9 గంటల తరువాత పాడ్యమి వస్తుంది. కాబట్టి ఆ రోజు నూతన సంవత్సరం ప్రవేశిస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ పండుగ రెండు రకాలుగా రావడం వల్ల సమస్యగా ఉంది. కాబట్టి 28, 29 ఈ రెండు రోజులు సెలవుగా ప్రకటిస్తే సరిపోతుంది..

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూడ పండుగలు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అది కొత్త సంవత్సరం కదా. నూతన సంవత్సరం అనుకోవడానికి మాకేమిటి ఇబ్బంది? నూతన సంవత్సరం చేసుకోకుండా ఎట్లా ఉంటారు. కమ్యూనిస్టులైనంత మాత్రాన.

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, ఉగాదినాడు సెలవు ఉంటుంది. అయితే ఈ విషయంలో ఒక నిర్ణయం చెప్పడానికి, ఏ రోజు ఉగాదో చెప్పడానికి నాకు అంత వయస్సు లేదు, పాండిత్యం లేదు. మేము ఖచ్చితంగా కనుక్కొంటాం from those elders who are well-versed with Panchangam. గవర్నమెంట్ కూడ ఈ పండుగను ప్రతి సంవత్సరం చేస్తూనే ఉంటుంది. కాబట్టి పండుగ రోజున ఖచ్చితంగా సెలవు ఉంటుంది.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:-ఏ రోజు!

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- ఏ రోజు సెలవు ఇస్తారో చెప్పరేమిటి సార్?

Mr. Speaker:- I will get it examined.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- 28వ తేదీనే ఉంటుందని చెప్పమనండి.

Mr. Speaker:- O.K. I will take decision and inform the House.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- ఇంత మంది కోరినా మంత్రికి అర్థం కాకపోతే ఎట్లా సార్? ప్రతిపక్ష నాయకులందరూ కోరినప్పటికీ ప్రభుత్వం స్పందించకపోతే ఎట్లా? స్పందించాలి. మీరు చెప్పండి సెలవు ఇవ్వమని.

Mr. Speaker:- I will take decision.

Sri Gade Venkat Reddy:- Sir, This is the unanimous opinion of the House. దానికితోడు యతిరాజారావుగారు చాల క్లియర్‌గా పంచాగం గురించి చెప్పారు. పద్ధతి ప్రకారం చెప్పారు. 29వ తేది ఉదయం 6 గంటలకల్లా పాడ్యం పోతుంది. కాబట్టి తప్పకుండా 28వ తేదీనే ఉగాది పండుగ అని ప్రకటించాలి. అదే విధంగా ప్రభుత్వం కూడ ఆ రోజు రవీంద్ర భారతిలో పంచాగం చెప్పిస్తే బాగుంటుంది. సిద్ధాంతుల ప్రకారం పోవలసిన బాధ్యత ఉంది. కాబట్టి అశోక్‌గజపతిరాజుగారు ప్రతి దానికి "కన్సిడర్ చేస్తాం" అనే దానికి స్వస్తి పలికి, 28వ తేది హాలిడే డిక్లేర్ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి:- 28వ తేదీనే పండుగ వచ్చింది. కాబట్టి 28, 29 తేదీలు సెలవులు ప్రకటిస్తే సరిపోతుంది.

Mr. Speaker:- I will examine the date.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I am not against any proposal. The problem for me is నాకు అంత పాండిత్యం లేదు. అర్థమైందా, I don't have knowledge. Government has been going according to certain norms. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది కరెక్టు కాదు అని చెప్పే స్థాయిలో నేను లేను.

Mr. Speaker:- I will examine the date and announce in the House.

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- ఉగాదినాడు ఖచ్చితంగా హాలిడే ఉండి తీరాలి. అంతవరకు చెప్పగల్గుతాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I have to examine the date.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇప్పుడు ఈయన (శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజునుద్దేశించి) ఎవరినో అడుగుతాడు. ఆయన 29వ తేదీనే పండుగ అంటాడు. అప్పుడు ఎట్లా? మీరు ఉత్తర్వులు జారీ చేయండి. పండుగనాడు సభ్యులు ఇక్కడ ఎట్లా కూర్చొంటారు? ఆయన ఎవరినో అడగడం ఏమిటి? సభ కోరితే, అదే నిర్ణయం అవుతుంది.

Mr. Speaker:- I will definitely honour your opinion. I will get it examined because I have had the date before me. I will have to adjust the business according to convenience.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి (వనపర్తి):- అధ్యక్షా, నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే, పాలిడే విషయంలో మీరు డెసిషన్ తీసుకోండి. కాని బడ్జెట్‌పైన డిబేట్ జరగాలి. ఇవ్వాళ నాలుగవ రోజు. ఇప్పటి వరకు ఒక సభ్యుడు మాత్రమే మాట్లాడారు.

Mr. Speaker:- Now, we are going straight-away to the Budget. 304 is postponed to tomorrow.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- అధ్యక్షా, మా 53 నోటీసు కూడ ఉంది.

Mr. Speaker:- That is also postponed.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- సార్ నిన్న ఈ హౌజ్‌లో అస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. హైదరాబాద్ సిటీలో డ్రికింగ్ వాటర్ సప్లయ్ గురించి మాట్లాడవలసి ఉంది.

Mr. Speaker:- I have already consulted all the Floor Leaders. You cann't raise it again.

1998-99 సంవత్సరము బడ్జెట్‌పై సాధరణ చర్చ (నాల్గవరోజు)

శ్రీ పి. నాగశ్వరరావు:- సార్, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత....

Mr. Speaker:- You have to complete within half an hour.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సార్, నాకు వన్ అవర్ కావాలి. నేను ఎప్పుడు ఇర్రెలవెంట్‌గా మాట్లాడితే అప్పుడు ఆపుచేయమంటే, అప్పుడు క్లోజ్ చేసేస్తాను... థాంక్యూ సార్...

అధ్యక్షా, ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం నాలుగవసారి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టింది. అశోక్‌గజపతిరాజుగారు అసంతోషంగా ఈ బడ్జెట్ శోకతప్త హృదయంతో ప్రవేశపెట్టారేమోనని భావిస్తున్నాను.

సార్, ఈ బడ్జెట్‌లో చాల వనరులు సమీకరించిన తరువాత 238 కోట్ల రూ.లు లోటు ఉంటుంది అని బడ్జెట్‌లో ప్రతిపాదన చేశారు. బడ్జెట్ లోతుపాతుల్లోకి వెళ్ళే ముందు ఒక విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఇందాకే ఒక కరక్షన్ చేశారు. అశోక్‌గజపతిరాజుగారు ప్రింటింగ్ మిస్టేక్స్ కాదు; అంకెల మిస్టేక్స్‌ను వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తున్నారు. ఇంగ్లీష్ వెర్షన్ బాగానే ఉంది. తెలుగు వెర్షన్‌లో పేజీ నంబర్ 5, పేరాగ్రాఫ్ 9లో ఇలా వ్రాయబడి ఉంది.

"ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం 1995-96 నాటి రూ. 8938 కోట్ల నుంచి 1996-97 నాటికి రూ. 9867 కోట్లకు పెరిగి 10.4 శాతం పెరుగుదల నమోదైంది. ఇది గణనీయమైన పెరుగుదలను సూచించే అంశం. నిలకడైన 1980-81 ధరల ప్రకారం 1995-96లో ఉన్న రూ. 2059 కోట్ల తలసరి ఆదాయం 1996-97 నాటికి రూ. 2130 కోట్లకు చేరి 3.5 శాతం పెరుగుదలను సూచించింది..." నిజానికి నేను
11.20 ఉ. కూడా ఆశాజీవినే. అశోక్‌గజపతి రాజుగారు తలసరి ఆదాయం ఇన్ని వందల కోట్లకు పెంచగలిగితే చాలా సంతోషిస్తాను. కానీ తలసరి ఆదాయం యాక్చువల్‌గా కోట్లకాదు రూపాయలు అనే విషయం గమనంలోకి దయచేసి తీసుకుంటే, ఇప్పటికయినా తప్పును కరెక్టు చేసుకుంటే మంచిదని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. బడ్జెట్ ఎంత సీరియస్‌గా ఆలోచించి పెట్టారో అన్నదానికి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. లాస్టు ఇయర బడ్జెట్‌ని రు. 3,860 కోట్ల వార్షిక ప్రణాళిక ప్లాన్ బడ్జెట్‌కి పెట్టారు. ఈ సారి రు. 4,675 కోట్లో లేక రు. 95 లక్షలో, రు. 76 కోట్లో రూపాయలకు పెంచామని బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు చెబుతున్నాయి. అంకెలకి తరువాత వద్దాము. బడ్జెట్ యొక్క శాంక్టిటీ ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందా, లేదా అని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఎప్పుడయినా బడ్జెట్ ఫిగర్స్‌కి లోబడి ఖర్చు చేశారా? డైవర్సిఫికేషన్ ఆఫ్ ఫండ్స్ ఎన్ని సార్లు చేశారు అనేది ఇస్తే బాగుంటుంది. వెనకటికి బడ్జెట్ అంటే బడ్జెట్ నుంచి ఏదో వస్తుందని, ప్రభుత్వ విధానాలు చెబుతారని లేక పన్నులు వేస్తారని లేక మరొకటి చేస్తారని, లేకపోతే బిలో పావర్టీ లైన్ గల పేదవర్గాలకు సహాయం చేస్తారని పేద ఆశాజీవులకు ఉండి, చెప్పుకునేవారం. దురదృష్టవశాత్తు అటువంటి ఆశకు అవకాశం లేకుండా ప్రభుత్వం కొద్ది సమస్యలకు వారు ఖర్చు చేసే పద్ధతి, డైవర్సిఫికేషన్ చేయడం, బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన దానికి, ఖర్చు చేసే దానికి పొంతన లేకుండా ఉండే అనేక విషయాలు మన దృష్టికి వచ్చాయి. వక్ఫ్ బోర్డుకు సంబంధించి రు. 25 కోట్లు బడ్జెటులో కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం కూడా కేటాయించారు. గత సంవత్సరం రు. 4కోట్ల 95 లక్షలు మాత్రమే రిలీజ్ చేశారు. ఏమి శాంక్టిటీ ఉంది? ఇప్పుడు కూడా పెట్టారు. ఎస్.ఎల్.బి.సి.కి రు. 50 కోట్లు పెట్టి, రు. 50 లక్షలు ఖర్చు చేశారు. బడ్జెటులో పెట్టింది ఖర్చు చేసిన నాడే అభివృద్ధి కోసం కానీ, బడుగు, బలహీన వర్గాలకు కాస్త ఎబౌ పావర్టీ లైన్‌కి తీసుకురావడానికి చేసే ప్రతి ప్రయత్నానికి మా తోడ్పాటు ఉంటుంది.

రాజకీయాలలో అనేక మార్పులు, చేర్పులు వస్తున్నాయి. హస్తినాపురం రాజకీయ వేడెక్కి, చల్లారింది తాత్కాలికంగా. నేను కోరుతున్నాను. బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఎన్నికల అంశాన్ని పరిశీలన చేసి, మేము ఈ ఎన్నికల ద్వారా వచ్చిన గుణపాఠాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ బడ్జెటుని ప్రవేశపెడతామని సూచనప్రాయంగా చెప్పారు. మనకి అదనపు బాధ కలిగిఉంటుంది. బహుశా ఏదో ఎక్స్‌పెక్టు చేసి ఉంటారు. మై ఫ్రెండ్స్ ఎట్ ది రైట్ సైడ్ ఆల్‌సో, ఎక్స్‌పెక్టెడ్ సమ్‌థింగ్. వారికి 40 సీట్లు రావాలని అనుకున్నారు. మీరు కూడా 30కి పైగా గెలుస్తామని అనుకున్నారు. వారికి 40 రాలేదు. మీకు 30 రాలేదు. మనందరికి కలిసి 15 మాత్రమే వచ్చాయి. దాని నుంచి ఏం గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి? వారి యాంగిల్‌లో వారు చెబుతున్నారు. రెఫరండం అన్నారు కనుక "You have no right to rule." అంటున్నారు. రెఫరండం అన్న తరువాత కూడా మేము సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. టి.డి.పి. జనతాదళ్ కలిసి ఎన్నికలలో ఒప్పందం చేసుకున్నాము. మనకు భిన్నంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఓట్లు సంపాదించారు. మనకు, వారికి వచ్చిన ఆ తేడా, 39 వేల ఓట్లు. ఈ ఓట్లతో రెఫరండం ఇక్కడ నుంచి అక్కడకు మారిందని నేను భావించడం లేదు. కానీ వారు మాత్రం అవసరాన్ని మించిన ఖంగు తిన్నట్లు కనిపించింది. 12 సీట్లు వచ్చాయి. 22 రావాలంటే 12 వచ్చాయి. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని చేస్తే, బడ్జెట్‌లో కన్‌స్ట్రెయిన్స్ ఉన్నాయి. ఎన్నికల ద్వారా గుణపాఠం నేర్చుకోవాలంటే, ఏ ఏ వర్గాలు ఎందుకు దూరం అయినాయి అనేది పరిశీలన చెయ్యవచ్చు. తప్పు లేదు. రైతులకు కోపం వచ్చింది. వారు కోపతాపాలతో ఉన్నారు. తప్పు లేదు. గతంలో కూడా మేము చెబుతూ వచ్చాము. పవర్ విషయంలో గల ఇబ్బంది. అదనంగా వేసిన పన్నులు, పేద వర్గాలలో వచ్చిన ఆలోచనా మార్పులు, అధికారులలో, ఉద్యోగులలో వచ్చిన మార్పులు, మిడిల్‌క్లాస్‌లో వచ్చిన మార్పులు, దేశానికి జరిగిన పార్లమెంటరీ ఎన్నికలు స్థిరత్వ సమస్య అనే ఫోబియా క్రియేట్ చేసి, మేమయితేనే స్థిరత్వాన్ని ఇస్తామని ఒక పార్టీ నమ్మించగలిగిన పరిస్థితి – ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుంటే, ఇక్కడ ఫలితాలు బేరీజు వేసి, ప్రస్తుతం పైపు ప్రయాణం అయితే, వారు ఇప్పుడు కంగారు పడుతూ, చిన్న చిన్న తప్పటడుగులు అటూ, ఇటూ వేస్తున్నారు. సరైన బేరీజు వేసుకుంటే, సరైన దృక్పథం వైపు ప్రయాణం చేసిన వారం అవుతాము. ఏ బడ్జెట్ అయినా సరే, బడ్జెట్ ద్వారా గత సంవత్సరానికంటే రాబోయే సంవత్సరంలో గత సంవత్సరం అనుభవం తీసుకోవాలి. 1996–97 బడ్జెట్, 1997–98 బడ్జెట్ ఇప్పుడు 1998–99 బడ్జెట్ ఉంది. ఈ బడ్జెట్ల వల్ల మనకు వచ్చిన అనుభవాలు ఏమిటి? ఏ వర్గాల ప్రజలకు ఏం మేలు చేశారు? నాకు తెలిసినంత వరకూ ట్రాన్స్‌పరెన్సీ గురించి ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన దగ్గర నుంచి బాగా చెబుతున్నారు. మీరు ట్రాన్స్‌పెరెంట్‌గా ఉన్నారా? నాకు తెలిసినంత వరకూ మీరు ఇప్పుడు, ప్రస్తుతం ట్రాన్స్‌పరెంట్‌గా లేరు. మీరు ట్రాన్స్‌పరెంట్ కాదు అని చెప్పడానికి మీరు అరేడు సార్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే రాయితీ – ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ అనే పెద్ద మాట అనలేను కానీ వాటిని ఉపయోగించుకున్నారు. బడ్జెట్‌లో 20 శాతం కోత పెట్టారు. బడ్జెట్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌లో కోత పెట్టారు. ఎన్ని సార్లు పే బిల్స్ ఆనర్ చెయ్యవద్దు అని ట్రెజరీలకు ఆదేశాలు పంపారు? ట్రెజరీలకు ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు చెక్స్ ఆనర్ చెయ్యవద్దు అని

పంపారు. గతంలో చాలా కాలం నుంచి మేము కూడా చూశాము. బడ్జెట్ ఎలొకేషన్స్ జరిగాయి అంటే దానికి ఒక శాంక్టిటీ ఉండేది. ఆటోమేటిక్‌గా ఖర్చు అవుతుందనే ఆశతో ఉండేవారము. కానీ ఇప్పుడు బడ్జెటు ఎలొకేషన్స్‌లో ఎల్ బ్యాక్‌లో ఉండే కోటర్ ఆఫ్ ఎఫ్ పేపర్ I agree that there must be financial discipline. అశోక్‌గారు మరింత జాగ్రత్తగా ఉంటారు. ఇందాక కూడా జాగ్రత్తగా ఉన్నారు. ఇందాక ఎం.ఎల్.ఏలు అడిగితే చెప్పారు. అడిగించుకుని వప్పించే అవసరం లేదు. ట్రాన్స్‌పరెన్ గవర్నమెంట్. What has taken place in Amenities Committee? What is the recommendation of the Amenities Committee? You can go on record. ప్రతి పార్టీ రిప్రజెంటేషన్ ఉన్నారు. మేము చెప్పాము. How we are correct? How we are not correct? We can debate any wrong thing. ప్రెస్‌లో అన్నీ వస్తున్నాయి. పోయిన సారి మీరు పెంచినట్లు వచ్చింది. పోయిన సెషన్‌లో రాకుండా, పెంచకుండా ఉన్నారు. ఇప్పుడూ అదే ఆలోచన చేస్తుంటే ఎట్లా? మంచి చెడులు అనేవి పరిశీలన చెయ్యవచ్చు కానీ ఆయనకు భయం. వారు అంత భయపడే అవసరం లేదు. ఏది అవసరం? ఎం.ఎల్.ఏలకి డిగ్నిఫైడ్‌గా, ఇంటిగ్రిటీ ఉండాలి. ఎందుకంటే ఎం.ఎల్.ఏల. మీద ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. తప్పుదారిలో సంపాదన చేస్తున్నారని వస్తున్నాయి. ఈ హౌస్‌లో వచ్చాయి. దొంగ సారా, లిక్కర్ అమ్మారని వచ్చింది. గంజాయి అమ్ముకుంటున్నారని వచ్చింది. టెండర్స్ అన్నారు. అటువంటి అపసవ్యం అయినటువంటివి వచ్చాయి. ఇది మనకు మంచి సంస్కృతి కాదు.

11.30 ఉ. అందుకని వెనుకటిలాగా త్యాగాలు చెసే దశ ఉందని నేను అనుకోవడం లేదు. మీ పూర్వీకులు త్యాగాలు చేశారు. I can appreciate Vizianagaram Maharaj. అందరినీ అప్రిషియేట్ చేయలేము ఆస్థులు అమ్ముకొని రాజకీయాలు చేయలేరు. రేపు ముందు వారికి కొంతయినా వుండాలి. వారు ఈ హౌస్ డిగ్నిటీని కాపాడడానికి కృషి చేయాలి. Because I am a responsible Member of this House and also Floor Leader. ఫ్లోర్‌లీడర్లందరూ ఎమినిటీస్ కమిటీలో చర్చించిన అంశమే. స్పీకర్‌గారు ఎదుటే చర్చించాము. ఇందులో రహస్యం అవసరం లేదు. అడిగించుకొని మళ్లీ ఎం.ఎల్.ఏను మాట్లాడమని అంటే ఇదేమిటండీ? అన్నిపార్టీల వారము ఎమినిటీస్ కమిటీలో వున్నాము. మాకు ఫలానా ఫోన్ అవసరం లేదనే భావనతో వున్నవారికి రీఇంబర్స్‌మెంట్ చేయకండి. ఫోన్‌బిల్లు దాఖలు చేయడం మాలాంటి పార్టీలకు ఇబ్బంది. అలాగే వెహికల్ వారానికి 5 రోజులు ఇస్తామని రామారావుగారి టైంలో చెప్పారు. వెహికల్స్ సప్లయి చేయలేనప్పుడు రు. 15000 ఇస్తామని చెప్పారు. వారు ఇచ్చే డబ్బులకు వెహికల్‌కు కావలసిన డీజిల్ రాదు, ఏమీ రాదు. మూడు సంవత్సరాల ఫోను బిల్లులో ఎన్ని కాల్స్, ఎన్ని ఎస్‌టిడిలు వుంటాయి? మీరు వాస్తవాలు చెప్పకుంటే ప్రజలు సక్రమంగా అర్థం చేసుకుంటారా? లేకపోతే అపార్థం చేసుకుంటారు. దానికి మీరంతా మాట్లాడండి. మేము మాట్లాడి చెప్పాము. అరమరికలు లేకుండా చెప్పాము. ఇష్టం వచ్చినట్లు లక్షల రూపాయలకు ఫోన్

చేసుకొని బిల్లు కట్టమని చెప్పలేదు. ఇతరత్రా సౌకర్యాలు ఎందుకిచ్చారంటే ఎం.ఎల్.ఏ. బాగా ఫంక్షన్ చేయడం కోసం. అసిస్టెంట్ను పెట్టుకోండి రు. 1200 ఇస్తామని అన్నారు. ఈ డబ్బుకు అసిస్టెంట్ వస్తారా? కూలివాడు కూడా రాడు. కూలీ కూడా రోజుకు రు. 50లు తెచ్చుకుంటున్నారు. మీరు గ్రాడ్యుయేట్ అసిస్టెంట్ను పెట్టుకోండి, కావాలంటే కంప్యూటర్ కూడా ఇస్తామని అన్నారు. మీ బుర్రలు వేరే రకమయిన ఆలోచనలు చేస్తుంటాయి. మీరు ట్రాన్స్పరెంట్గా వుండడానికి ఇష్టపడడం లేదు. భయపడి ప్రజలకు చెప్పకుండా - గత సంవత్సరం అనుభవాలు దృష్టిలో పెట్టుకొన్న తరువాత ఎంతమందిని మీరు దారిద్ర్యరేఖ నుండి ప్లాన్డ్ బడ్జెట్ ద్వారా పైకితెచ్చారు? హరిజనులు, గిరిజనలు, బడుగు బలహీన వర్గాల లిస్ట్ చెబితే మేము సంతోషిస్తాము. పెరిగిన తలసరి ఆదాయం ఎంత? జాతీయ సంపద అభివృద్ధి రేటు ఏ విధంగా ఉంది? తలసరి ఆదాయం పెరిగితే వారు అభివృద్ధి కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మీరు చెప్పేలెక్కలకు, వాటికి చాలా వ్యత్యాసం ఉంటుంది. దీనిని గమనంలోకి తీసుకోవాలి. గత సంవత్సరం రికార్డులు వెరిఫై చేస్తే 97-98 బడ్జెట్ సందర్భంగా మేము ఈ ప్రొహిబిషన్ గురించి మాట్లాడినాము. ఆరోగ్యం క్షీణించి ప్రమాదంలో పడుతున్నారు అనేదానికి మార్గంగా ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్ వరకు రిలీఫ్ ఇస్తున్నాము అన్నారు. What is the result now? You have earned Rs. 1400.00 crores through introduction of IMFL. రెండు నెలలు అంటే ఏప్రిల్ మేలలో ఆదాయం లేదు. ఆ తరువాత నుండి వస్తున్నది. లైసెన్సింగ్ విధానం పరిశీలించారా? దీనిపై సిండికేట్ ఏమన్నా ఉందా? ప్రజలకు త్రాగుడు అలవాటు లేకుండా చేయాలి. ఇంకా ఏమి చర్యలు తీసుకోంటున్నారో చెప్పండి. బలవంతంగా హైకోర్టు ద్వారా సాధ్యం కాదని అర్థం అయినా ఫ్రీ లైసెన్సింగ్ విధానం పెట్టిన తరువాత You are going to get Rs. 2000.00 crores. But you did not mention a single word. Apart from that, చెక్పోస్టులను నిజంగా ఏర్పాటుచేసి, అధికార ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఎవరినీ సంప్రదించకుండా ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చట్టాన్ని అమలుచేసినా ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. కానీ మీరు యాంటిసిపేట్ చేస్తూ చెబుతున్నారు. ఇంతవస్తుంది అని మీరు ఖచ్చితంగా చెప్పడంలేదు. ఇప్పుడు కూడా 235 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్లో లోటు అని చెప్పారు. ఆదాయం ఏమిటి? సుమారుగా వీడిఎస్లు ఎన్ని? కేంద్రప్రభుత్వం 75 శాతం ఇస్తామని చెబుతున్నది. దొంగడబ్బులు సొమ్ము చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నవారికి ప్రభుత్వం అవకాశం ఇచ్చింది కాబట్టి, మరి ఆ పేర్లు బయటపెట్టకూడదని భావిస్తున్నాను.

లోటు బడ్జెట్తో మీరు చేసిన కార్యక్రమాల వలన గత సంవత్సరంత ఎక్స్పీరియన్స్ ఏమిటి? ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి ఏమిటి? ఆదాయం లేకపోతే గతంలో ఎప్పుడూ చెప్పేవారు. అధికవ్యయం తగ్గించడం ద్వారా, వనరులు పెంచడం ద్వారా ఏదో భర్తీ చేస్తామని అనేవారు. ఇప్పుడు కొత్తపన్ను వేసే పరిస్థితికి పోవాలి. మీరు చెప్పని విషయాలు, మేజర్ ఆదాయాలు మీరు క్యాలిక్యులేట్ చేసుకొని ఉండాలి. 238 కోట్ల రూపాయలు కాదు, నాకు తెలిసినంతవరకు ఇంకా ఎక్కువ లోటు ఉండే అవకాశం ఉంది. ఇది 500 కోట్ల కంటే

ఎక్కువ అని నేను భావిస్తున్నాను. మీరు దీనికి ఏమి చెబుతారో తెలియదు. లోటు బడ్జెట్ వుంటే పన్నులు పెంచాలి. గత సంవత్సరం కేటాయించారు. బడ్జెట్ కట్స్ పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చు చేయరు. కాబట్టి దానికి, దీనికి కంపేర్ చేసినప్పుడు మనకు స్పష్టంగా అర్థం అవుతోంది. మైనారిటీస్ అవగాహన కోసం చెప్పారు. ట్రాన్స్‌పరెన్సీ వైపు లేకుండా మిత్రులు అశోక్ గజపతిరాజుగారు చెప్పారు. దానికి భిన్నంగా కన్సీల్ చేసేవిధంగా ఈ బడ్జెట్ ఫిగర్స్ ఉన్నాయేమోనని భావిస్తున్నాను. అందువలన మీ ద్వారా కోరేది దీనిని సరిచేసి పెడితే బాగుంటుందనే అభిప్రాయంతో వున్నాను. ఎందుకంటే ప్రజలపైన పన్నులు వేయకుండా మీరు చూపించిన ఈ లోటు కేవలం మీరు చూపించిందే కాదు, ఇంకా ఎక్కువగా ఉండే పరిస్థితి డెఫినిట్‌గా ఉంది. పేదవారిపై పన్నులు వేయవద్దని అన్నారు. పన్నులేకుండా బడ్జెట్ పెట్టారు. సాటిలేని బడ్జెట్ అని పేపర్లో వచ్చింది. ఆదాయవర్గాలు పన్నులు కట్టాలి. వ్యవసాయదారులు కూడా పన్నులు ఎగరగొట్టడం కోసం తోటలు పెంచుకొనే వారు ఉన్నారు. బాగా ఆదాయం వచ్చేవారి మీద పన్నులు వేయండి. కానీ బడుగు, బలహీనవర్గాల మీద వేస్తున్నారు.

(శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

11.40 ఉ. టి.వి.లు లోయర్ మిడిల్ క్లాస్ వాళ్ళు వాడుతున్నారు. మామూలుగా ఒక చిన్న ఇంటిలో 2 బల్బులు, ఒక ఫ్యాన్, టి.వి., వాడుతుంటే, అటువంటి ఆర్డినరీ క్లాస్‌వారు రు. 300, 400, ఎలక్ట్రిసిటీ వాడుతున్నపుడు, వారికి కోపతాపాలు వచ్చాయి. మీకు వచ్చిన రిజల్ట్‌లో అది కూడా వుంది. మీరు ఆలోచన చెయ్యలేదు. చేస్తే అది కూడా తెలిసేది. ఈ బడ్జెట్‌కు వున్న కన్‌స్ట్రెయింట్స్ నాకు కూడా అర్థమయ్యాయి.. అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ హౌజ్‌లో వున్న తరువాత మా మిత్రులు పడే బాధ చూస్తే అర్థమవుతోంది. కన్‌స్ట్రెయింట్స్ వుంటాయి. ఉన్నతాదాయ వర్గాల వారి మీద పన్నులు వేయండి. పేద రైతులు ఎన్ని ఇబ్బందులు పడుతున్నారో చూడండి. వ్యవసాయ కార్మికులు, పేదవారు, అన్–ఆర్గనైజ్డ్ సెక్టార్స్‌లో వున్న వారు పడుతున్న బాధలను దృష్టిలో వుంచుకుని వారి కోసం మరిన్ని రాయితీలను ఇస్తూ అధిక ఆదాయ వర్గాల వారిని టాక్స్ చేస్తే హృదయపూర్వకంగా మేము బలపరుస్తాము. కొద్ది మందికి కోపం రావచ్చు. కాని మెజారిటీ ప్రజలకు ఊరట కల్పిస్తే మీ మీద చల్లని చూపు చూస్తారు. సలహా ఇచ్చిన వారిని కూడా చల్లని చూపు చూస్తారు. లేకపోతే కోపతాపాలు వస్తాయి.

జిమ్మిక్కుల మీద మెజారిటీ, మైనారిటీలు రావు. ప్రజల యొక్క ఆలోచనా విధానం ద్వారా వస్తుంది. ఈ రిజల్ట్ కూడా నేను అనుకోవడం, ఏ జన్మభూమి... మా కాంగ్రెస్ ఫ్రెండ్స్ తిడుతున్నారు, విమర్శ చేస్తున్నారు, ఎక్కువ దుర్వినియోగం అయిందని. 75 శాతం లాభం జరిగిందని భావించేవారిలో నేను ఒకడిని. ఎక్కడైతే ప్రాపర్‌గా వాడుకున్నారో, అటువంటి చోట్ల, ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 75 శాతం లాభం జరిగిందని నేను భావిస్తున్నాను. లింకు రోడ్లు, డ్రైనేజీలు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. స్కూలు బిల్డింగులు కట్టుకున్నారు. నా కన్‌స్టిట్యుయెన్సీలో రు. 4.70

కోట్ల పనులు చేయించాము. చిత్తశుద్ధితో చేయించాము. చేయించిన చోట మంచిదే. ఎక్కడైనా తప్పులు జరిగితే, కాంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చి తప్పుడు మార్గాలను అన్వేషిస్తే అది వేరే విషయం. సి.ఎం.గారు తానే ప్రజల వద్దకు పోయి, అధికారులను వారి దగ్గరకు పంపి, ప్రజల వద్దకు పరిపాలన ద్వారా, శ్రమదానం కార్యక్రమం ద్వారా ఈ రిజల్ట్ అయినా, ఈ మంచి అయినా సంపాదించుకోగలిగాము.

అది లేకపోతే, మీరు వివిధ పార్టీల ఎడల అనుసరించిన వైఖరి, రైతులు, ఉద్యోగస్థులు, కార్మికులు, ప్రభుత్వరంగ కార్మికుల పట్ల మీకు ఏమి ఆలోచనవుందో 'డే-ఇన్ అండ్ డే-అవుట్' మేము ఆందోళన వెలిబుచ్చాము. ఇందాక కూడా కోపరేటివ్ స్పిన్నింగు మిల్లు గురించి ఆందోళన వెలిబుచ్చాము. గవర్నమెంటులో వున్నవాటి గురించి పబ్లిక్ సెక్టార్ల విషయం గురించి కూడా మీకు చెప్పాము. మీకు చేమ కుట్టినట్లు కూడా లేదు. సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ గురించి కూడా చెప్పాము. అయినా మీరు చెప్పేది పాడిందే పాటరా అన్నట్లుగా వుంది. అరమరికలు లేకుండా అక్రాస్ ది టేబుల్ డిస్కస్ చేద్దామని చెప్పాము.

వి.ఆర్.ఎస్. ఇవ్వమని అడిగాము. గతంలో మేము వి.ఆర్.ఎస్. ఇవ్వమని అడిగేవాళ్ళం కాదు. పబ్లిక్ సెక్టార్లని పరిశ్రమలకు నడపాలని చెప్పేవాళ్ళం. వి.ఆర్.ఎస్. క్రింద వాళ్ళకు ఇవ్వవలసిన డబ్బులు ఇచ్చెయ్యండి. మేము నోరు తెరచి అడిగినా ఇచ్చారా? ఎ.పి.స్కూటర్స్, రిపబ్లిక్ ఫోర్జ్ ల సమస్య పరిష్కారమైందా? వాళ్ళ చెప్పులు అరిగేలా తిరుగుతున్నారు. గుంతకల్లు స్పిన్నింగు మిల్లులోని కార్మికులు ఆకలి చావులు చస్తుంటే అనేకసార్లు రివ్యూ చేయండని అడిగాము. మీరు అమ్మేయదలచుకున్నారా? అయితే కార్మికులకు ఇవ్వవలసింది ఇచ్చెయ్యండి. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా డిపార్ట్మెంట్ వారు ఏమి చేస్తున్నారు? మరి మీరు కార్మిక సంక్షేమం అంటుంటారు కదా? గనులలో, కార్ఖానాలలో పనిచేసే కార్మిక వర్గానికి న్యాయం చేయకపోతే మీరు ఎటువైపు పయనిస్తున్నారు?

నిలబడగలిగే ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు వుంచుదామా లేక వద్దని లాభాలలో నడిచే వాటిని కూడా తీసివేద్దామా? ఎందుకంటే మీ దృష్టి అంతా ప్రైవేటైజేషన్ మీదుంది. ప్రైవెటైజేషన్ అనే ఆలోచన చేయకండి. ప్రభుత్వ రంగంలో నడపగలిగితే నడుపుదాము. రెడ్ సిగ్నల్లోకి వస్తే ఆలోచిద్దాము. మీరు గతంలో ఇక్కడ వున్నపుడు, ఆనరబుల్ చీఫ్ మినిస్టర్ ఇక్కడ వున్నపుడు, నేను ఫ్లోర్ లీడర్గా వున్నపుడు, చక్కెర సహకార మిల్లులను అమ్మి అయినా కార్మిక వర్గానికి న్యాయం చేయమని చెప్పాము.

కాని నడపగలిగేవాటిని నడపడానికి ఇష్టపడక, అస్సెట్స్ వున్నా — రూ. 25.00 కోట్ల నష్టం వచ్చింది. రూ. 100.00 కోట్ల అస్సెట్స్ వున్నాయి. వాటిని అమ్మేస్తారా? ఉపయోగించని భూమి కొన్ని వందల ఎకరాలు గుంతకల్లు స్పిన్నింగు మిల్లుకు వుంది.

ఆ భూమిని అమ్మి దానిని రివైవ్ చేయడానికి అవకాశం లేదా? మద్రాసు గవర్నమెంటు వున్నపుడు దానికి శంకుస్థాపన చేశారు. కర్నూలు క్యాపిటల్గా వచ్చినపుడు దానిని అపరేషన్లోకి తీసుకొచ్చారు. హైదరాబాదు రాజధాని అయిన తరువాత ఫ్యాక్టరీ స్టార్ట్ అయింది. మద్రాసు, కర్నూలు రాజధానిగా వున్నపుడు, తరువాత హైదరాబాదు క్యాపిటల్ అయిన తరువాత మిల్లు పనిచేసింది. కార్మికుల మనుగడకోసం ఆ ల్యాండ్ అమ్మి ఫ్యాక్టరీని తిరిగి తెరిపించమని చెప్పాము. తెరిపించలేదు. అల్టిమేట్, ఇక్కడ తెరిపించలేదు. వాలంటరీ రెటైర్మెంట్ క్రింద ఇచ్చేద్దామని చర్చలు చేశాము. అడిగి అడిగి నోరు అరిగిపోయిన తరువాత – Yes we have agreed for it, but did you discharge that responsibility?

రిపబ్లిక్ ఫోర్స్ గురించి మీకు ఒక స్పష్టమైన అవగాహన వచ్చిన తరువాత దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నించి వుంటే ఇంత హార్ట్ బర్నింగ్ వుండవలసిన అవసరంలేదు. వారు కూడా ఓట్లు వేయలేదు. మీరు ఏమి చెప్పినా సరే ఈ ప్రభుత్వం ప్రభుత్వ రంగానికి వ్యతిరేకమనే అభిప్రాయానికి వచ్చారు. మా మాటలు కూడా వినడంలేదు. ప్రొద్దుటూరు పాల ఫ్యాక్టరీని నడిపించమని అడిగాము. పాల ఫ్యాక్టరీకి మంత్రి వీరారెడ్డిగారు, వరదరాజులరెడ్డిగారు, రామకృష్ణగారు, టి.డి.పి. మిత్రులు అందరూ వెళ్ళాము.

ప్రైవేటు వారికి లాభాలు వస్తాయి. ఎట్లా వస్తాయి? మనకు లాభంరాదు. అందుకు కారణం ఏమిటి? Something wrong with your policy. ఎం.డి.లను 6 నెలలకు, 3 నెలలకు మార్చెయ్యడం, లేకపోతే కమిట్మెంట్ వున్న వారిని వుంచరు. అజాంజాహి మిల్లు నిజాం నవాబు కాలంనాటి మిల్లు, మూతబడి వుంది. దానికి పరిష్కారం ఏమిటి? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డబ్బులు ఇస్తామంటే మీరు మ్యాచింగ్ గ్రాంటు ఇవ్వలేరు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటును రివైవ్ చేస్తారా అని గట్టిగా పట్టుకుని అడగలేము.

మీరు రాయితీలు ఇచ్చే విషయంలో, కార్మికవర్గంపట్ల స్పందించే విషయంలో అవసరమైనపుడు స్పందించమని అడుగుతున్నాను. అవసరానికి మించి స్పందించి పెద్దపీట వేయమని అడగడంలేదు. ప్రైవేటు రంగం మీద మీ యొక్క ఆలోచనా విధానం చూసిన తరువాత మేము కోరేది, కనీసం లాభాలలో వున్నవాటిని నడిపించడానికి, రివైవ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. రివైవ్ చేయడానికి అవకాశం లేనివి, మూసివేయదలచినవి మూసి వేసేటపుడు కార్మికులకు వి.ఆర్.ఎస్. ఇచ్చి సంతోషంగా వారిని పంపండి. వారు ఏడుస్తూ పోతే మనకు ఏమీ లాభంరాదు. ఇలా చెప్పడంలో మీకు కీడు తలపెట్టడంలేదు. మంచి ఉద్దేశ్యంతో మీకు సలహాలను ఇవ్వాలని, మీకు మంచి జరగాలని కోరుకుంటున్నాను. భవిష్యత్తులో ఎక్కడ వుంటారో తెలియదు. ఎవరు ఎక్కడున్నా సరే......

(అంతరాయం)

మేము అప్పుడే అయిపోయిందని చెప్పలేము, తొందరగా తీసెయ్యాలని కాదు - అలా అవకూడదని మా కోరిక. మతోన్మాదులు సంచరించడానికి వీలులేదనే మీ సెక్యులర్ ఫాబ్రిక్ నిలబెట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేయమని కోరుతున్నాను. మనం గత 15 సంవత్సరాలకుపైగా కలసిమెలసి మిత్రులుగా పనిచేసాము. పబ్లిక్ ఇచ్చిన తీర్పు కూడా దేనికోసం ఇచ్చారో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. మాకు వున్న ఆశ ప్రకారం, మీరు సెక్యులర్గా వుండి, మంచి కోసం ప్రజలకోసం పనిచేస్తూ, మంచి ఆలోచనలతో వున్నారనే ఆశతో వున్నాము. ఒకవేళ లేదనుకుంటే, ఎవరి రాజకీయాలు వాళ్ళకు వచ్చినపుడు తప్పకుండా చెప్పుకుందాము. After all, politics is politics.

పాలిటిక్స్లో స్థిమితంగా ఏదీ వుండదు అనుకున్నా, సిద్ధాంతాలలో స్థిమితం లేకుండా వుండము. ఓట్లకోసం మార్చుకునే ఎత్తుగడలు వుండవచ్చు. ఓట్లకోసం మార్చుకున్నా, లేక ఎవరైనా ప్రేరేపించినా, అది ఆంధ్రప్రదేశంలో గిట్టుబాటుకాదు. అది కూడా మీకు అరమరికలు లేకుండా చెప్పాలని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.
11.50 ఉ. దళితులకు సాంఘిక న్యాయం ఏమి జరుగుతుంది? చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అక్కడ కూడా మార్పులు, చేర్పులు జరుగుతున్నాయి. వారు తమకు అన్యాయం జరుగుతోందని అంటున్నారు. ఏ, బి, సి, డి అని అన్నారు. అందులో వారందరిని పిలిపించి మా అభిప్రాయం ఇది అని వారితో చర్చించమనండి. అంతేగాని, ఎప్పుడూ వారి మధ్య, వీరి మధ్య కొట్లాటలు పెట్టడం కాదు. బడుగు, బలహీనవర్గాల మధ్య దెబ్బలాట అవసరంలేదు. వారిని, వీరిని కలిసి ఉండేలా చేయాలి. సాంఘిక న్యాయం కావాలంటే ఆ వర్గాలన్నీ కలిసి ఉండాలి. అట్టడుగు వర్గాలు, అణగారిన వర్గాలు అని ఎస్.సి.లో అంటున్నారు. అలా కాకుండా సైంటిఫిక్గా రావాలి. ఓట్ల దృష్ట్యా వద్దు. ఈ విషయంలో సలహాలు ఇవ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము.

మన రాష్ట్రాభివృద్ధి జరగాలంటే రెండు సెక్టార్లలో పెట్టుబడులు పెడితే బాగుంటుంది. అగ్రికల్చర్, ఇరిగేషన్ ముఖ్యమయినవి. పొలాలకు సాగునీరు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేశారు. అందుకు హర్షిస్తున్నాను, రూ.161 కోట్లు గ్రామీణ మంచినీటి పథకం కోసం ఖర్చుపెట్టడానికి బడ్జెట్లో పెట్టారు. అందుకు నాకు సంతోషంగా ఉంది. అందుకుగాను నా మిత్రుడికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. గతంలో ఇలా పెట్టించలేదు. మంచి ఉద్దేశ్యంతోనే పెట్టారు. రూ. 1,031 కోట్లు ఇరిగేషన్కిగాను కేటాయించారు. 25 శాతం పెంచారు. ఇది సఫిషియంట్ కాదు. రెండు వేల సంవత్సరం వస్తోంది. రీ-ఆలోకేషన్ ఆఫ్ కృష్ణావాటర్ చూడాలి. గోదావరి నదిలో నీరు వృధాగా కొన్నివేల టి.ఎం.సి. పోతోంది. నాది ఖమ్మం జిల్లా కాబట్టి నేను చెబుతున్నాను. మామూలుగా అక్కడ ఎప్పుడూ నీరు కనపడుతుంది. ఎండిపోయి ఉండదు. లాంఛీలు ఎప్పుడూ నడుస్తూ ఉంటాయి. రాజమండ్రి నుండి కూనవరం వరకూ లాంఛీలు నడుస్తూ ఉంటాయి. నీరు ఉంటుంది. ఆ విషయం పరిశీలించమనండి.

ఇచ్చంపల్లి ఈ విషయంలో మూడు ప్రభుత్వాలు ఒప్పుకోవు. దానిని దశలవారీగా అంటే స్టేజ్స్ డెవలప్ అవుతోంది కాబట్టి డెవలప్ చేయాలి. తెలంగాణాకి నీరు ఇచ్చినా మిగులుతుంది. కొన్నివేల టి.ఎం.సి.ల నీరు పోలవరం ప్రాజెక్టులో ఉంది. ఈ విషయం

చిన్నతనం నుండి వింటున్నాము· రామపాదసాగర్ ప్రాజెక్ట్‌లో ఉంది· కృష్ణాడెల్టా నీటిని మళ్ళించాలి· రాయలసీమకు నీరు కావాలి· ఆన్‌గోయింగ్ పెండింగ్ ప్రాజెక్ట్‌ల విషయం ఏమిటి? వీరు పెంచింది సంతృప్తికరమే· ఇది చాలదు· బాండ్లద్వారా కాదు· అభివృద్ధి కోసం అప్పు చేయాలి· ప్రపంచబ్యాంక్ నుండి తీసుకురమ్మనండి· నేను వారికి బాహాటంగా చెబుతున్నాను· ఎవరికో ఇవ్వడం-కోసం కాదు· అప్పు తెచ్చినా విరివిగా ఖర్చుపెట్టకుండా అంటే టెండర్స్ ఎవరికి వారు అని చెప్పి చేయడానికి నేను వ్యతిరేకిని·

ఆన్‌గోయింగ్ ప్రాజెక్ట్స్, పెండింగ్ ప్రాజెక్ట్స్ మైనర్ ఇరిగేషన్ మొదలైనవి తెలంగాణాకి, రాయలసీమకి అక్కడున్న తూర్పుకోస్తా ప్రాంతానికి ఎక్కడయినా రాష్ట్రంలో సమగ్రమయిన అభివృద్ధి కావాలి· కొంతమంది ప్రత్యేక తెలంగాణా అంటూ అభివృద్ధి సాధిస్తామని అంటున్నారు, అలా సాధించలేము· ఇంటిగ్రేటెడ్ స్టేట్‌లో అన్ని సాధించాలంటే మన కేటాయింపులు స్పష్టంగా కనబడాలి· వెనకబడిన ప్రాంతాలకు, కరువు పీడిత ప్రాంతాలకు వారికి కావలసినమేర అభివృద్ధి చేసినట్లయితే ఇటువంటి ఆలోచనలురావు·

పెన్నా, అహోబిలం రిజర్వాయరు గురించి అడిగాము· క్రితంసారి బడ్జెట్‌లో 3 కోట్ల రూపాయలు అడిగాము· త్వరలో గేట్లు పెట్టండి, విద్యుచ్ఛక్తి వస్తుందని అంటే ఇవ్వలేదు· శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్‌కి ఇప్పుడు బడ్జెట్‌లో పెట్టింది సరిపోదు· రూ·15 కోట్లు పెంచితే అవుతుందా? రూ· 70 కోట్లు మొత్తం పెట్టారు· ఇలా అయితే అది కాదు· రాఘవరెడ్డిగారు ఎప్పుడూ చెబుతూ ఉంటారు· వారి ఊరు ప్రక్కనుండే కాలువ పోతూ ఉంటుంది· అక్కడ త్రవ్వారు· నీరు రావాలనేకదా· సొరంగం అని అంటున్నారు· గ్లోబల్ టెండర్స్ అంటున్నారు· మేము ఈ మాటలు చిన్నప్పటి నుండి వింటున్నాం· నాకు 7 సంవత్సరాల వయస్సు నుండి వింటున్నాను·

హైదరాబాదుకు మంచినీరు గురించి వింటూనే ఉన్నాము· చెన్నారెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడూ అన్నారు· ఇప్పుడు శశిధర్‌రెడ్డిగారు కూడా అంటున్నారు· గోదావరి నీరు గురించి ఆలోచించాలి· సాగునీరుకుగాను మధ్యతరహా, చిన్నతరహా నీటిపారుదల విషయం ఆలోచించాలి· ఈ విషయంలో మా సలహాలు ఇవ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము· శ్రమ దానం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము· మనందరం చేద్దాము· గోతులు, నూతులు త్రవ్వినా ఏమీ అనుకోము· కాన్సెప్ట్ ఆఫ్ వర్క్ చూడాలి· వారు చేసే దానిలో భాగస్వామ్యులం అవుతాము· యువకులు ఉన్నారు, పాల్గొంటారు· నిరుద్యోగ యువకులు పాల్గొంటామని అంటున్నారు· మన రాష్ట్రంలో త్వరత్వరగా అభివృద్ధిని సాధించడంకోసం ప్రయత్నం చేయాలి·

వ్యవసాయ రంగంలో కేటాయింపులు సరిగ్గా లేవు· మేము తృప్తి చెందడంలేదు· పెంచినమేరకు ఫరవాలేదు· మనం రెండువేల సంవత్సరాలకు చాలా దగ్గరగా ఉన్నాము· ఇంకొక బడ్జెట్ పెడతారు· పేపర్లవరకూ వస్తాయి· ఈలోపు ఎన్నికలు వస్తాయెమో నాకు తెలియదు· అది నిర్ణయించేది మేముకాదు· ఒకటిన్నర సంవత్సరం పరిపాలనకోసం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి· అభివృద్ధికి ఆలోచనచేస్తే మార్గాలు ఉన్నాయి·

ఇక రెండవది పవర్ సెక్టార్, యుటిలైజ్ కన్‌సేల్స్. పవర్ సెక్టార్‌కి మూడు కోట్లు పెంచారు. క్రితం సంవత్సరం అనుభవం ఏమిటి? నా నియోజక వర్గంలో కండక్టర్స్ లేవు. పోల్స్ తయారయినా కండక్టర్స్ లేవు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ లేవు. మొత్తం రాష్ట్రం అంతటా ఇదే పరిస్థితి నెలకొని ఉంది. మిత్రులు కొందరు కరెంటు లేదని అంటున్నారు. ఉన్నదానిలో 9 గంటలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేశారు. కావాలని విమర్శ చేయడం లేదు. ఈ పవర్ సెక్టార్ అభివృద్ధికిగాను ఏమి చేశారు. క్రితంసారికన్నా మూడు కోట్ల రూపాయలు పెంచితే అవుతుందా? ఈ పెరిగిన ధరలు, రుపాయి విలువ తరిగినదానిని దృష్టిలో ఉంచుకొని చూసినట్లయితే క్రితంసారికన్నా ఈసారి పవర్ సెక్టార్‌కి తక్కువ లాట్ చేయడం జరిగింది, తగ్గించారు. ఈ సెక్టార్‌కి పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. రీ-స్ట్రక్చరింగ్ అండర్ వన్ అంబ్రెల్లా అనేది రావాలి. ఏ.పి.ఎస్.ఇ.బి. పబ్లిక్ సెక్టార్ అంబ్రెల్లా క్రింద అవసరమయిన అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకొని రీస్ట్రక్చర్ చేయమనండి. కానీ ప్రయివేటైజేషన్
12.00 మ. వైపు ఆలోచించకండి. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ విజయవాడ మరియు క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన పాల్వంచ పవర్ స్టేషన్స్‌లో ప్రొడక్షన్ బాగా వచ్చిందని చెప్పారు. రాయలసీమలో ఉన్నపవర్ ప్రాజెక్టుల విషయమై కూడా చెప్పారు. మ్యాగ్జిమం పి.ఎల్.ఎఫ్. ప్రొడక్షన్ వచ్చిందని చెప్పారు. మనం డబ్బు పెడితే ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. అడ్వాన్స్ కావడానికి వీలు ఉంటుంది. కె.టి.పి.ఎస్. అనుకొన్న దాని కంటే కూడా మెరుగైంది. జి.వి.కె. తదితర సంస్థలకు ఇచ్చారు, అవి ఏమైనాయని అడుగుతున్నాను. రాష్ట్రంలో దొంగతనంగా కరెంటు వాడుకొనే వారున్నారు. హైదరాబాదులో మీటర్స్ పెడితే 40 శాతం పైగా దొంగతనంగా కనెక్షన్స్ తీసుకొని వాడుకొంటున్నారని చెప్పారు. మీరు పట్టుకోండి. మేము సహకరిస్తాము. కొంతమంది అక్రమంగా విద్యుత్‌ని వినియోగించుకొంటూ అడిగితే తన్నడానికి వస్తున్నారని తెలిసింది. గతంలో పొలిటికల్ లీడర్స్ ఇతరులు ఇటువంటివి ప్రోత్సహించారు. చూసీ చూడనట్లుగా పోయారు. దీనివల్ల సంస్థ నష్టపోతోంది. అక్రమంగా విద్యుత్ వినియోగిస్తుంటే పట్టుకొని లైన్ లాసెస్‌నే, పిల్‌ఫరేజస్‌ని కంట్రోల్ చేయాలి. ఇటువంటి చర్యలు చేపడితే మనకు ఆదాయం ఎందుకు రాదో చూద్దాం. మూడు శాతానికి పైగానే లాభాలు వస్తాయి. ప్రయివేటైజేషన్‌లో వచ్చే ప్రాజెక్టులను మేము వద్దనడం లేదు. కానీ విద్యుత్ చౌర్యం. అక్రమ కనెక్షన్స్ ఇవన్నీ అరికడితే 300 కోట్ల రూపాయలకుపైగానే వస్తాయి. ప్రొహిబిషన్ చట్టంలో కొద్ది పాటి సవరణలు చేస్తేనే 14 కోట్ల రూపాయలు వచ్చాయి. ప్రపంచబ్యాంకు దగ్గర అడిగీ, అడిగీ నోరు ఎండి పోయే పరిస్థితి ఎందుకు రావాలి? మనసుంటే మార్గం ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇక్కడా డబ్బిచ్చే వారున్నారు. యిరిగేషన్ బాండ్స్ విషయంలో మేము (ప్రభుత్వం) అనుకొన్న దానికంటే ఎక్కువగానే వచ్చిందని అన్నారు. అది మీకు, మాకు సంతోషదాయకమే. మీ రినోవేన్స్ పెట్టండి. అలాగే ఇతర దేశాల నుండి తీసుకురండి. గతంలో అన్ని నియోజక వర్గాలలోని ఎం.ఎల్.ఏ.లకు ప్రిఫరెన్స్ ఇస్తూ రెండు ఊళ్ళలో ఎలక్ట్రిఫికేషన్‌కి అవకాశం కల్పించే వారు. ఆ విధంగా లేఖలు వ్రాసే వారు. కానీ నేడు అటువంటి లేఖలు రావడం లేదు. ఇది ప్రస్తుత పరిస్థితి. మరి ఇటువంటప్పుడు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగానే ఉందని ఎందుకు లెక్కలు చూపించాలి. ఆర్థిక పరిస్థితి బాగాలేదు. మీకు మాకు అందరికీ తెలిసిందే.

బాగుచేసుకొని పవర్ సెక్టర్‌ని ఇంప్రూవ్ చేసుకోవాలి· ఊళ్ళలో ఒకటి, రెండు పోల్స్ ఇప్పించమని ప్రజలు డైరెక్టుగా ఎం·ఎల్·ఏ·లనే అడుగుతున్నారు· ఎస్·ఇ· దగ్గరకి వెళ్ళినా ఆయన శాంక్షన్ చేసే పరిస్థితి లేదు· 100 కి·మీ· కండక్టర్స్ ఇవ్వలేదు· ఒక్కో నియోజక వర్గానికి 50 కి·మీ· కూడా ఇవ్వలేదా? If this is the condition, then, how are you going to develop the power connections? 50వేల కనెక్షన్స్ ఇస్తామని అంటున్నారు· లైన్స్ ఉండాలి కదా· క్రొత్త పవర్ స్టేషన్స్ కట్టాలి కదా· స్టెబిలిటీ తీసుకురావాలి· పవర్‌సెక్టర్‌లో మీరు వహిస్తున్న బాధ్యత సరిగా లేదని తెలుపుతున్నారు· మీరు కూడా బాధతో ఉన్నారని నేననుకొంటూన్నాను· నా అసంతృప్తినీ, అసంతోషాన్ని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను· డెట్ బర్డెన్ విషయానికి వస్తే మీరు అపోజిషన్‌లో ఉన్నప్పుడు ప్రతి రోజూ విమర్శించారు· 20,430 కోట్ల రూపాయల అప్పులు పెరుగుతున్నాయి· ఇది డెట్ బర్డెన్ ఆఫ్ దిస్ స్టేట్· ఇంట్రెస్ట్ రెండు వేల కోట్లకు పైన కట్టాల్సి ఉంది· 14 వేల కోట్ల రూపాయలు నాన్ ప్లాన్ ప్లన్ నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు ప్లాను మరియు రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు వడ్డీలకు కడుతున్నాము· ఎంత కాలం ఇలా కట్టుకొంటూ పోతాము? అప్పులు పెరగడమన్నది ఆరోగ్యకరమైన విషయం కాదు· అభివృద్ధి కుంటుపడుతోంది· సాధించిన అభివృద్ధి కూడా సక్రమమైన మార్గంలో అందరికి అందడంలేదని అనుకొంటున్నాను· పరిశీలించండి· డీ సెంట్రలైజేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ గురించి ఇంతకు ముందు చెప్పాను· ఎల్·ఓ·సి· రిలీజ్ చేయాలంటే సి·ఎమ్· లేదా ఆర్థిక మంత్రి లేక ఇంకా పవర్‌ఫుల్ ఎం·ఎల్·ఏనో, మంత్రి వస్తేనే కాని ఎల్·ఓ·సి· రిలీజ్ కాదండి· ఇక్కడ నుండి క్రిందకి····

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాకాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):– పవర్‌ఫుల్ ఎం·ఎల్·ఏ· అంటే అర్థం ఏమిటి?

శ్రీ పి· నాగేశ్వరరావు:– మన లాంటి వారు చెపితే ఎం·ఎల్·ఏ·కి కూడా ఎల్·ఓ·సి· తీసుకురావడానికి ఈ రోజులో కష్టం ఔతోంది· మీరు కేంద్రం నుంచి తెచ్చే డబ్బు, మన రాష్ట్రానికి వచ్చే వాటా సరిపోవడంలేదు· మన క్రింద లోకల్‌బాడీస్ ఉన్నాయి· 73, 74 అమెండ్‌మెంట్ తీసుకువచ్చాము· ఎన్నికలు జరిపారు· విశాఖపట్టణం మరియు మా ఖమ్మంలో ఎన్నికలు జరుగలేదు· ఏజన్సీ ప్రాంతాలు, షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలలో సర్పంచులకు అధికారాలు లేవు· ఎన్నికలు పెడదామని అంటున్నారు· మీ హయాం కూడా అయిపోతోంది· ఎన్నికలు పెట్టే దశలో లేరు· మునిసిపాలిటీలకు, మండలాలకు, జిల్లాపరిషత్తులకు ఆర్థిక పరిపుష్టి కలుగజేశారా? రాజ్యాంగం, చట్టం ప్రకారంగా డబ్బు ఇచ్చామా? ఇస్తే వారు చేయాల్సిన కర్తవ్యాలు వారు చేయాలి కదా! జీతభత్యాలు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో మునిసిపాలిటీలు ఉన్నాయి· కాంటిన్‌జన్సీస్‌కి వస్తే సుద్దముక్క, బ్లాక్‌బోర్డులు కొనే పరిస్థితి లేదు· ఇబ్బందికర పరిస్థితులు ఉన్నాయి· స్వపర్స్ పోస్టుకి రెండు వందల యాభై రూపాయలు కూడా ఇవ్వడం లేదు· కొన్ని చోట్ల రు· 12లు ఇచ్చే పద్ధతే ఇంకా ఉంది· మండల సమావేశాలకు వెళితే ఇవన్నీ గోచరమౌతున్నాయి· డీసెంట్రలైజేషన్ ద్వారా పవర్స్

లోకల్‌బాడీస్‌కి ఇస్తూ సెల్ఫ్ రిలయన్స్‌వైపు ప్రయత్నం చేసి, చేయాలి. వాటర్ రిసోర్సెస్‌కి డబ్బు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. డబ్బు లోకల్‌బాడీస్‌కి ఇచ్చి చేస్తే మంచిది. ఎలక్షన్స్ జరగని ప్రాంతాలలో ఎలక్షన్స్ జరిగేట్లు చూడాలి.

ఛైర్మన్:– ముగించండి. 5 నిమిషములే సమయం ఇస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– హ్యాండీక్యాప్డ్ బడ్జెటులో బ్యాక్‌వర్డ్ ఏరియాస్‌లో డ్రాట్‌ప్రోన్ ఏరియాల్లో 10 శాతం ఫిక్సేషన్ చేయాలి. బడ్జెటులో 10 శాతం అనంతపూరు, మెహబూబ్‌నగర్, నల్గొండలోని అప్ ల్యాండ్ ఏరియాల వారికే, ఇవ్వాలి. ఇతర ప్రాంతాలలో ఉన్న వారు బాధపడాల్సిన అవసరం లేదు. వికలాంగులు మూడు చక్రాల స్కైకిళ్ళు కావాలని అడిగితే ఇవ్వలేకపోతున్నాము. ఆ స్కైకిల్‌కి 10 వేల రూపాయలు ఎంతో ఖర్చౌతుంది. అది అడిగితే ఇవ్వలేకపోతే ఎట్లా? లెప్రసీ, డెఫ్ డంబ్ స్కూల్స్ ఎలా ఉన్నాయో దయచేసి చూడండి. మీరు మానవతాదృక్పదంతో ఆలోచించండని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా ల్యాండ్
12.10 మ. రిఫార్మ్స్ గురించి మేము మాట్లాడుతూ వుంటే వాళ్ళకు కోపం వస్తూవుంటుంది. ఎన్ని ఎకరాల భూమిని ఈ ప్రభుత్వం పంచిపెట్టింది? ఏవో లెక్కలు చెబుతూ వుంటారు. చివరకు మన సంరక్షణ సమితుల ద్వారా ఫారెస్ట్ బంజర్ ల్యాండ్‌ను మేము ఏదో చేస్తూ వుంటే తూట్లు పొడుస్తున్నారు. ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ వారికి మీ అధికార పార్టీ వారిలో కొందరికి అది యిష్టం లేదు. ఫారెస్ట్ ప్రొడ్యూస్‌ను పెంచి అనుభవించడానికి అవకాశం యిద్దామని చెప్పారు కదా. 35 లక్షల ఎకరాల భూమిలో ఫారెస్ట్ పెంచి ఫలసాయాన్ని పేదవారికి యిద్దామనేది గవర్నమెంట్ పాలసీ అని చెప్పారు కదా. ఎక్కడ ముందుకుపోతున్నాయి? భూస్వాముల విషయం శ్రీహర్షగారికి కూడా తెలుసు. ఇప్పటికీ వరంగల్ జిల్లాలో పెద్ద భూస్వాములు వున్నారు. వారు తప్పించుకోవడానికి చూస్తున్నారు. అటువంటివారిని పట్టించడానికి ప్రయత్నిద్దాము. చట్టానికి సవరణలు చేయండి. కానీ మీరు సవరణలు చేయరు. వారు తప్పించుకుంటున్నారు. ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ గురించి, ఎగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్ గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు.

మీరు సాఫ్ట్‌వేర్ సెంటర్ తెస్తే ఐ. వీల్ కంగ్రాట్యులేట్‌యు. ఛీఫ్ మినిష్టర్‌గారికి ఎన్నోసార్లు చెప్పాము అరమరికలు లేకుండా. టికాజ్ యిట్ ఈజ్ ఎ ఫాస్ట్ ఛేంజింగ్ వరల్డ్, ఎస్ సైంటిఫిక్ అండ్ టెక్నలాజికల్ ఎవాల్యుయేషన్. ఎవరికి ఉపయోగపడుతుంది? ఇక్కడున్న ప్రజలు అపార్థం చేసుకోకూడదు. నూటికి 70 నుండి 80 శాతం వరకూ వున్న గ్రామీణ ప్రజలు తమకోసం ఏమి చేస్తున్నారని అడుగుతున్నారు. హైదరాబాదులో సాఫ్ట్‌వేర్ రావడంవల్ల క్రింద వున్న ఎగ్రికల్చరల్ లేబర్‌కు, బడుగు, బలహీనవర్గాలకు ఏమీ ప్రయోజనం కలుగదు. ఈయొక్క అభివృద్ధి అనేది జరగవలసిందే. ఛీఫ్ మినిష్టర్‌గారిని యింకా ప్రోత్సహిస్తూ, ఎంకరేజ్ చేస్తూ మాట్లాడదాము. కానీ బడుగుజీవులైన రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటూ వుంటే, తప్పుడు లెక్కలు చెబుతున్నారు. టొబాకోకు ఒక కోటి 30 లక్షల రూపాయలు పెట్టి పెస్టిసైడ్స్ చెల్లించామని చెబుతున్నారు. ఈజ్ యిట్ కరెక్ట్? వెస్ట్ గోదావరి ఎం.ఎల్.ఏలు వున్నారు. ఈస్ట్ గోదావరి ఎం.ఎల్.ఏలు వున్నారు.

పెస్టిసైడ్స్ ఎక్కడయినా చెల్లించారాండీ? ఇది సమర్థనీయం కాని అంశం. సత్యదూరమైన అంశాల ద్వారా ప్రయోజనం పొందాలనుకోవడం పొరబాటు. పొగాకుకు గోధుమ రంగు తెగులు వచ్చినందువల్ల వెస్ట్ గోదావరి, ఈస్ట్‌గోదావరిలోని కొంత పార్ట్‌లో పెస్టిసైడ్స్ చెల్లించినట్లుగా ప్రభుత్వం చెబుతోంది. కానీ వారు మందులు చల్లించలేదు. అక్కడకు యింతవరకు పోలేదు, రీషెడ్యూల్ చేయించలేదు. రీషెడ్యూల్ చేయిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. దయచేసి ఆలోచించండి. మాడిపోయిన పొగాకు పోగా, మిగిలిన పొగాకు అమ్ముతున్నప్పుడు, టై అప్ లోన్స్ పరిమితం చేస్తున్నారు.

ఛైర్మన్:– ఆల్ రెడీ వన్ అవర్ టైమ్ యివ్వడం జరిగింది. త్వరగా కన్‌క్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– కొంత మంచి కూడా చెప్పాలి కదా. హితబోధ చేస్తున్నాము. ఉల్లిపాయల ధర పెరిగింది. చింతపండు ధర పెరిగింది. సర్, వారు మాట్లాడితే గిరిజనుల గురించి భజన చేస్తూ వుంటారు. గిరిజనుల ఉత్పత్తులను కూడా చూడండి. తునికాకు కట్ట ధర రు. 1.50 గా పెంచాలని మేము, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం వారు కోరుతూ వున్నాము. బయటివారు తునికాకు తూకం వేసి అమ్ముకొని కోట్లాది రూపాయలు సంపాదిస్తున్నారు. గిరిజనులకు కూడా రూపాయిన్నర చొప్పున యివ్వకూడదా? గిరిజనుల ఉత్పత్తులైన విప్పపూవు, చీపురుకట్టలు, మొదలైనవి సంతలో కారుచౌక. జీసిసి కూడా వీరినుండి కారుచౌకగా కొంటోంది. చింతపండు వారి నుండి ఆరు రూపాయలకు కొని బయట రు. 20 కి అమ్ముతున్నారు. ఆలోచన చేయండి. గిరిజనులకు న్యాయం చేయడం కోసం ఐటిడిఏ స్కీమ్స్ పెట్టామంటున్నారు. ఐటిడిఏ స్కీమ్స్‌కు రు. 110 కోట్లు కేటాయించి, ఏటా కొన్ని లక్షల మందిని ఎబవ్ పావర్టీ లైన్ తీసుకువస్తామని అంటున్నారు. కానీ ఆ డబ్బులో సగం అధికారులకు, బిల్డింగ్స్‌కు, యితరత్రా ఖర్చవుతోంది. లేటెస్ట్ టెక్నాలజీ వచ్చింది. కంప్యూటర్స్ వచ్చాయి. ప్రతి గిరిజన కుటుంబానికి రు. 10 వేల చొప్పున పంపినా యిక్కడ నుండి వారికి ఆ డబ్బు అందదు. సర్ ఇంత అవినీతి జరుగుతూ వుంది. అవినీతి ఐటిడిఏలో జరుగుతూ వున్న విషయం వాస్తవం. జీసి కార్పొరేషన్‌లో కూడా అవినీతి జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. డవలప్‌మెంట్ జరగాలంటే కరప్షన్‌ను అవుచేయాలి. అధ్యక్షా...

ఛైర్మన్:– ప్లీజ్, కన్‌క్లూడ్.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– డ్వాక్రా పథకం గురించి కూడా కొంత చెప్పాలి. 20 లక్షలమందిని డ్వాక్రా గ్రూప్‌లో చేర్చారు. మేము కూడా ఎంకరేజ్ చేశాము. బట్ వాట్ ఈజ్ ది ప్రెజెంట్ స్టేజ్? డ్వాక్రా విమెన్ గ్రూప్స్ రెండేళ్ళ నుండి డబ్బు కతుతూ, మా ఎం.ఎల్.ఏల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. నో పేమెంట్, నో లోన్. నాకు తెలిసినంతవరకు డ్వాక్రా గ్రూప్ డబ్బు విత్‌డ్రా చేస్తూ వున్నారు. 'మేము విసిగిపోయాము. మాకు డబ్బు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. మా డబ్బు మాకు యివ్వండి' అని నమ్మకం లేక మహిళలు

అడుగుతున్నారు. మా ఖమ్మం జిల్లాలో రిపేమెంట్ తీసుకొన్నారు. మరికొన్ని చోట్ల కూడా రిపేమెంట్ తీసుకోవడం జరిగింది. వారేమో గొప్పగా చెబుతున్నారు. మహిళలను ఎంకరేజ్ చేస్తున్నట్లుగా చెబుతున్నారు. నేను కూడా హర్షించాను. బట్ రియాలిటీస్ ఆర్ క్వయిట్ డిఫరెంట్. డ్వాక్రా గ్రూప్స్ వారు రెండేళ్ళుగా డబ్బు కడుతూ లోన్స్ రానందున విసిగిపోతున్నారు. మండల్ ఆఫీసుల చుట్టూ, రాజకీయ నాయకుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. ఆడవారిని ఆ విధంగా చుట్టూ తిప్పుకుంటూ వుంటే మనకు సుఖం వుండదని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, తమకు కూడా అవసరమైన పాయింట్ ఒకటి చెబుతాను.

ఛైర్మన్:- ప్లీజ్ కోఆపరేట్ విత్ ది ఛైర్. త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- హౌసింగ్ విషయం సర్. నేను తమద్వారా ఒక విషయం ప్రభుత్వాన్ని అడగదలచుకున్నాను. 1997-98 సంవత్సరంలో ఎన్ని ఇళ్ళు యిచ్చారండీ? ఈరోజు మార్చి 26వ తారీకు. ఇప్పటివరకు మాక్కైతే యివ్వలేదు. 1997-98లో, మరలా వెరిఫై చేసుకుంటే, -విత్ ఆల్ సిన్సియారిటీ అండ్ సబ్జెక్టు టు కరెక్షన్ – ఇళ్ళు ఎంఎల్ఏస్ యింతవరకు పంచలేదు. పంచినట్లుగా శ్రీహరిగారు చెబుతున్నారు. ఐ యాం హ్యాపీ. త్వరగా పంచండి. త్వరగా యివ్వండి. కానీ ఏవీ? మాక్కైతే రాలేదని చెబుతున్నాను. కానీ ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పిందండీ? 1998 – 99 సంవత్సరంలో కూడా యిదే బేస్తో నడిపిస్తామని అంటున్నారు. ఏ బేస్తో? 1997 – 98 సంవత్సరపు ఇళ్లే యింకా పంపకం జరగక, బెనిఫిషరీస్ తీసుకోలేదు. ఈ రకంగా వారు చేస్తూవుంటే 1999 సంవత్సరంలో ఎలక్షన్స్ను ఎదుర్కోలేరు. త్వరగా బెనిఫిషరీస్ను గుర్తించి ఇళ్ళు పంచవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రు. 12,000 సంవత్సర ఆదాయం వుండాలన్నారు.

ఛైర్మన్:- ఇప్పటికి వన్ అవర్ దాటిపోయింది. ఛైర్తో కోఆపరేట్ చేయండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇది అన్యాయం. అందరూ వింటూవున్నారు. వారికి (అధికార పార్టీ వారికి) ఇళ్ళు యిచ్చినా ఐ విల్ బీ వెరీ హ్యాపీ. మాకు యివ్వలేదనేదే మా బాధ. 1997-98 సంవత్సరపు ఇళ్లే యింకా రాలేదని నేను చెబుతున్నాను. వారికి యిస్తే యిచ్చినట్లు చెప్పమనండి. క్షమాపణ చెప్పి కూర్చుంటాను.

ఛైర్మన్:- ఈ విషయాలన్నీ డిమాండ్స్పై మాట్లాడే సందర్భంగా మాట్లాడవచ్చు కదా.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మొన్న లెటర్స్ వచ్చాయి. నేను యిక్కడకు వచ్చాక, డ్రాట్ మండల్స్ ఎన్ని? ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు ఎన్ని మండలాలు అయినా సరే ఎనౌన్స్ చేస్తామని. ఈజ్ దేర్ ఎనీ బారా మేటర్? ఎనౌన్స్మెంట్ మాత్రమేనా, ఏమయినా యిస్తారా?

ఇంకా ఏవయినా డ్రౌట్ మండల్స్ వుంటే ఎనౌన్స్ చేస్తారా? మావాళ్ళు అంటున్నారు. మీకు ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్ వుంది. అశోక్ గజపతిరాజుగారు మీరు చెబితే వింటారు. దేవేందర్‌గౌడ్‌గారు ఇంకా బాగా వింటారు. మన దగ్గర కూడా డ్రౌట్ మండల్స్ వున్నాయి. అని. రెండు పంటలు పండించుకునే పై మండల్స్‌ను డ్రౌట్ మీరెడల్స్ అన్నారు. మా నియోజకవర్గంలోని మండల్స్‌ను డ్రౌట్ మండల్స్‌గా డిక్లేర్ చేయరు. వీళ్ళేదో బెల్లం ముక్కలు పెడతారనే భ్రమ నాకు లేదు. వాట్ ఈజ్ ది శాంక్టిటీ ఆఫ్ ఇట్? వారెందుకు డ్రౌట్ మండల్స్ డిక్లేర్ చేస్తున్నట్లు? ఏమి యిస్తున్నారు? ఊరికే చెప్పడం కాదండీ. ఏదయినా యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తే, అందరికీ పంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. అందువల్ల వారికి కూడా ప్రయోజనం కలుగుతుంది.

చైర్మన్:– ప్లీజ్, త్వరగా ముగించండి.

12.20 మ. శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– ఈ ప్రభుత్వాన్ని నేను కోరేది ఏమిటంటే మీరు సరైన గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి. మీరు పరిపాలన చేయడానికి ఇంకా 20 నెలలు మాత్రమే ఉన్నది. అట్టడుగున ఉన్నటువంటి బలహీనబడుగు వర్గాలకు, హరిజనులకు, గిరిజనులకు, సన్నకారు రైతులకు కావలసినటువంటి రాయితీలు ఇవ్వాలి. సబ్సిడీలు ఇవ్వాలి. వరల్డ్ బ్యాంకు అడ్డుపడుతుందని అంటే మనం చాలా నష్టపడతాము. ఎమ్ప్లాయిమెంట్ సెక్షన్స్ మీద క్రమానుగతమైన పన్ను వేస్తే, ఏవిధంగా చేయాలో చెప్పమంటే మేము చెబుతాము. ముఖ్యమంత్రిగారి సొంత జిల్లాలో స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ వుంది. అది క్లోజ్ చేసి వి.ఆర్.సి. ఇవ్వమని నోరుతెరచి అడుగుతూవుంటే వి.ఆర్.సి. ఇవ్వలేని ప్రభుత్వాన్ని ఏమి అనాలి? ఆ ఫ్యాక్టరీలో పనిచేసిన దానికి ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. నుంచి 11 లక్షల రూపాయలు డబ్బు ఇవ్వాలి. 6 నెలలు నుంచి జీతభత్యాలు లేవు. ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాము. వారు ఆదేశాలు ఇచ్చారు, కాని క్రింద లెవెల్లో అమలు జరగడంలేదు. ఎవరు రూపాయి ఇచ్చిన వాళ్ళు లేరు. మీరు చెప్పింది అమలు జరపండి, చేయదలుచుకొంది చెప్పండి, చేయదలచుకోంది చెప్పవద్దు. తద్వారా ప్రజల విశ్వాసాన్ని పొందండి. మంచి మార్గాన ప్రయాణం చేయండి. రైతులకు, వ్యవసాయ కార్మికులకు, కర్మాగారాల్లో పనిచేసే కార్మికులకు పబ్లిక్ సెక్టార్ ఉద్యోగస్థులకు విశ్వాసం కలగడానికి మీరు బడ్జెటు ద్వారా ప్రయత్నం చేయండి. ఫండ్స్ డైవర్సిఫికేషన్ చేయకుండా, మీ ఇష్టాఇష్టాల మీద ఆధారపడి – ముఖ్యమంత్రిగారు కాని మంత్రులు కాని మీరు వెళ్ళినప్పుడు మీకు ఇష్టం వస్తే ఎనౌన్సు చేసి, మీకు ఇష్టం లేకపోతే మానివేసే పరిస్థితి కాకుండా నిలకడమైనటువంటి అభివృద్ధి కోసం ప్రయత్నం చేయండి. తప్పకుండా బలపరుస్తాము ఈ ప్రభుత్వం అటువంటి ఆలోచన చేయమని ఈ బడ్జెటు దానికి ఉపయోగపడాలని మీ ద్వారా తెలియచేస్తూ మీకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో ఒక మాట ప్రధానంగా చెప్పారు. ఎన్నికల్లో ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని తయారు చేసిన బడ్జెటు అని చెప్పారు. గతంలో ఉన్న బలహీనతలను సవరించుకొంటామని

కూడా చెప్పారు. ఈ రెండింటిని చూసినప్పుడు వీళ్ళలో కొంత మార్పు వచ్చేటట్లు ఉన్నదని, అందుకని ఇది దృష్టిలో పెట్టుకొని మార్చుకొంటారని అభిప్రాయ పడ్డాము. ఈ నూతన ఆర్థిక విధానాలు చూస్తే ప్రధానంగా పేద ప్రజల మీద భారం వేసి పెద్దలకు సౌకర్యాలు కల్పించేటటువంటివి అన్నమాట! అక్కడ కూర్చొన్న మిత్రులు ప్రతిపక్షంలో వచ్చి కూర్చొన్నారు. భారతదేశం అంతటా ఆ పని జరిగింది. మీరు కూడా అదే తోవనపోతే ఇట్లాంటి పరిస్థితే వస్తుంది. ఇది మంచిది కాదని మేము పదే పదే చెబుతున్నాము. సరైన విధానాలు అనుసరించకుండా వాళ్ళు అనుసరించే పద్ధతులు మీరు అనుసరించి అక్కడ నుంచి ఇక్కడకు వచ్చే పరిస్థితి ఉండకూడదని మేము కోరుతున్నాము. మీ విధానలు చూస్తే మాత్రం పద్ధతిలో లేవు అనడానికి నిదర్శనంగా చెప్పవచ్చు. క్షీణించిన విలువలు పునరుద్ధరించడానికి, సమసమాజాన్ని నిర్మించడానికిగాను సమయం ఆసన్నమైనదని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. పేద వాళ్ళ మీద భారంవేసి పెద్దలకు సౌకర్యాలు సమకూరిస్తే సమసమాజం వస్తుందా? మీకు తెలియక రాసినట్లు కనపడుతున్నది. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే కోటి 20 లక్షల మంది వ్యవసాయ కూలీలు ఉంటే 74 పేజీల బడ్జెటు ప్రసంగలో వారిసంగతి ఎక్కడా కూడా పేర్కొనలేదు. 3,765 కోట్ల రూపాయలు పోయిన సంవత్సరం పేదవాళ్ళపైన పన్నులు వేశారు. 3,765 కోట్ల రూపాయలు పన్నుల ద్వారా ఆదాయం సమకూర్చుకొంటామని చెప్పారు. ఈనాడు ఆర్థిక స్థితిగతులు మెరుగుపర్చడానికి తీసుకొన్నటువంటి చర్యలు ఏమిటి? తలసరి ఆదాయం పెరిగింది అనేది నాకు అర్థం కాలేదు. మీరు ఎక్కడ నుంచి లెక్కవేసుకొచ్చారు? ఎందుకు వేసుకొచ్చారో. ఎట్లా వేసుకొచ్చారో నాకు అర్థం కాలేదు. 1988-89లో మన రాష్ట్రంలో ఆహారధాన్యాలు ఉత్పత్తి 127 లక్షల టన్నులు, ఇవ్వాళిటికి పది సంవత్సరాలు గడిచినా కూడా ఉత్పత్తి అనుకున్నంత పెరగలేదు. ఇంకా తగ్గింపులోనే వున్నాము. అటాంటప్పుడు తలసరి ఆదాయం ఎట్లా పెరిగిందో నాకు అర్థం కాలేదు. జనం బ్రతికేది నూటికి 70 మంది వ్యవసాయం మీదనే. వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెరగకుండా ఎట్లా తలసరి ఆదాయం పెరిగిందో నాకు అర్థం కాలేదు. 12 సహకార స్పిన్నింగ్ మిల్సు వుంటే 7 మిల్లులు మూతపడ్డాయి. 5 మిల్లులు నష్టాల్లో నడుస్తున్నాయి. 12కి 12 సున్నా అని చెప్పి ఇందాక మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇక మిగిలింది సహకార చెక్కర ఫ్యాక్టరీలు అవీ మూతపడ్డాయి. ఆల్విన్, సర్‌సిల్కు, అజంజాహిమిల్లు అట్లాగే రాయలసీమ పేపరు మిల్లు పోయాయి. నిన్న ఒకటి పోయే, మొన్నకటిపోయె, పోయిన పున్నమికి కొనేరుపోయే అన్నట్లు అన్నీపోయాయి. పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. పారిశ్రామిక కార్మికులకు పనిలేకుండా పోతున్నది. కొత్తవి దొరకడంలేదు పనులు ఉండడం లేదు. పారిశ్రామిక కార్మికులకు పనిలేకుండా, వ్యవసాయ కార్మికులకు ఆదాయం లేకుండా తలసరి ఆదాయం ఎట్లా పెరిగింది? ఇవాళ రైతులు ఉరి పెట్టుకొని, పురుగుమందులు త్రాగి చస్తున్నారు అనుకొంటే ఏమి అనుకోవాలో నాకు అర్థం కాలేదు. ఇవాళ పేదల పరిస్థితి, రైతుల పరిస్థితి దయనీయంగా వుంటే పత్తి తీసుకొని వెళితె అమ్మే దగ్గర డబ్బులు ఇవ్వరు, ఇచ్చే దగ్గర ధర ఉండదు. వెళతే కొన్నవాడు డబ్బులు ఇవ్వడం లేదు. మిర్చి కొన్న వాడు డబ్బు ఇవ్వడు. మార్కెటు కమిటీల్లో దోపిడికి అంతంలేదు. నేను, నరసింహారెడ్డి ఇద్దరం మార్కెటింగ్ మంత్రిగారిని పిలుచుకొని పండ్ల మార్కెట్‌కు తీసుకుపోయి చూపించాం. పండ్లు పండించుకొని పండ్ల మార్కెటుకు తీసుకొనివస్తే అక్కడ

జరుగుతున్నటువంటి దోపిడిని మంత్రిగారికి చూపించాము. ఒక లారీలో 10 టన్నుల పండ్లను తీసుకొనివస్తే 2 టన్నుల పండ్లు తరుగు క్రింద తీసుకొంటారు. వాళ్ళ నెత్తి పట్టపగలు కొట్టినట్లు వుంది. మార్కెటు కమిటీలు ఏమి చేస్తున్నాయి. ఏ మార్కెటు కమిటీలో రైతుకు సరైన ధర లభ్యమవుతున్నది? మార్కెటు కమిటీలకు మీరు నామినేటు చేస్తున్నారు. వ్యాపారస్థులతో కొల్యూడు అయి వాడితో భాగం పంచుకోవడం తప్ప, దాంట్లో కొంత తీసుకోవడం తప్ప అసలు రైతులను ఉద్ధరించడానికి కార్యక్రమం ఎక్కడా జరగడంలేదు. రైతు ఉరిపెట్టుకొని ఒకవైపు, పురుగు మందు త్రాగి, మరొక వైపు చస్తూ మీపైన నిరసన తెలుపుతున్న విషయాన్ని గుర్తించండి. కరెంటు చార్జీలు పెంచారు. పెంచినా కరెంటు అయినా వస్తుందా అంటే 12, 18 గంటలు పోయి 9 గంటలకు కూడా మీరు చెప్పిందే తప్ప పొద్దున మూడు గంటలు మాపటికి 4 గంటలు అని చెప్పి అందులో అది ఎప్పుడు వస్తుందో ఎవరికీ తెలియదు. ఎప్పుడు వస్తుందో, ఎప్పుడు పోతుందో తెలియదు. కొత్త కనక్షన్ ఉండదు. వైరు తగిలించుకొంటే దొంగ అంటున్నారు. వాణ్ని నేరస్థుణ్ని చేస్తున్నారు. మూడు మూరల వైరు దొరకడం లేదు అనే విషయాన్ని గుర్తుంచుకోండి. ఈ
12.30 మ. పరిస్థితుల్లో రైతు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నాడు. రైతుల వ్యతిరేకత అనేది కొంత మీకు రిఫ్లెక్ట్ అయినది. దానిని గమనించి మీరు మీ పద్ధతిని మార్చుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. వ్యవసాయ కూలీలకు సమగ్ర చట్టం తెస్తామని ఒకనాడు ఈ శాసనసభలో ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించము. ఆ తీర్మానం ఎక్కడ పోయిందో, చట్టం ఎక్కడ పోయిందోగాని వారికి కనీసం నిర్ణయించిన కూలి కూడా ఇప్పించలేకపోయాము.

భూసంస్కరణల విషయమే ఈ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో లేదు. ఇది అక్కర్లేదని మీరు అనుకున్నారు. లక్షలాది ఎకరాలు ఇప్పటికి పేదవారికి పంచటానికి అవకాశం ఉంది. కాని దానికి దిక్కే లేదు. హైదరాబాదు చుట్టూ, పట్టణాల చుట్టూ కొన్ని వందలాది ఎకరాలు కొంతమంది స్వాధీనపరచుకుంటుంటే వారిని అరికట్టలేకపోతున్నాము. ఆ భూములను మీరు స్వాధీనంలోకి తీసుకొని మీరు అమ్మితే రూ. 10,000 కోట్లు కాదు రూ. 20,000 కోట్లయినా వస్తుంది. వెయ్యి కోట్లకు, రెండు వేల కోట్లకు ప్రపంచ బ్యాంక్ చుట్టూ తిరిగి అప్పు తెచ్చుకోవలసిన గతి పట్టదు. మన వద్ద ఉన్న వనరులను సక్రమంగా ఉపయోగించుకోండని మేము సలహాలు ఇస్తే మా సలహాలు పెడచెవిన పెట్టారు. మీరు రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్ చేసేవారి మీద పన్ను వేయండి. పన్ను వేయకపోగా వారి వద్ద నుండి రావలసిన రూ. 500 కోట్లు వసూలు చేయలేదని మీరిచ్చిన ఆడిటర్ జనరల్ నివేదికలోనే ఉంది. ఒక్క ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారికే రూ. 280 కోట్లు రాయితీ ఇచ్చారని ఆడిటర్ జనరల్ నివేదికలో ఉంది. అదే పేదవారు అట్లాచేస్తే వారిని బ్రతకనీయరు. మళ్ళీ మేమంతా సమసమాజ నిర్మాణం కోసం పాటుపడుతున్నామని అంటారు. ఇదెట్లా ఉందంటే బొంబాయి పోతున్నానని చెప్పి మద్రాసు రైలెక్కినట్లుంది.

చేనేత కార్మికులు లక్షలాది మంది ఉన్నారు. కొత్తవారికి కొన్ని వర్క్‌షెడ్స్ పెడతామని వారినుద్దేశించి ఒక మాట చెప్పారు. వర్క్‌షెడ్స్ సమస్యకు పరిష్కారమా? వారు

నేసిన బట్టకు పైసలు ఇచ్చే దిక్కులేదు. అప్కో మూతపడింది. కొన్న మాలికు డబ్బు ఇవ్వటంలేదు, నూలిచ్చే దిక్కులేదు. కొద్ది రోజులైతే వారివి కూడా ఆకలి చావులు సంభవించ వచ్చు. ఈ రోజు మీకు ఆ పిక్చర్ కనబడుతుందో లేదోగాని వారిని ఆదుకునే విధంగా చర్యలు తీసుకోకపోతే భవిష్యత్తులో ఇదే జరుగుతుంది.

కంటింజెన్సీ ఉద్యోగుల గురించి నాగేశ్వరరావుగారు ఇప్పుడే ఒక మాట చెప్పారు. మూడు సంవత్సరాలుగా మీరు కంటింజెన్సీ గ్రాంట్ ఇవ్వటంలేదు. అంటే స్వీపర్‌కు జీతం లేదు. స్వీపర్స్ జీతం రూ. 500 చేస్తున్నట్లు జి.ఓ. అయితే బాగానే ఇచ్చారు, జీతాలు మాత్రం ఇవ్వటంలేదు. వెనకటికి ఒక ఉద్యోగి అన్నాడట, నీ జీతం రూ. 10 పెంచుతున్నామని పై ఆయన అంటే పెంచొద్దుగాని ఉన్న జీతం నెలనెలకీ ఇవ్వండని. వీరికి 4 నెలలనుండి జీతాలు లేవు. ప్రొఫెషనల్ ఎడ్యుకేషన్ అని మంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పారు. నెలనెలకు టీచర్లకు జీతాలు ఇవ్వలేని స్థితిలో ఉండి అవి ఎట్లా పెట్టగలరు? వ్యవసాయ కూలీకి రోజుకు రూ. 40 అయితే ఒక ఉపాధ్యాయుడుకు ప్రొబెషన్ టైమ్‌లో రోజుకు ఇచ్చేది రూ. 20 మాత్రమే. ఆ ఇచ్చేది కూడా నెలనెలకు ఇవ్వకపోతే వారు బ్రతికేది ఎట్లా? ఎయిడెడ్ పాఠశాలలో పనిచేసేవారికి ఎయిడ్ ఇస్తామని, జీతాలు ఇస్తామని ప్రకటించారు. నాలుగు నెలల నుండి వారికి జీతాలు లేవు. వారు ప్రదర్శనలు చేసుకుంటూ బజార్లలో తిరుగుతున్నారు.

వర్క్ ఛార్జ్‌డ్ ఉద్యోగుల విషయానికి వస్తే వీరిని రోజురోజుకు వీధులకు ఈడుస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో 40,00,000 మంది చదువుకున్నవారు వీధుల్లో తిరుగుతున్నారు. దీనిని మీరు తక్కువగా అంచనా వేయకండి. అయిదు. పదిమంది కలిసి ఒక సి.ఎమ్.ఇ.వై. గ్రూపుగా ఏర్పడి లక్ష రూపాయల సాయంతో గుంపులో పదిమంది బాగుపడితే చాలా? ఇంత సులభంగా దీనిని పరిష్కరించవచ్చా? ఇది ఉపయోగకరమే కాని ఇదే పరిష్కారం మాత్రం కాదు. పి.ఎమ్.ఇ.వై. ఇంకొకటి ఉంది. అందులో ఒకొకరకు లక్ష రూపాయలు ఇస్తారు. అందుకోసం బ్యాంకుల చుట్టూ చెప్పులు అరిగేట్లు తిరిగినా పని కావటంలేదు. ఈ లోన్ కోసం నా వద్దకు కొంతమంది వస్తే వారి కోసం నేను అధికారులకు ఒక కాగితం పెట్టాను. వారికి లోన్ ఇవ్వకపోవటంతోపాటు నేనిచ్చిన కాగితం కూడా అధికారులు పోగొట్టారు. ఇదట్లా ఉంచి సోషల్ వెల్ఫేర్ విషయానికొస్తే ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ చుట్టూ కూడా జనం తిరుగుతున్నారు. ఆ జనం బాధను కూడా మనం కొంచెం అర్థంచేసుకోవాలి. ఇచ్చేదేదో ఇవ్వండి. నెలనెలా ఇవ్వండి.

గ్రామీణ వృత్తిపనివారికి రూ. 68 కోట్లు కేటాయించామని, తద్వారా 28,000 మందికి సహాయం చేస్తామని చెప్పారు. చాకలి, మంగలి, కమ్మరి, చెప్పులు కుట్టే మాలవారు మొదలగు అనేక రకాల పనులు చేసేవారు గ్రామీణ వృత్తి పనివారి క్రిందికే వస్తారు. ఈ వృత్తులు క్రమక్రమంగా క్షీణిస్తున్నాయి. ఇటువంటి వారి కొరకు వేరే వృత్తి ఆధారంగా పాస్ బుక్స్ ఇచ్చి ఋణ పరిమితిని నిర్ణయించి బ్యాంకుల ద్వారా అప్పులు ఇప్పించి

వారికి సహాయం చేయండని మేము ఎప్పుడో చెప్పాము. రూ. 68 కోట్లు వినడానికి పెద్ద అంకే. ఇదెట్లా ఉందంటే ఊరుకో కోడి, ఇంటికో ఈక. 50,000 కరెంట్ కనెక్షన్స్ ఇస్తామన్నారు, ఊర్లికొక కరెంట్ కనక్షన్ వస్తుంది. మూడేళ్ల నుండి ఎస్.సి. కార్పొరేషన్‌వారు కరెంట్ కనక్షన్స్ ఇవ్వకుండా చేస్తున్నారు. బావులు త్రవ్వించి బోర్లు వేసుకున్నవారికి కరెంట్ కనక్షన్ లేక ఇబ్బందిపడుతున్నారు. 22,000 కనక్షన్స్ ఒక్క నల్గొండ జిల్లాలోనే కావాలి. బి.సి. కార్పొరేషన్ ద్వారా ఇచ్చామన్నవి వీరిక దక్కలేదు, వారికి దక్కలేదు. ఇప్పటికి కూడా వారికి కనక్షన్స్ ఇవ్వకపోతే ఎట్లా? నా కాన్స్టిట్యుయెన్సీకి సంబంధించి ఒక ఉదాహరణ చెప్పదలచాను. కొప్పుల, తుంగతుర్తిలో హరిజనులవి 22 బావులు ఉన్నాయి. అందులో 4, 5 కమ్యూనిటీ ఇరిగేషన్ బావులు. మూడేళ్ల క్రితం మంజూరు చేశారు, పోల్స్ వేశారు గాని కరెంట్ కనక్షన్ మాత్రం ఇవ్వలేదు. కనక్షన్ ఇమ్మంటే ఆగమన్నారు. వారు నా దగ్గరకు వచ్చి కనక్షన్స్ కావాలి సర్ అన్నారు. నేను ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఛైర్మన్‌కు, ముఖ్యమంత్రికి వ్రాసి ఇచ్చాను. నేనిచ్చిన కాగితం ఎక్కడ పోయిందో వారికే తెలియదు. తుంగతుర్తిలో సుమారు 33 బావులు ఉన్నాయి. కనక్షన్స్ ఇస్తే వారు బాగుపడతారు.

ఇక భూసంస్కరణల విషయం దేవుడికే ఎరుక. గవర్నమెంట్ బంజరు భూములను పంచిపెట్టమని ప్రభుత్వం ఎమ్.ఆర్.ఓ.కు అర్డర్ ఇవ్వలేదా? ఆ ఇచ్చిన భూములను అభివృద్ధి చేయటానికి ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ డబ్బులు వినియోగించమని చెప్పండి. అది కూడా లేదు. ఇచ్చిన కొంత భూమిని మధ్య దళారీలు కాజేస్తున్నారు. లంచగొండితనం ప్రబలిపోతున్నది. పోలీసు వాళ్లకు చెబితే దిక్కే లేదు అని మీ వారే చెప్పారు, అది ఎంత బాధాకరం. మీ మహిళా సభ్యురాలు ఆ విషయం చెబుతుంటే మాకు కూడా బాధనిపించింది. అటువంటి పరిస్థితిలో రాజ్యం ఉంటే, బ్రహ్మాండంగా ఉందంటున్నారు. మనం బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాము తప్ప మరెవ్వరూ బ్రహ్మాండంగా లేరు.

ఇరిగేషన్‌ను చూస్తే చూడ చక్కదనము. ఇరిగేషన్‌కు రూ. 1,013 కోట్లు కేటాయించామని చెప్పారు. మొత్తం రూ. 4,678 కోట్లు కేటాయిస్తే ఇరిగేషన్‌కు ఈ రూ. 1,013 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ 4,678 కోట్లలో రూ. 1,471 కోట్లు అవతలి నుండి అప్పు తెచ్చుకుంటామని చెప్పారు. ఇదెట్లా ఉందంటే వెనుకటికి ఒక రైతును ఎన్ని అరకలు కడతావని అడిగితే నిన్న నాడు పోయిన ఎద్దు దొరికితే, ఇప్పుడు దొడ్లో ఉన్న ఎద్దు లేస్తే, మా అత్తగారు ఒక ఎద్దు ఇస్తే, నాకు సేట్‌గారు ఒకటి ఇస్తే రెండు అరకలు కడతానని అన్నారు. ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితి అట్లా ఉంది.

12.40 మ. కాలువ చివరి భూములకు తప్పకుండా నీటిని అందిస్తామని, అందుకు ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో వుందని అంటున్నారు. మొత్తం రూ. 3330 కోట్ల ఆర్థిక సహకారంలో రూ. 1013 కోట్లు కూడా యిన్‌క్లూడ్ అయిందా లేదా? ఏవిధంగా చూసినా మాకు అర్థం కావడం లేదు. దయచేసి మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా ఎ.పి. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు-3 క్రింద ప్రపంచబ్యాంకు రూ. 1460 కోట్లను అందించిందని అంటున్నారు. ఎటు చూసినా మాకు లెక్క రావడం లేదు. దయచేసి రూ.3330 కోట్ల సంగతి గురించి మంత్రిగారిని చెప్పమనండి సార్.

ఇకపోతే రిపోర్టులో మీరు రూ. 20430 కోట్లను బయటనుంచి తెచ్చుకున్నట్లు చెప్పారు. దానికి వడ్డీ ఈ సంవత్సరం రూ. 2722 కోట్లు చెల్లించవలసివుంది. ఇది ఎలా వుందంటే 'బ్రాహ్మణుడు పెళ్లి ముగించిన తర్వాత, అరుంధతి నక్షత్రాన్ని చూపిస్తూ, అదిగో అరుంధతి నక్షత్రం, చూడండంటే, అరుంధతి నక్షత్రం కనిపించడం లేదుకాని నాకు మాత్రం ఆరువేల రూపాయల అప్పు కనిపిస్తోందని అన్నాడట ఎవడో వెనకటికి'. ఆవిధంగా వుంది మన పరిస్థితి కూడా. అప్పు క్రింద ఇరవై నందికొండ ప్రాజెక్టులను కట్టాలి, ఈ విషయం గురించి మా ఊర్లో అనుకుంటుండేవారు, అప్పు క్రింద నందికొండ ప్రాజెక్టులు పోయాయని అంటుంటే నేను విన్నాను.

సార్, యిపుడు నేను మరొక విషయం చెబుతాను. 'మీవాళ్లు ఎలా వున్నారంటే, మావాళ్లకేమయింది బాగానే వున్నారు, వెత్తనం ఒడ్లు తింటున్నారు, దాచిన బట్ట కడుతున్నారు' అని అన్నాడట. అంతా బ్రహ్మాండంగానే వుంది, కాని నిజానికి అక్కడ ఏమీ వుండదు. కాబట్టి మనం ఎక్కడికి పోతున్నామో గమనించవలసిన అవసరం వుంది. ఇది మంత్రిగారు దృష్టిలో వుంచుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మన కాళ్ల మీద మనం నిలబడడానికి, అభివృద్ధి చెందడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మనకున్నటువంటి వనరులను సక్రమంగా సద్వినియోగం చేసుకుంటే అభివృద్ధి చెందగలమని మనవి చేస్తున్నాను. మనకున్నటువంటి వనరులను, వున్నటువంటి బంజరుభూములను పేదలకు యిచ్చి, తద్వారా వాటిని అభివృద్ధి చేస్తే, నిధులను దుర్వినియోగం కాకుండా సద్వినియోగం చేసుకుంటే, లంచాలను అరికడితే, దేశం అప్పులపాలు కాకుండా స్వయంసమృద్ధి అవుతుంది. ఒకప్పుడు మనకంటే వెనకబడిన బెంగాలు రాష్ట్రం ఈరోజు ధాన్యం విషయంలో 140 లక్షల టన్నులకు చేరుకున్నది. మన వ్యవసాయం ఎందుకు ఆవిధంగా అభివృద్ధి కావడంలేదో చెప్పండి. రోడ్లు వేస్తున్నాము, అవి చేస్తున్నాం, అవి చేస్తున్నామంటే ఎలా? మీరు చేస్తున్న పనులు కేవలం 15 శాతం ప్రజలకే ఉపయోగపడుతున్నాయి. క్రిందవున్నవారికి మీరు చేపట్టే కార్యక్రమాల ఫలితాలు అందడం లేదు. 'చెట్టెక్కిన వాన్ని దులుపుతున్నావా లేదా అంటే, ఆ.... దులుపుతున్నాను, క్రింద పడడం లేదా అంటే లేదు' అన్న విధంగా వుంది. అంటే మధ్యలో ఎవడో మాయం చేస్తున్నాడని అర్థం. కాబట్టి, ప్రభుత్వం వారు ఈ విషయాన్ని గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇకపోతే వికలాంగుల కార్పొరేషన్ గురించి చెబుతున్నాను. వారు సమాజంలో వివిధవంచితులు, అంతేగాకుండా మనచేత వంచించబడ్డవారు కూడా అందులో వున్నారు. ఈ కార్పొరేషన్లో దాదాపు 600 మంది ఉద్యోగులున్నారు. అందులో 400 మందిని తీసేసేందుకు నోటీసులు యిచ్చారట. కార్పొరేషన్ డైరెక్టర్ పదవికి సంబంధిత వ్యక్తులను ఎంపిక చేయకుండా ఎక్కడో వున్న వాళ్లను తీసుకవచ్చారు. పేదల కోసం, వారి అభ్యున్నతి కోసం పాటుపడుతున్నామని చెబుతారు, ఇదా మీరు పేదలకు చేసే పద్ధతి?

'జన్మభూమి' కార్యక్రమం పెట్టామని చెబుతున్నారు· వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో 72వేల పనులను చేపడుతామని చెప్పారు· రూ· 320 కోట్లు యిచ్చారు, 32వేల పనులు అయ్యాయని మీరు చెబుతున్నారు, యింకా 42వేల పనులున్నాయి, అసలు ఈ వెయ్యి కోట్ల రూపాయలను ఎక్కడి నుంచి తెస్తారో దయచేసి తెలియజేయగలరు· చేసిన పనులకు బిల్లుల చెల్లింపులు లేక మొత్తుకుంటున్నారు· మేమే స్వయంగా జిల్లా కలెక్టర్‌కు చెప్పుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది· 'జన్మభూమి' కార్యక్రమం ద్వారా రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేస్తామని మీరు చెప్పిన మాట వాస్తవమే· అయితే దానితో పేదరికం పోతుందా? ఎందుకంటే రోడ్డు వేస్తేనో, బడి కడితేనో లేక బడికి సున్నం వేస్తేనో పేదరికం పోతుందా? మరేవిధంగా పేదరికం పోతుంది, వ్యవసాయ రంగానికి ప్రాధాన్యత యివ్వాలి, యిరిగేషన్ మీద ఎక్కువ ఖర్చు చేయాలి, తద్వారా రైతుల ఆదాయాన్ని పెంచాలి· అపుడే పేదరికాన్ని కొంతవరకు నిర్మూలించడానికి అవకాశం వుంటుంది· విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న అయిదు సంవత్సరాలలో కూడా వ్యవసాయ సాగు రెండు, మూడు లక్షల ఎకరాల దాకా తగ్గించి· మనం కట్టాలనుకున్న ప్రాజెక్టులతో ఒక్కటి కూడా పూర్తి కాలేదు· కాల్వల క్రింద కూడా సాగు పడిపోతోంది· ఎందుకు ఆవిధంగా జరుగుతోందో ఒకసారి మనం ఆలోచించాలి· ఇరిగేషన్‌కు అదనంగా నిధులను కేటాయించండి· అదనంగా భూమిని సాగులోకి తీసుకరావడానికి ప్రయత్నించండి·

ఇకపోతే తుంగభద్ర హైలెవెల్-కెనాల్ గురించి మీరు ఎప్పటినుంచో చెబుతున్నారు· నేను ఈ శాసనసభకు 28 సంవత్సరాల క్రితం నుంచి వస్తున్నాను· అప్పటినుంచే ఈ విషయం గురించి వింటూనే వున్నాను· అది ఎంతవరకు వచ్చిందో తెలియదు· అదేవిధంగా వంశధార, రండవ దశ గురించి చెబుతున్నారు· ఆ రెండవ దశ ఎపుడు పూర్తి అవుతుందో ప్రజలకు మాత్రం తెలియని స్థితిలో ఉంది·

(శ్రీమతి కె· ప్రతిభా భారతి అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

12·50 మ· అలాగే పోలవరం ఇచ్చంపల్లి సంగతి మాట్లాడుతున్నారు· ఉన్నవాటి సంగతి ఏమిటి? వాటికి రు· 15 వేల కోట్లు కేటాయిస్తేనే పూర్తి అవుతాయి· వాటిన్నిటిని ఎప్పుడు, ఎట్లా పూర్తి చేస్తారో చెప్పండి· మా ఎస్·ఎల్·బి·సి· గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు· దాని గురించి అడిగితే కమిటీ వేశారని అంటారు· రు· 370 కోట్లు ఈ సంవత్సరం ఇస్తే ముందుకు కొన్ని నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది· ఇప్పుడు రు· 70 కోట్లకు పెట్టారు· నిరుడు పెట్టిన రు· 50 కోట్లలో రు· 20 కోట్లు ఖర్చుపెడితే, రు· 30 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాలి· వందకోట్ల రూపాయలకు ఇరిగేషన్ బాండ్ల నుంచి వచ్చిన డబ్బు నుంచి ఇస్తామన్నారు, దాని సంగతి ఏమిటో తెలియదు· బి·హెచ్·ఇ·ఎల్· వాళ్లు మోటార్లు ఇస్తామంటే, వాటికి డబ్బు కట్టే దిక్కు లేదు· పరిస్థితి ఎక్కడికక్కడ ఆగి ఉన్నది· ఇకపోతే శ్రీరామ్‌సాగర్ రెండవ దశ ముందటి ఏడుకు రు· 25 కోట్లు, నిరుడు రు· 15 కోట్లు

కేటాయించారు· ఈ సంవత్సరం రు· 25 కోట్లు కేటాయించారు· కాని అర్ధ రూపాయి కూడ ఖర్చు పెట్టలేదు· జీతం లేదు, భత్యం లేదు, ఒక్క పైసా ఖర్చు పెట్టలేదు· హంద్రీనీవా, గాలేరు నగరి అని పెద్ద పెద్ద ముచ్చట్లు చెబుతుంటే వినడానికి వినసొంపుగా ఉన్నాయి· వాటికి కేటాయించిన డబ్బు ఎంత? నాకు తెలవదు, నేను మోటువాడిని, ఎంత ఖర్చు పెట్టారో మీరే లెక్క చెప్పి చూపించండి· వెలిగొండ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఎంతవరకు వచ్చింది? ఎంత ఖర్చు అయిందో చెప్పగలిగిన స్థితిలో ఉంటే చెప్పండి· రేపు ఇరిగేషన్ డిమాండ్ల మీద వివరాలు అన్నీ తెలుసుకుందామని అనుకుంటున్నాము· ఇప్పటి వరకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? చేపట్టిన ప్రాజెక్టులే పూర్తి కాకపోతే, వీటిని పూర్తి చేయటానికే డబ్బు లేకపోతే, ఎక్కడివక్కడ పెట్టే పరిస్థితి ఉంటే, ఎలా ముందుకు పోతామో అర్థం కావడంలేదు· మీరు చేపట్టిన అన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయండి· వాటిని పూర్తి చేయటానికి ఎంత డబ్బు కావాలో, ఇరిగేషన్ బాండ్ల ద్వారా సేకరిస్తారా? లేక ఇతర బాండ్ల ద్వారా సేకరిస్తారో సేకరించి వాటిని పూర్తి చేయండి· అదనంగా సాగు రాకుంటే, వ్యవసాయంలో అభివృద్ధి చెందకుండా ఉంటే ఎలా. ఒకనాడు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు వెళితే అన్నదాత వచ్చారని అందరూ ఆయనను చుట్టుకున్నారనేది విన్నాము· ఈ రోజు మన రాష్ట్రం కంటే పంజాబ్, హర్యానా, బెంగాల్, మద్రాస్ మొదలైనవి అన్నీ ముందుకు పోయాయి· ఆఖరికి మనం చివరకు వెళుతున్నాము· మన రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్ళవలసిన బాధ్యత మీ పైన ఉన్నది· హైదరాబాదుకు మంచినీరు దిక్కులేదు· విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, ప్రపంచ బ్యాంకు ఇచ్చింది, అంతా అయిపోయింది అవి తెస్తున్నాను, తెచ్చినట్లేనని మాట్లాడారు· ఎన్·టి·ఆర్·గారు ఒక పునాది రాయి వేస్తే విజయభాస్కర రెడ్డిగారు కూడా ఇంకో రాయి వేశారు· ఇప్పటికి అవి అలాగే ఉన్నాయి· ఆఖరికి ఇది ఎజెండాలో ఉండి కూడ చర్చకు రావడం లేదు· రాయి పెట్టేట్లే ఉంది· మంచినీటికి దిక్కులేని స్థితి ఉంది· నల్గొండా జిల్లాలో 500 గ్రామాలలో ఫ్లోరిన్ ఉండడం కారణంగా వంకర పోయి దీనాతి దీనంగా ఉన్నారు· ఈ శాసన సభలో సభ్యుడిగా ఉన్నప్పుడే నాకాళ్ళు కూడా వంకరపోయాయి· ఎర్రం నాయుడుగారు మీ నల్గొండకు గ్యారంటీగా నీళ్ళు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు· ప్లాన్ వేసి పంపమన్నారు· అవి అలాగే పెట్టారు· మరల దాని గురించి బిజెపి వారిని బతిమిలాడాలి· 50 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యం తరువాత ఈ కరువు ఏమిటి? ఒక్క కారు వర్షంకాస్త వెనుకకు పడితే అప్పుల పాలు అవుతాము· మనం సాధించిన ప్రగతి ఏమైంది? ఎటు పోతుంది? గోదావరిలో రెండువేల శతకోటి ఘనపుటడుగుల నీరు ఉత్తగా సముద్రంలోకి పోతుంది· దానిని మళ్ళించుకోలేమా? కృష్ణలో ఈ సంవత్సరం ఒక నెల రోజుల పాటు రోజుకు మూడు, నాలుగు లక్షల క్యూసెక్కుల నీరు సముద్రంలోకి పోయింది· వాటిని మళ్ళించుకోలేకపోయాము· మంచినీరు కూడా ఉపయోగించుకోలేని దుర్దశలో ఉన్నాక, మనకు ప్రగతి గురించి మాట్లాడే హక్కు ఎక్కడుందని? నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను· నీటి కొరకు నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకోండి· అందుకని బడ్జెటులో ఎంతమందికి ఉద్యోగం దొరికిందో, ఎంతమందికి ఆదాయం పెరిగిందో చెప్పే కంటే ఎంత పంట పెరిగిందో చెప్పగలిగే స్థితి రావాలి· ఆ స్థితి వస్తే తప్ప మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందలేదు· ఆ పరిస్థితి రావాలని కోరుకుంటూ ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చిన వారికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను·

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- ఆర్థిక శాఖా మాత్యులు సుదీర్ఘ బడ్జెట్ ప్రసంగాన్ని ఇచ్చారు. ఆర్థిక వ్యవస్థ, ఆర్థిక స్థితి పునర్నిర్మాణం చేసినట్లయితే మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుందని చెప్పారు. దానికి నాలుగు సూత్రాలు వారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ బడ్జెటులో వ్యయ పునర్నిర్మాణం, వ్యయ నిర్వహణ, వనరులు పెంపొందించుకోవడం, పెరుగుదలను అధికం చేసే విధానాల మీద చెప్పారు. స్థానిక ఉత్పత్తి జిఎస్‌డిపికి 18 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వ్యయంలో ఎక్కువేమీ కాదనే విషయం స్పష్టం చేశారు. ఈ ఆర్థిక విధానాన్ని సరళీకృత విధానంగా మార్చుకుంటే కాని మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందదు. కేంద్రంలో ఉన్న బిజెపి ఆర్థిక సరళీకృత విధానాల పట్లనే దేశం అభివృద్ధి చెందుతుందని ఎన్నికల వాగ్దానాలలో చెప్పింది. అందుకని కేంద్రంలో బిజెపి అధికారంలో ఉంది కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆ రకంగా పయనిస్తే బాగుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు హైటెక్ అనే పేరును సంపాదించుకున్నారు. కాని ఆయనకు ఉన్న ఆశయాలు, సంకల్పాలు చూసినట్లయితే ప్రభుత్వం ఏ రకంగా పనిచేస్తుందనేది తెలుస్తుంది. దాని గురించి మీ ముందు పెట్టదలచుకున్నాను. ఆయన ఆలోచన ఎలా ఉందంటే హైటెక్ ప్రభుత్వం, హైటెక్ గవర్నమెంటుగా నడవాలని ఉంది. అదే రకంగా ప్రణాళిక రూపొందించినప్పుడు హైటెక్ ప్రణాళికగా కొనసాగాలని, ఇంప్లిమెంటు చేసేటప్పుడు హైటెక్ ఇంప్లిమెంటేషన్ జరగాలని, ఎక్స్‌పెండిచరు కూడా హైటెక్ ఎక్స్‌పెండిచర్ వృధా చేయాలనే ఆలోచనతో హైటెక్ హైటెక్ అనుకుంటూ ప్రగతి లేక ఎంతవరకు ఆర్థికంగా దెబ్బతింటున్నామో ముఖ్యమంత్రిగారికి అర్థం కావడం లేదు. కేవలం ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి వడ్డీలకు తెచ్చుకొని ఈ ప్రభుత్వాన్ని బాగుపరుస్తామంటే ఎలాగ? మనం స్వశక్తి పైన ఆధారపడి, ఇక్కడ ఉన్న ఉత్పత్తిపెంచుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలి కాని "అప్పు తెచ్చి పప్పు కూడు తినే చందంలాగా అయితే ప్రగతి మాత్రం ఉండదని మీద్వారా నేను తెలియచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు 1956లో 17వేల కోట్ల రూపాయలు రుణాలు ఉన్నాయి. 1956 నుండి వివిధ ప్రభుత్వాలు వచ్చాయి. కాని మన హైటెక్ ప్రభుత్వం వచ్చి దాదాపు రెండున్నర సంవత్సరాలు అయింది. ఈ కాలంలో మీ ప్రభుత్వం రు. 11 వేల కోట్ల అప్పు చేయటానికి ఆర్జీ పెట్టుకుంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం రు. 8 వేల కోట్లకు అనుమతి ఇచ్చింది. 1983లో మన రాష్ట్రం చేసిన రుణం రు. 2,543 కోట్లు. అయితే 1989 మార్చి నాటికి ఈ ప్రభుత్వం, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చేటప్పటికి రు. 4,631 కోట్లలో రుణంలో వడ్డీ క్రింద ఒక వంద ఒక కోటి రూపాయలు, అసలు క్రింద 330 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించింది.

1.00 మ. అధ్యక్షా, రు. 4,631 కోట్ల అప్పులో, కేవలం రు. 330 కోట్లు అసలయితే, వడ్డీ చూసినట్లయితే రు. 4,300 కోట్లు. ఈ విధంగా చూసినట్లయితే దేశంలో 100 కోట్ల జనాభా ఉంటే, ప్రతి పుట్టబోయేవాడు రు. 8,000/- అప్పుతో పుడుతున్నాడు. రు. 8,000/- అప్పుతో వారు మరణిస్తున్నారు. కాబట్టి ఇంకా ఎక్కువ అప్పు తెచ్చి రాష్ట్రాన్ని అధోగతిపాలు చేయవద్దని తమద్వారా వారిని కోరుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి, ఇతర చోట్ల నుండి మన రాష్ట్రం అప్పు తెచ్చుకుంటోంది. ఆ రుణంలో 81 శాతం వడ్డీ చెల్లింపుకుపోగా మిగిలింది 19 శాతం మాత్రమే. ఇందులో అభివృద్ధి ఏ విధంగా కొనసాగిస్తామని అడుగుతున్నాను.

1994-95 బడ్జెట్ ప్రకారంగా దీనిని చూసినట్లయితే రు. 286.69 కోట్లు. వచ్చే సంవత్సరం నుండి తెచ్చుకునే రుణంకన్నా చెల్లించే వడ్డీ ఎక్కువ. ఈనాడు రాష్ట్ర బడ్జెట్ చూసినట్లయితే, రు. 238.45 కోట్లు లోటు బడ్జెట్గా ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఏ విధంగా దీనిని భర్తీచేసుకుంటామనేది ప్రభుత్వం ఒక్క మాట కూడా తెలపలేదు. ఈనాడు ఈధరలు అన్నీ చూసినట్లయితే, ప్రభుత్వం దొడ్డిదారిన పన్నులు వేస్తోందనే అనుమానం ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం గతంలో చెప్పిన మాటలు నిలబెట్టుకోలేదు. గతంలో పన్నులు పెంచుతూపోయారు. రు. 3,500 కోట్లు దాదాపుగా పన్నులు పెంచింది. ఒక్కొక్క పద్దు క్రింద చూసినట్లయితే, విద్యుత్ ఛార్జీల పెంపుదలకి రు. 1,492 కోట్లు, సబ్సిడీ బియ్యం వల్ల రు. 613 కోట్లు, టర్నోవర్ టాక్స్ వల్ల రు. 220 కోట్లు, వృత్తి పన్నుల ద్వారా రూ. 60 కోట్లు, ఎంట్రీ టాక్స్ వల్ల రు. 50 కోట్లు, లగ్జరీ టాక్స్ క్రింద రూ. 25 కోట్లు, వాటర్ సెస్ ద్వారా రూ. 200 కోట్లు ఈ విధంగా ఎంత వచ్చినా అదనంగా బడ్జెట్లో పెంచింది రు. 1,000 కోట్లు మాత్రమే, ఎన్నికల సందర్భంగా ఈ రాష్ట్రంలో మద్యపాన నిషేధం అమలు పరుస్తామని అన్నారు. అందువల్ల రూ. 3,500 కోట్లు తగ్గాయి. దానికి సరిసమానంగా ప్రజల మీద పన్నుల భారం మోపారు. రూ. 3,500 కోట్లు పెంచామని అన్నారు. గతంలో పార్లమెంట్ ఎన్నికల తరువాత మద్యపాన నిషేధాన్ని కొంత సడలిస్తే దాదాపు రూ. 1200 కోట్ల ఆదాయం వస్తుందని ఎక్సైజ్ మినిస్టర్ చెప్పారు.

రూ. 3,000 కోట్ల ఆదాయం వస్తుందని కూడా చెబుతున్నారు. పన్నులు పెరిగితే ధరలు తగ్గించరా? ధరలు తగ్గించకుండా ఉన్నారు. ఈనాడు రైతాంగం 80 శాతం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో రైతులు 70 శాతం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నారు. రైతులను ఆదుకోగలుగుతున్నామా? కరువుకాటకాలు తుఫాను, వరదలవల్ల పంట నష్టం సంభవిస్తే కొంతవరకూ వారిని ఆదుకొన్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బును ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టింది ప్రభుత్వం చెప్పలేక పోతోంది. రూ. 42 కోట్లు అదనంగా ఖర్చుపెట్టామని అంటున్నారు కాని లెక్క చెప్పలేకపోతున్నారు. కేంద్రం గ్రామీణ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయడానికి పథకాలు ప్రవేశ పెట్టి సహాయం చేస్తామని అన్నా, వాటిని సద్వినియోగపరచుకోలేక పోయాము.

ఈ విషయమై గతంలో అంటే యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వ్యవసాయ శాఖామంత్రి చతురానంద్ మిశ్రా ఈ ప్రభుత్వం సరిగ్గా చేయలేదనే నిందారోపణ చేశారు. ఈ బి.జె.పి. ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందనేది కాదు, ఇచ్చే రాయితీలు, సహాయ సహకారాలను సరిగ్గా ఉపయోగించుకోవడంలేదనే నిందారోపణను తొలగించుకోవాలి. వ్యవసాయదార్లకు ఎన్ని పథకాలు కల్పిస్తున్నామనేది పరిశీలించాలి. కేంద్ర బడ్జెట్లో పంటల భీమా పథకానికి 60 శాతం నిధులు కేటాయించారు. కార్మికులకు కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్యాయం చేస్తోంది.

1989-90లో జనతాదళ్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు, బి.జె.పి. వారు రైతుల అప్పులభారాన్ని విముక్తి చేయాలని పోరాటంచేస్తే ఆ నాడు రూ. 5,000/- నుండి రూ. 10,000/- రుణ విముక్తి చేయడం జరిగింది. అలా ఇక్కడ సన్నకారు, చిన్నకారు రైతుల రుణాలను మాఫీ చేసిన గతి లేదు. ఈ విధంగా అసమర్థతతో ఉన్న ప్రభుత్వాలు కేంద్రప్రభుత్వంతో పోరాడి తెచ్చుకొన్న డబ్బుతో రైతులను ఆదుకోలేదు. ఆనాడు ఇక్కడ ఏ ప్రభుత్వం ఉన్నదనేది నేను చెప్పదలచుకోలేదు. కొన్ని సందర్భాలలో రైతులను ఆదుకోవడం లేదని చెబుతున్నాను.

ఇక కార్మికుల విషయం చెప్పదలచాను. గౌరవ మంత్రిగారు పబ్లిక్ సెక్టార్‌లో ఉన్నావారు పని చేయడంలేదని చెబుతున్నారు. అది నష్టాలకు పోతోందని అన్నారు సుబ్రహ్మణ్యం కమిటి రిపోర్ట్ ప్రకారంగా చూస్తే ఇది ఎంతవరకూ సమంజసం? ఈనాడు ఇండస్ట్రి మూతపడడానికిగాను ఆలోచన చేయాలి. వారిని ఆదుకోవాలి. ఆ ఆలోచన లేకపోతే మనం ఏమీ చేయలేము. ఎంత సేపూ హైటెక్, హైటెక్ అంటే అది ఏ విధంగా మంచిదో అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ హైటెక్ ప్రభుత్వంలో లోటెక్‌గా పనిచేస్తున్న ప్రభుత్వాధికారుల విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఏమీ చేయలేరు. మనకు కుందేలు, తాబేలు కథ ఉంది.

కుందేలు, తాబేలు పోటీ పెట్టుకున్నప్పుడు, కుందేలు తాను తాబేలుకన్నాముందుగా పరుగెత్తుతాను గమ్యాన్ని చేరుకుంటాను అన్నట్లు, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దేశం మొత్తం మీద అన్ని రాష్ట్రాలకన్నా మన ఆంధ్ర రాష్ట్రమే ముందుకు పరుగెత్తుతుందనే భావనతో ఉంది. కుందేలు కొంత దూరం వెళ్ళి అలసిపోయి ఒకచెట్టు క్రింద తానెట్లయినా ముందే చేరుకుంటానని నిద్రపోతుంది. తాబేలు మెల్లమెల్లగా గమ్యాన్ని చేరుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో గమ్యాన్ని చేరుకుంటుంది. మన హైటెక్ ప్రభుత్వం కూడా అదే పంథాలో ఉంది.

1.10 మ. యీ ప్రభుత్వం తాబేలు, కుందేలులాగా కాకుండా యీనాడు ప్రజలకు సేవచేయాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇవాళ, ప్రజలకు ఏరకంగా పోషేలు ఇచ్చిందో ఆరకంగా నిలబెట్టుకుంటుందాయని అడుగుతున్నాను. వ్యవసాయదారులకు, కూలీలకు దాదాపు కోటి ఎకరాల భూమిని పంచి పెడతామని ముఖ్యమంత్రిగారు 1995లో చెప్పారు. 29, డిసెంబరు, 1995లో చెప్పిన మాట అది. మూడు సంవత్సరాలు అయింది చెప్పి. ఇంకా ఒకటిన్నర సంవత్సరంలో పంచుతారా? అది ఆర్థికశాఖామాత్యుల చెప్పాలి. మళ్ళీ 35 లక్షల ఎకరాల భూమిని పంపిణీ చేస్తామని 1996లో ప్రకటించారు. ఇవాళ్ళ 1998కి వస్తే ఎన్ని ఎకరాలు నిజంగా పంచుతారు? చిత్తశుద్ధివుంటె, చిన్న, సన్నకారు రైతులకు, భూమి లేనివారికి భూమిని పంచి వారిని ఆదుకుంటారా? అదేరకంగా పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు 1995లో ఇస్తామన్నారు. 40 శాతం మాత్రమే ఇచ్చారు. ఇవాళ అందరికి పాసుబుక్కులు ఇచ్చారాయని అడుగుతున్నాను. రైతులను ఆదుకుంటామనే ప్రభుత్వం ఎందుకు పట్టాపాసుబుక్కులు ఇవ్వలేకపోతున్నారు. ఇచ్చినమాట ప్రకారం కోటి ఎకరాలు పంచలేకపోయారు. ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు? ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా శ్రమించి 18-20

గంటలు పని చేస్తున్నారు. కాని ప్రభుత్వ పరంగా వారు చేసే పని ఏమిటి? ఆయన కూడా చెప్పారు – ట్రాన్స్‌ఫారమ్ కాలిపోతే, బోరు చెడిపోతే ఇంకేదైనా 24 గంటల కాలంలో పనిచేసేటట్లు చేస్తాను అంటారు. కాని, గ్రామసీమలో 24 రోజులు అయినా, చెప్పులు అరిగిపోయినా, ఒక్కరూ పనిచేయరు; చేస్తున్నారాయని అడుగుతున్నాను. హైదరాబాదు సిటీలో సుమారు 5 వేల బోర్లు వున్నాయి. బోర్లు చెడిపోతే, నెలరోజులుగా చెప్పినా బాగుచేయరు. హైదరాబాదు సిటీలోనే ఇట్లా వుంటె, మారుమూల గ్రామాలలో ఎలా వుంటుందో అర్థం చేసుకోవాలి. అదేరకంగా యీనాడు రైతులకు గిట్టుబాటుధర అందించడంలో విఫలం అయింది. పత్తి మిర్చి, కందులు, ధాన్యం పండించే రైతులకున్యాయం చేశామా? పెరిగే ధరలను నిలుపుతామన్నారు. నిలుపుచేయగలిగారాయని అడుగుతున్నాను. రైతు పండించే ధాన్యానికి రు. 450 – 500 ధర ఇవ్వాలి. బజారులో 12 రూపాయలు; 15 రూపాయలకు కిలో బియ్యం అమ్ముతున్నారు. మధ్యదళారీలపై చర్య తీసుకుంటున్నారా? ధాన్యాన్ని స్వేచ్ఛగా రాష్ట్రంలో, దేశంలో, మార్కెట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా? కేంద్రంలో కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చింది. కాబట్టి, దేశం మొత్తంలో స్వేచ్ఛా విధానాన్ని అలంభిస్తుంది. ఆరకంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. పత్తి రైతులు ఇవాళ ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. వారిని ఆదుకోలేకపోయారు. రు. 1800 – 2000 వరకు ఇచ్చారు. యీ ప్రభుత్వం మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా కొంటామని అన్నారు. అది మార్కెట్‌లోకి రాలేదు. రైతులను ఆదుకోలేదు. నేను గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో, కూడా చెప్పాను. ప్రభుత్వం రు. 2300 – 2500కు పత్తి ఒక టన్ను కొనుగోలు చేయాలి. మీ ప్రభుత్వం ఎందుకు చేయలేదు. ఇండస్ట్రీస్ విషయం – గుంటతకల్లు స్పిన్నింగ్ మిల్లు మూసివేయడానికి కారణం ఏమిటి? పత్తిరేటు ఎక్కువ, తక్కువ వుంది కాబట్టి స్థిరమైన ధరలేకపోవడం వల్ల వున్న స్పిన్నింగు మిల్లులు మూతపడడానికి కారణం అన్నారు. 17 మూతపడ్డాయి; 5 ఏమో నష్టాలో ఉన్నాయి అంటున్నారు. రైతులు పండించే పత్తిని కొనుగోలు చేయలేక, ఆదుకోలేకపోతే స్పిన్నింగు మిల్లులు ఎట్లా నడుస్తాయి? ఎవరు కారకులు? మన రాష్ట్రప్రభుత్వమే కారణం. ఎవరూ కాదు. బజారు పాలు చేసి స్పిన్నింగు మిల్లులను, వాటి ప్రాపర్టీని అంతా అమ్ముకుని ఆ డబ్బులను ఏమి చేయదలచుకున్నది? ప్రైవేటైజేషన్‌చేసి కార్మికులను బజారుపాలు చేస్తున్నది. ఇది సరైన పంథాకాదు. మన యిష్టానుసారం కాకుండా ప్రజల అభీష్టం మేరకు నడపాలి. వాటిని లాభాలతో, నడపడానికి ప్రయత్నం చేయాలిగాని, ఒక్క మాటతో నష్టాలు వచ్చాయని, మూసివేస్తాననడం బాగాలేదు. విద్యా విషయానికి వస్తే, ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో 1112 టీచర్లను మంజూరు చేస్తున్నారని చెప్పారు. కాని, ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో 10,647 మంది ప్రధానోపాధ్యాయుల పోస్టులను సృష్టించామన్నారు. కాని, దాదాపు 40 వేల మంది టీచర్లను ఫిలప్‌చేయాల్సిన అవసరం వుంది. ట్రయినింగు అయిన తరువాత సెలెక్టు అయిన తరువాత ౬౦ వేల స్పెషల్ టీచర్ల పోస్టులను నియమించాలి. బడ్జెట్లో 40 వేల మందిని ఫిలప్ చేస్తామన్నారు. 10 వేల మంది ప్రధానోపాధ్యాయులను నియమించాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు సెలెక్టు చేసినవారిని ఫిలప్‌చేసిన తరువాత

డిస్ట్రిక్టు సెలెక్టు కమిటీకి అధికారాలు యివ్వండి? ఆ పోస్టులను అలాగే వుంచితే వారి గతి ఏమికావాలి? వారి ఏజ్‌బారు అవుతుంది· రేపు ఉద్యోగాలువచ్చే పరిస్థితి వుండదు డైరెక్టరు ఆఫ్ స్కూలు ఎడ్యుకేషన్‌కు ఉత్తర్వులు జారీ చేసి, డిస్ట్రిక్టు సెలెక్షన్ కమిటీకి ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తే బాగుంటుంది· తెలుగు పై తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం శ్రద్ధ చూపడం లేదు· చాలా అన్యాయం కాదా? 1956లో భాషాప్రయుక్త ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడింది· తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తగ్గిందని చెప్పకతప్పదు· కాబట్టి ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంట్లలో తెలుగుకు ప్రాధాన్యత కలిగించాలి· సాంఘిక సంక్షేమం కింద ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలను తలపెడుతున్నారని చెప్పారు· యీ సంక్షేమ కార్యక్రమాల వల్ల పేద ప్రజలకు, అట్టడుగువర్గాలవారికి ఉపయోగం కలగాలి· సాంఘిక సంక్షేమం కింద ఎస్·సి, ఎస్·టి బ్యాక్‌లాగ్‌లు ఫిలప్‌చేయాలి· పేరుకు మాత్రం 3 వేలు, 4 వేలు పోస్టులను భర్తీ చేశామంటున్నారు· 40 వేల పోస్టులు బ్యాక్‌లాగ్ వున్నాయి· వాటిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయగలుగుతారు? బలహీనవర్గాల వారి పోస్టులను భర్తీ చేయకపోవడానికి గల కారణం ఏమిటి? ఎస్·సి, ఎస్·టి· బ్యాక్‌లాగ్ పోస్టులను తొందరగా పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను· భూమిలేని పేదలకు హరిజనులకు, గిరిజనులకు భూమిని పంచిపెట్టాలి· వీరికి భూమి లేకుంటె కొని అయినా భూమి పంచుతామంటున్నారు· ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు – మేము రాబోయే రోజుల్లో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వున్న బలహీనవర్గాల వారికి వనరులు కల్పిస్తామని చెప్పారు· బలహీనవర్గాలకు సంబంధించిన కుటీర పరిశ్రమలు, చేతివృత్తులు, కమ్మరి, కుమ్మరి, వడ్రంగి, చేనేత, చేపలు, చెప్పులు కుట్టేవారుగాని, కులవృత్తుల మీద ఆధారపడివున్నారు; వారికి సరైన లోన్లు ఇస్తున్నారా? పని కల్పిస్తున్నారా? అందుబాటులో ప్రభుత్వం ఏ విధమైన ఆలోచన రావాలి· అటువంటి ఆలోచన లేదు· ఈ రోజు ఎటువంటి ఆలోచన లేకుండా లోన్లు ఇచ్చి, ఆదుకోకపోతే, వారు
1·20 మ· ఏ రకంగా ఉన్నత స్థానానికి వస్తారు? ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది? నిరుద్యోగ సమస్య తొలగించడానికి సక్రమంగా లోన్లు ఇవ్వాలి· వృత్తి పనులకు సంబంధించి, కులవృత్తులను చేసుకునే వారిని ఆదుకునే ప్రయత్నం చేయాలి· జాతీయ బ్యాంకులు, సహకార బ్యాంకులు, సొసైటీలు, ఎస్·సి·, ఎస్·టి· బి·సి· కార్పొరేషన్ ద్వారా వారిని ఆదుకోడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి· 'పిండి కొద్దీ రొట్టె' అంటారు· వారికి కేటాయించే డబ్బు రు· 1 కోటి, రు· 5 కోట్లు, రు· 10 కోట్లు ఉంటుంది· బలహీన వర్గాల వారికి ఇచ్చే డబ్బు చాలా తక్కువ· మాటలు గొప్పగా చెబుతారు· కనీసం వీరికి రు· 50 కోట్లు అయినా ఇచ్చినట్లయితే, వారిని ఆదుకునే అవకాశం ఉంటుంది·

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రాథమిక ఆరోగ్యం విషయంలో శ్రద్ధ వహించాలి· ప్రైమరీ హెల్త్ క్రింద నిధులు సద్వినియోగం చేసుకోవాలి· ఇండియన్ పాపులేషన్ ప్రాజెక్టు క్రింద వచ్చే నిధులు చక్కగా వినియోగించుకోవాలి· మండలాలలో ప్రసూతి గృహాలు ఏర్పాటు చెయ్యాలి· గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని పేద ప్రజల ఆరోగ్యం కాపాడాలి· కుటుంబ నియంత్రణను ప్రోత్సహించే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది· జనాభాను అరికట్టవలసిన

బాధ్యత ఉంది. ఈ విషయాలలో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. రు. 220 కోట్ల కేంద్ర సహాయంతో పునరుత్పత్తి, శిశు ఆరోగ్య ప్రాజెక్టుల క్రింద డబ్బు ఉంది. దానిని ఆరోగ్యపరంగా ఖర్చు చేయాలి. శిశువుల జనన మరణాలు, ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ విషయాలలో ప్రాజెక్టు డబ్బును సద్వినియోగం చేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి.

(బెల్)

అధ్యక్షా, నాకు కొంత సమయం కేటాయించాలి. మాట్లాడనివ్వండి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వారికి వైద్య సదుపాయం కలగాలి అంటే 'ప్రజల వద్దకు పాలన' అనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వచ్చినట్లు, మండలాలలో 30 - 50 - 100 బెడెడ్ హాస్పటల్స్‌ను నిర్మాణం చెయ్యాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పారు. ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ అమలు చెయ్యడానికి వారి అధ్యక్షతన స్టేట్ కమిటీ ఫర్ పాప్యులేషన్ ఉంది. స్టెబిలైజేషన్ కమిటీని నిర్మాణం చేస్తామన్నారు. ఈ కమిటీ ఏర్పడిందా? లేకపోతే ఏమయినా అనుమానాలు ఉన్నాయా? ఎందుకు ఏర్పాటు చెయ్యలేదు? స్వచ్ఛందంగా ముందుకు వచ్చే వారిని కమిటీలో వేస్తే, కుటుంబ నియంత్రణ కొంతవరకూ జరగవచ్చు. తప్పకుండా ఆ రకంగా చెయ్యాలి. అతి పెద్ద దేశమయిన చైనాలో ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ చక్కగా అమలు చేస్తున్నారు. భారత దేశంలో కూడా ఈ ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. ఈ కమిటీని త్వరగా వేయాలని కోరుతున్నాను.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రక్షిత నీటి పథకం క్రింద అందరికీ నీరు ఇవ్వాలి. కానీ చాలా గ్రామాలకు త్రాగడానికి నీరు లేదనేది ప్రభుత్వానికి తెలుసు. రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు వాటర్‌లో ఫ్లోరైడ్ కంటెంట్‌ను ఇంతవరకూ తొలగించలేకపోతున్నాము. గ్రామాలలో ఓవర్ హెడ్ ట్యాంక్స్‌ను నిర్మించడంలో అశ్రద్ధవహించడమే ఇందుకు కారణం. త్రాగే నీటికి రక్షిత నీటి పథకం క్రింద ఓవర్‌హెడ్ ట్యాంకులను గ్రామ గ్రామాలకు కట్టి ఇవ్వాలి. గ్రామాలలో పరిశుభ్రత పట్ల శ్రద్ధ వహించాలి. లో కాస్టు శానిటేషన్ క్రింద సెప్టిక్ ట్యాంకులను ప్రొవైడ్ చెయ్యాలి. శానిటేషన్, డ్రింకింగ్ వాటర్ వంటి సదుపాయాలు కల్పించి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని పేద ప్రజలను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. మన ప్రభుత్వం ఎంతసేపూ కేవలం హైదరాబాదును సుందర నగరంగా, క్లీన్ సిటీ, గ్రీన్ సిటీగా చేసినంత మాత్రాన కాదు. మారుమూల గ్రామాలలో డ్రింకింగ్ వాటర్, పారిశుద్ధ్యం శానిటేషన్ విషయాలలో ప్రభుత్వానికి ఆలోచన రావాలి. యుద్ధప్రాతిపదిక కార్యక్రమాలను చేపట్టాలి. ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి రు. 3,350 కోట్ల ఆర్థిక సహాయంతో అమలు జరుగుతున్న...

(శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

(బెల్)

అధ్యక్షా, నాకు కొంత సమయం షేరు కేటాయించాలి. అందరికీ గంటా, గంటన్నర ఇచ్చారు. నాకూ ఇవ్వాలి.

డ్రైనేజ్ సిస్టమ్ నిజాం ప్రభుత్వంలో 1921తో 5 లక్షల జనాభా కోసం ప్రారంభించి 1931లో పని పూర్తి చేశారు. ప్రస్తుతం ఫ్లోటింగ్ పాప్యులేషన్తో, సరౌండింగ్ మునిసిపాలిటీస్తో 50 లక్షల జనాభా అయింది. దానిని రీమోడలింగ్ చేసేందుకు 1980-81లో అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా రు. 200 కోట్ల ప్రపంచ బ్యాంక్ ఫండ్తో ప్రారంభించారు. రు. 1000 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారు రీమోడలింగ్ కోసం. కానీ పాత బస్తీలో మొత్తంగా డ్రయినేజ్ సిస్టమ్ సరిగ్గా లేదు. 1980 నుంచి ఇప్పటికి 18 సంవత్సరాలు అవుతున్నా పాత బస్తీలో డ్రయినేజ్ సిస్టమ్ లేదు. దాంతో ప్రజలు రోగాలతో హాస్పటల్కు పోవలసి వస్తోంది. డ్రింకింగ్ వాటర్ ఇవ్వరు. బోర్ వాటర్ కలుషితం అవుతోంది. రోగాలకు గురి అవుతున్నారు. హైదరాబాదు సిటీలో డ్రయినేజ్ లైన్స్ని రీమోడలింగ్ చెయ్యాలి. 1983లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి నుంచి నగరానికి కృష్ణ నుంచి నీరు తెస్తామని, గోదవరి నుంచి తెస్తామని ఎప్పటికప్పుడు ఎలక్షన్స్ వస్తున్నాయని వాగ్దానాలు చెయ్యడం, శంకుస్థాపనలు చెయ్యడం జరుగుతోంది. కృష్ణా నది నుంచి అంటున్నారు. కానీ నీరు లేదు. కాంగ్రెస్ ఒకసారి, తెలుగుదేశం రెండు సార్లు చేసింది. చంద్రబాబునాయుడుగారు ఒక సంవత్సరంలోగా నీరు ఇస్తామన్నారు. మూడు సంవత్సరాలు అవుతోంది. నీరు ఇవ్వలేదు. బాచావత్ అవార్డు ప్రకారం 2 వేల సంవత్సరాల లోపు నీరు తీసుకుంటే కానీ నీరు రాదు. 10.6 టి.ఎం.సి. నీటిలో 5.5 టి.ఎం.సికి ప్రపంచ బ్యాంక్ సహకారంతో రు. 2 వేల కోట్లు ఈ ప్రాజెక్టుకు తీసుకువచ్చి చేస్తామని అంటున్నారు. కానీ ఆ పని చేస్తారనే నమ్మకం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత – మద్రాస్కు నీరు ఇవ్వడానికి నేను వ్యతిరేకిని కాను కానీ, వారికి ఇచ్చి, హైదరాబాదుకు నీరు ఇవ్వడం లేదు. హైదరాబాదు ప్రజలు చేసిన పాపం ఏమిటి? హైదరాబాదుకు నీరు కృష్ణ నుంచి తీసుకురావడానికి ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తారు? పాత బస్తీ డెవలప్మెంట్కు హిందూ, ముస్లిమ్ల సమైక్యతకు కుతేకుతుబ్షా అథారిటీ బోర్డును పెట్టారు. స్వర్గీయ రామారావుగారు రు. 6 కోట్లతో దానిని ప్రారంభించారు. చివరకు రు. 2 బియ్యం సబ్సిడీ క్రింద రు. 4.50 కోట్లు ఇచ్చారు. మొన్న 1994-95
1.30 మ. వరకు మనకు రు. 4.50 కోట్లు కంటిన్యూగా ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా ఓల్డ్ సిటీ డెవలప్మెంట్కు ఇచ్చారు. ఈ ప్రభుత్వం కేవలం రు. 40 లక్షలు ఇచ్చారు. రు. 4.50 కోట్లు ఎక్కడ? రు. 40 లక్షలు ఎక్కడ? నిన్న అమానుల్లా ఖాన్గారు అడిగినప్పుడు గౌరవ మునిసిపల్ మినిష్టర్గారు రెండింతలు పెంచామని చెప్పారు. రు. 4.50 కోట్లు ఇవ్వమని అడుగుతుంటే వారు రు. 1 కోటి ఇచ్చి డబుల్ పెంచామంటే ఎంతవరకూ నిజం? కాబట్టి గతంలో ఏ రకంగా అయితే బడ్జెట్ వచ్చేదో దానిని ఇంకా రు. 10 కోట్లకు పెంచమని అడిగితే ఒక కోటి ఇచ్చి పదిలో సున్నా తీసి వేస్తే ఎలా? మనం కూడా జీరో అవుతాము. మొన్న కూడా మనం అందరం గమనించాము. ఓల్డ్ సిటీలో మొన్న ఎన్నికలప్పుడు కొన్ని ఫలితాలు చూశాము. ఇదే ఫలితం రేపు రాబోయే ఎలక్షన్లకు

కూడా ఉంటుంది. కార్పొరేషన్‌కి రు. 25 కోట్లకు గాను ఒక్క రూపాయి ఇవ్వడం లేదు. అదే రకంగా 9 మునిసిపాలిటీలకు హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్‌కి ఎన్నికలు పెట్టాలి. 5 సంవత్సరాల నుంచి ఎన్నికలు జరపకుండా కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు, మునిసిపల్ ఎన్నికలు పెట్టాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వ ఆదేశం ప్రకారం, అదే విధంగా కోర్టు ఆదేశాన్ని పాటించి ఎలక్షన్సు పెడతారా? ఎప్పుడు పెడతారు? స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ని పొడిగించుకుంటూ పోవడం మంచిదా? భారతీయ జనతా పార్టీ తరఫున ఎలక్షన్లు పెట్టాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. మీరిచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

شری محمد امان اللہ خان (چندرائن گٹہ) :- جناب اسپیکر صاحب وزیر فینانس ۱۹۹۸-۱۹۹۹ کا جو بجٹ پیش کئے ہیں یہ کوئی نیا بجٹ نہیں ہے بلکہ پرانے ہی الفاظ دہرائے گئے ہیں۔ تلگو دیشم پارٹی کا الیکشن سے پہلے جو اکامنیفسٹو تھا اسپر کوئی عمل آوری نہیں ہوئی۔ ۱۹۸۴ء میں تلگو دیشم حکومت برسر اقتدار آئی تھی اسوقت انکے مینفسٹو میں دو روپئیے کیلو چاول، ساڑی، دھوتی اور شراب پر نشہ بندی اور کسانوں کو روزآنہ ۹ گھنٹے برقی سربراہی کرنیکا وعدہ۔ ان چیزوں کو روبعمل نہیں لایا گیا پہلے این ٹی راما راؤ صاحب چیف منسٹر تھے اور اب چندرا بابو نائیڈو چیف منسٹر ہیں۔ یہ دو روپئیے کیلو چاول کو ختم کردیئے ہیں۔ اسکے بعد نشہ بندی پر جو پابندی تھی اس پابندی کو ختم کردیئے ہیں۔ نشہ بندی کو جاری رکھنے کیلئے کئی اشیاء پر ٹیکس کا اضافہ کردیئے تھے نشہ بندی ختم کرنیکے بعد بھی ٹیکس میں کوئی کمی نہیں ہوئی ہے۔ غریب لوگوں کو سفید کارڈ جاری کئے گئے تھے لیکن چندرا بابو نائیڈو نے تقریباً ایک لاکھ سفید کارڈ کو ختم کردیئے ہیں۔ غریب لوگ جب بھی کارڈ رینیول کرنے کیلئے جاتے تھے انھیں سفید کارڈ لیکر پنک کارڈ دے دیا جارہا تھا۔ اس طریقہ سے تقریباً ایک لاکھ سفید کارڈ کو ختم کرتے ہوئے انھیں پنک کارڈ جاری کردیئے۔ الیکشن سے پہلے آپ کی ایک پالیسی تھی الیکشن ہونے کے بعد آپکی پالیسی بالکل بدل گئی ہے۔ آپ اقلیتوں کی بات کرتے رہے پہلے سال آپ نے اقلیتوں کی بھلائی کیلئے ۲۵ کروڑ روپئیے رکھے تھے اس بجٹ میں ۲۸ کروڑ روپئیے رکھے ہیں۔ گذشتہ سال آپ نے ۲۵ کروڑ روپیوں میں سے صرف ایک کروڑ ۲۵ لاکھ روپئیے جاری کئے ہیں۔ آپ اس سال کیلئے ۲۸ کروڑ روپئیے بجٹ رکھے ہیں۔ لیکن اسمیں سے کتنے کروڑ روپئیے محکمہ اقلیتی وبہبود کو جاری کرینگے معلوم نہیں۔ آندھرا پردیش فینانس کارپوریشن کیلئے ایک کروڑ، تین کروڑ یا پانچ کروڑ روپئیے دینے سے کوئی فائدہ نہیں۔ آپ نے بی سی کارپوریشن اور ایس سی کارپوریشن کارپوریشن کو ۱۰۰ کروڑ، ۵۰ کروڑ، ۷۰ کروڑ روپئیے جاری کرتے ہیں۔ ہمیں اس سے اختلاف نہیں ہے آپ ضرور دیں لیکن اقلیتی فینانس کارپوریشن کو بھی کم سے کم ۲۵ کروڑ روپئیے بجٹ دیں تاکہ اس سے اقلیتی لوگ فائدہ اٹھا سکیں۔ دوسرے کارپوریشنس جس طریقہ سے راست اپنے طور پر وہ کاروبار کرنیوالوں کو لون دیتے ہیں اسمیں بنک کا کوئی رول نہیں رہتا اسی طریقہ سے اقلیتی فینانس کارپوریشن کو بھی چاہیئے کہ وہ راست طور پر لون جاری کریں۔ اقلیتی فینانس کارپوریشن اب صرف مارجینل منی جاری کرتا ہے اور باقی رقم بنک والے جاری کرتے ہیں۔ فرض کیجیئے کہ اگر کسی کو ایک لاکھ روپئیے لون منظور ہوتا ہے تو اقلیتی کارپوریشن صرف مارجینل منی کے طور پر ۱۰ فیصد رقم یعنی ۱۰ ہزار روپئیے جاری کردیتا ہے باقی ۹۰ فیصد یعنی ۹۰

ہزار روپیئے بنک والے جاری کرتے ہیں۔ بنک والے غریب عوام کو ستار ہے ہیں کوئی لون جاری نہیں کر رہے ہیں۔ اسلئے میں حکومت سے گذارش کرتا ہوں کہ اقلیتی فینانس کارپوریشن کو ۲۵ کروڑ روپیئے بجٹ جاری کریں تاکہ وہ خود راست طور پر لون جاری کرسکے۔ آپ کی ہاؤزنگ پالیسی ہے کہ ۱۰ فیصد گھر ہیں مسلمانوں کو دینگے۔ گذشتہ سال اس اسکیم کے تحت کتنے مسلمانوں کو ڈسٹرکٹ لیول پر گھریں الاٹ کئے ہیں اور شہر حیدرآباد میں کتنے گھریں مسلمانوں کو الاٹ کئے ہیں۔ بتائیے کس مسلمان کو گھر الاٹ کئے ہیں۔ میں سمجھتا ہوں کہ ایک گھر بھی مسلمان کو الاٹ نہیں کئے ہیں۔ شہر حیدرآباد کے پینے کے پانی کا مسئلہ ہے۔ پانی ۲۰۰۰ء تک لانے کا وعدہ کیا گیا۔ یہ میری بدقسمتی ہے کہ جب سے میں ایم ایل اے بنا ہوں اس تعلق سے مسلسل کہتے آرہا ہوں۔ جب ڈاکٹر ایم چنا ریڈی صاحب چیف منسٹر تھے۔ انھوں نے ایک ایکسپرٹ کمیٹی قائم کی تھی کہ پانی کرشنا سے لایا جائے یا گوداوری سے لایا جائے۔ جب یہ طئے ہوا تھا کہ پانی شہر حیدرآباد کیلئے کرشنا سے لایا جائے۔ این ٹی راما راؤ صاحب جب چیف منسٹر بنے اسوقت کے میونسپل منسٹر مسٹر موہن ریڈی صاحب تھے وہ آج بھی اس ایوان میں بحیثیت ایم ایل اے بیٹھے ہوئے ہیں۔ انھوں نے کہا تھا کہ شہر حیدرآباد کو پانی ۲۰۰۰ء تک لادیا جائیگا۔ اگر نہیں لایا گیا تو میرے کان پکڑ سکتے ہیں۔ اب میونسپل منسٹر مسٹر ستیہ نارائنا مورتی صاحب ہیں۔ منسٹرس تو بدلتے رہتے ہیں لیکن گورنمنٹ کا کام تو چلتے ہی رہتا ہے۔ آخر یہ کام کب شروع ہوگا۔ میں سمجھتا ہوں کہ پانی ۲۰۴۰ء تک بھی شہر حیدرآباد کو آنیوالا نہیں ہے۔ پچاوت کی جو اسکیم ہے وہ ختم ہوجائیگی جسکے ختم ہوجانے سے پانی کا ایک قطرہ بھی شہر حیدرآباد کو نہیں آسکیگا۔ پہلے شہر حیدرآباد کی آبادی نظام کے حکومت کے زمانے میں صرف ۵۰ ہزار تھی لیکن آج شہر حیدرآباد کی آبادی ۵۰ لاکھ ہوگئی ہے۔ اسوقت عثمان ساگر اور حمایت ساگر تالاب تعمیر کروائے گئے تھے۔ یہ تالابوں کا پانی بس ہونیوالا نہیں ہے۔ پانی مانجرا سے لایا جارہا ہے وہ بھی بس نہیں ہورہا ہے۔ بارش بھی برابر نہیں ہورہی ہے۔ شہر حیدرآباد کے اندر بعض مقامات پر ۸ ، ۱۰ دن تک پانی نہیں آرہا ہے۔ بورویل بھی خراب ہوچکے ہیں۔ ٹینکرس کے ذریعہ بھی پانی برابر سپلائی نہیں کیا جارہا ہے۔ یہ ۲۰۰ کروڑ روپیئے کا کام ہے۔ آپ پلان اور نان پلان میں کتنا بجٹ رکھے ہیں۔ ۲۰۰ کروڑ روپیئے کہاں سے لائینگے۔ یہ روپیئے کیا سنٹرل گورنمنٹ سے لینگے یا یو این او سے لینگے یا ورلڈ بنک سے لون لینگے۔ آخر کہاں سے یہ رقم لاکر اس پراجکٹ کی تکمیل کرینگے۔ شہر حیدرآباد کو پانی لانے کیلئے جب وجئے بھاسکر ریڈی صاحب چیف منسٹر تھے انھوں نے ایک مقام پر اسکا بنیاد رکھی تھی۔ اسکے بعد جب این ٹی راما راؤ صاحب چیف منسٹر بنے انھوں نے اکمپلی کے پاس اسکی بنیاد رکھی۔ آخر شہر حیدرآباد کو کرشنا سے پانی لائینگے یا بھی یا نہیں۔ شہر حیدرآباد کے لوگ پانی کے ایک ایک قطرہ کیلئے ترس رہے ہیں۔ اگر ۲۰۰۰ء تک پانی کرشنا سے نہیں لایا گیا تو شہر حیدرآباد کے عوام کافی پریشان ہونگے۔ آپ جلد سے جلد ٹائم باؤنڈ پروگرام بنائیں پانی لانے کیلئے۔ چیف منسٹر صاحب شہر حیدرآباد کی ترقی کی بات کرتے ہیں اس تعلق سے شہر کا وہ تقریباً ۲۰ مرتبہ دورہ کرچکے ہیں۔ اس سے کچھ تو کام ہوا ہے۔ آپ جنم بھومی اور ایسے کئی پروگرام کررہے ہیں لیکن فنڈ نہیں ہونے کی وجہ سے کوئی کام نہیں ہورہا ہے۔ شہر حیدرآباد کے کلکٹر کے پاس فنڈ نہیں ہے وہ کچھ بھی

کام نہیں کر سکے رہے ہیں۔ آندھرا پردیش کے تقریباً ۲۰ اضلاع میں کریسول فنڈ ہے لیکن شہر حیدرآباد کے کلکٹر کے پاس کریسول فنڈ بھی نہیں ہے۔ حیدرآباد میں میونسپل کارپوریشن کے انتخابات کرنے کی ضرورت ہے۔ یہاں پر تقریباً ۶/۵ سال سے انتخابات نہیں ہو رہے ہیں۔ یہاں پر الیکٹیڈ باڈی کی ضرورت ہے۔ جب مسٹر وجئے بھاسکر ریڈی صاحب چیف منسٹر تھے انھوں نے شہر حیدرآباد کو میگا سٹی بنانے کیلئے ۴۰ کروڑ روپئے جاری کرنے کا وعدہ کئے تھے لیکن آج تک ۱۰ کروڑ روپیہ بھی جاری نہیں کئے گئے صرف ۳ کروڑ روپیہ جاری کئے گئے۔ حیدرآباد سٹی کے اندر ۱۹۸۶ء میں مدینہ بلڈنگ سے افضل گنج باؤلی تک سڑکوں کو وسیع کرنیکا کام شروع ہوا تھا لیکن آجتک مدینہ سے شاہ علی بنڈہ تک بھی کام مکمل نہیں ہوا۔ سڑکوں کو وسیع کرنیکا کام قلی قطب شاہ والے کر رہے ہیں۔ اس ادارہ کو مسٹر انجیا صاحب نے قائم کیا تھا۔ این ٹی راما راؤ صاحب ہر سال ۵ کروڑ، ۶ کروڑ اور ۷ کروڑ روپئے بجٹ دے رہے تھے لیکن اب اس ادارہ کو بجٹ بالکل کم کر دئیے ہیں جسکی طرف سے اولڈ سٹی کے سڑکوں کا کوئی کام نہیں ہو رہا ہے۔ اس ادارہ میں کوئی ایڈمنسٹریٹیو آفیسر نہیں ہے۔ یہاں پر کام بالکل ٹھپ ہو کر رہ گیا ہے۔ اس ادارہ کو کم سے کم ۲۰ کروڑ روپئے بجٹ دیا جائے تاکہ سڑکوں کی توسیع کا کام جلد سے جلد انجام پا سکے۔ چندرا بابو نائیڈو صاحب یونائیٹڈ فرنٹ کے کنوینر تھے وہ آندھرا پردیش میں اقلیتوں کے تعلق سے ہیرو بن گئے تھے۔ پارلیمنٹ الیکشن کے اندر مسلمان ووٹ دینے سے تلگودیشم پارٹی کے ۱۲ ایم پی تھے۔ وہ اب نیوٹرل کی بات کرتے ہیں۔ نیوٹرل پر گاڑی چلنے والی نہیں ہے۔ آپ کو گیر ڈالنا پڑیگا۔

مسٹر ڈپٹی اسپیکر:۔ آپ بیٹھ جائیے۔

شری محمد امان اللہ خان:۔ ابھی میں آدھا گھنٹہ وقت لونگا۔

مسٹر چیرمن:۔ آپ جلد ختم کیجئے۔

شری محمد امان اللہ خان:۔ آخر آپ کی پالیسی کیا ہے؟ سارے مسلمان یہ سمجھ رہے ہیں کہ آپ بی جے پی کی تائید کر رہے ہیں۔ اسکے تعلق سے آپکو دوبارہ سوچنا پڑیگا۔ آپ اگر کانگریس کے خلاف ہیں تو بی جے پی کے بھی خلاف رہنا چاہئیے۔ آپ ایک سیکولر کی حیثیت سے کام کرنا چاہئیے۔ آپ کانگریس کے خلاف ہیں لیکن بی جے پی کی طرف جانا اچھا نہیں ہے۔ آپ ہمارے دوست ہیں۔ آپکو چاہئیے کہ فرنٹ کا ساتھ دیں۔ اس سے آپکو فائدہ ہوگا۔

وقف کی کئی جائیدادیں تباہ و برباد ہو رہی ہیں۔ وقف بورڈ کو عاملانہ اختیارات دینے کی ضرورت ہے جیسے طریقہ سے ہندو انڈومنٹ کو عاملانہ اختیارات حاصل ہیں اسی طریقہ سے وقف بورڈ کو بھی عاملانہ اختیارات جلد سے جلد دیئے جائیں۔ اس تعلق سے آپ وقف بل لانے کا وعدہ کئے تھے ابھی تک اسمبلی میں پیش نہیں کیا گیا۔ آپ کو چاہئیے کہ

وقف بل جلد سے جلد اس سیشن میں پیش کرکے پاس کیا جائے۔ اقلیتی کمیشن کو بھی عاملانہ اختیارات دینے کا وعدہ کئے لیکن آج تک اس کو بھی یہ اختیارات نہیں دے سکے۔ جلد سے جلد اقلیتی کمیشن کو عاملانہ اختیارات دینے کی ضرورت ہے۔ اردو کو ۸ اضلاع کے اندر دوسری سرکاری زبان کی حیثیت دیدی گئی۔ اسپر کوئی عمل نہیں ہو رہا ہے۔ ایک سال کا عرصہ ہو چکا ہے اردو میں کوئی درخواست لینے کیلئے راضی نہیں ہے۔ ہماری فریاد کوئی سننے والا نہیں ہے۔ آپریشن بلاک کے طور پہ ۴ ہزار ٹیچرس کے تقررات کرنا چاہتے ہیں۔ انھیں تقریباً ۱۵ ہزار اردو ٹیچرس کے پوسٹ خالی پڑے ہوئے ہیں اسپر کوئی تقررات نہیں ہو رہے ہیں۔ اس تعلق سے آپ کی کوئی نیک نیتی نہیں ہے۔ محبوب نگر کے اندر تقریباً ۶۰ تا ۷۰ فیصد اردو بولنے والے اور سمجھنے والے لوگ رہتے ہیں۔ محبوب نگر میں بھی اردو کو دوسری سرکاری زبان کی حیثیت دیجائے۔ میڈیکل اینڈ ہیلتھ کا کیا حال ہے۔ ھندوستان آزاد ہوکر ۵۰ سال کا عرصہ ہو چکا۔ غریب لوگوں کو ایک معمولی انجکشن اور گولی بھی سرکاری دواخانوں میں دستیاب نہیں ہے۔ خانگی ھاسپٹلس کی ہمت افزائی حکومت کررہی ہے۔ جیسے اپولو ہاسپٹل، سمی ڈی آر، وغیرہ یہ دواخانے بڑے بڑے مالدار لوگوں کیلئے سیاستداں لوگوں کیلئے ہے۔ غریب لوگ ان دواخانوں کو علاج کیلئے نہیں جاسکتے۔ عثمانیہ ھاسپٹل کو ختم کرکے رکھدیا گیا ہے۔ اس دواخانہ کو میر عثمان علی خان نے اپنے دور میں تعمیر کروایا تھا۔ یہاں پر وزیر فینانس جاکر اس دواخانہ کو دیکھیں معلوم ہوگا۔ یہاں پر کسی بھی قسم کی کوئی سہولتیں مریضوں کیلئے نہیں ہے۔ یہاں تک کہ ایکسرے لینے کیلئے ایکسرے پرنٹ تک نہیں ہے۔ پوسٹ مارٹم کے کمرہ میں بہت بدبو آتی ہے۔ اس دواخانہ میں غریب مریضوں کیلئے ایک سوئی بھی نہیں ملتی۔ ایک شہر حیدرآباد کی آبادی تقریباً ۵۰ لاکھ ہوگئی ہے اس دواخانہ کے نام پر کرناٹک اور مہاراشٹرا سے بھی لوگ علاج کیلئے آتے ہیں۔ یہاں پر ڈاکٹرس بہت ہی اچھے ہیں۔ وہاں پر دوائیں نہیں ہیں۔ ایکسرے مشین اچھے نہیں ہیں اسکا نتیجہ ہے کہ فلم اچھا نہیں نکلتا۔ کارڈیالوجی کا مشین جاپان سے ۴ کروڑ روپئے میں لیا گیا تھا لیکن اسکا استعمال نہیں ہو رہا ہے۔ قلی قطب شاہ نے عثمانیہ ھاسپٹل کا ایک بلاک بنا کر دئیے تھے۔ اس ھاسپٹل کیلئے زیادہ سے زیادہ فنڈ دیا جائے۔ آپ نے جو بجٹ پیش کیا ہے وہ غریب لوگوں کیلئے کوئی فائدہ بخش نہیں ہے۔ میں نے جو مسائل پیش کئے ہیں اس پر آپ کو غور کرنیکی ضرورت ہے۔

1.50 మ. శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ (శ్రీకాకుళం):- అధ్యక్షా, వర్ధమాన దేశాలలో, అదే సందర్భంలో వర్ధమాన దేశాల్లో భాగంగా వున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో ఈనాడు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టడం అనేది, ఆర్థికమంత్రిగారు తెలియజేసినట్లుగా సాహసోపేతమైన చర్య అని ఈ సందర్భంగా మనవిచేసుకుంటున్నాను. ఈనాడు రాష్ట్రాన్ని, ప్రజలను అభివృద్ధి చేయాలనే వుద్దేశంతో మనం ముందుకు పోయేటప్పుడు యింటర్నల్‌గా రిసోర్సెస్ మొబిలైజేషన్, ఎక్స్‌టర్నల్ రిసోర్సెస్ మొబిలైజేషన్ యినెవిటబుల్ అని తెలియజేసుకుంటున్నాను. అందువల్ల ఈనాడు రు. 20,430 కోట్ల పైచిలుకు అప్పు ఉన్నప్పటికీ,

జాతీయ ప్రభుత్వం నుండి రు. 18 వేల కోట్ల వరకు వనరుల సమీకరణ కొరకు పూనుకున్నది. వనరుల సమీకరణ కొరకు ఖచ్చితంగా వరల్డ్ బ్యాంక్ లేదా మరేదైనా యిన్స్టిట్యూషన్స్ నుండి తప్పకుండా వనరులను మన ప్రభుత్వం కూడా సమీకరించుకొన వలసిన అవసరం వుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, తమకు కూడా తెలుసు. ఈనాడు వర్షపాతం లేకపోవడం వల్ల క్లయిమేటిక్ కండిషన్స్ దెబ్బతినడం వల్ల, 1107 మండలాలకు గాను 867 మండలాల్లో, క్రాప్ రికార్డ్సును చూసినప్పుడు 37 శాతం నుండి 67 శాతం వరకు క్రాప్ దెబ్బతిన్నట్లు తెలుస్తోంది. వ్యవసాయ ప్రధాన రాష్ట్రమైన మన రాష్ట్రంలో ఈ విధంగా పంటలకు దెబ్బతగిలినప్పటికీ స్టేట్ యొక్క డొమెస్టిక్ ప్రొడక్షన్ మరియు పర్ క్యాపిటా యిన్కం ఏ విధంగా పెరుగుతున్నది అని ఈనాడు అనేకమంది అడుగుతున్నారు. ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా ఒక విషయం తెలియజేయాలని అనుకుంటున్నాను. ఈనాడు జాతీయ ప్రభుత్వంలో వున్న అనేక రకాల స్కీములను ఎవైల్ చేసుకోవడానికి మన ముఖ్యమంత్రి ప్రయత్నం చేయడం వల్ల రు. 2,800 కోట్ల ఫండ్స్ జాతీయ స్థాయి నుండి మనం తీసుకురావడంలో సఫలీకృతం అయినామని చెప్పకతప్పదు. గతంలో ఏనాడూ జాతీయ ప్రభుత్వం నుండి యింత చక్కగా నిధులను తీసుకురాలేక పోయినామని మనవి చేసుకుంటున్నాను. బిజినెస్ టుడే లో, యిన్వెస్ట్మెంట్స్ ఏ విధంగా పెడుతున్నారనేది ఆలోచన చేసినప్పుడు మన రాష్ట్రంలో గతంలో కంటే ఎంతో ఎక్కువగా యిన్వెస్ట్ చేస్తున్నట్లుగా తెలుస్తూ వుంది. గతంలో 22వ స్థానంలో వున్న మన రాష్ట్రం యిప్పుడు 5వ స్థానానికి వచ్చింది. ఈ రకంగా యిన్వెస్ట్మెంట్స్ను ఎంతో ఎక్కువగా పెంచుకొగలిగామనే విషయం గమనించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రెండు ప్రయత్నాలు మనం చేయడం వల్ల ఈనాడు బిల్గేట్స్ కూడా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో తన కంప్యూటర్స్ సెక్షన్ పెడతామని తెలియజేశారు. మన రాష్ట్ర ఇంజనీర్స్ ప్రతిభ గురించి చూసినప్పుడు, అమెరికాకు ఇతర ప్రాంతాలనుండి, ఇతర రాష్ట్రాల నుండి వచ్చిన యింజనీర్స్ కంటే మన రాష్ట్రం నుండి అమెరికాకు వెళ్లిన యింజనీర్స్ కష్టపడి, తెలివితేటలతో పని చేస్తున్నట్లు అక్కడి వారు చెప్పడం సత్యం అని మనవి చేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామికంగా కూడా అభివృద్ధి చేయాలి. ఈ విధానంలో ఎక్స్టర్నల్గా కూడా నిధులను మొబిలైజ్ చేసేందుకుగాను చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంటర్నల్గా కూడా నిధులను మొబిలైజ్ చేయడం కోసం ముఖ్యమంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడివున్నమన దేశం లాంటి దేశాల్లో, రాష్ట్రాల్లో అవిద్య వుంటుంది. ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ వుండదు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈయొక్క విధానం మీద సాంఘికంగా, రాజకీయంగా మనం ప్రయత్నాలు చేస్తాము. ఆ సందర్భంలో ఆర్థికపరమైన సిద్ధాంతాలను మనం ఖచ్చితంగా గమనించాలి. ఆర్థికపరమైన సిద్ధాంతాలను గమనించకుండా చర్యలు తీసుకున్నప్పుడు ఖచ్చితంగా రాష్ట్రం దెబ్బతింటుందనే వుద్దేశంతో ఈనాడు సాహసోపేతంగా, సైంటిఫిక్ అప్రోచ్, రేషనలైజేషన్ అనే సిద్ధాంతాలకు కట్టుబడి ప్రభుత్వం పనిచేసి

సంస్కరణ విధానంతో ముందుకు పోయేటప్పుడు, ప్రజల సెంటిమెంట్స్ కొంతవరకు దెబ్బతినేటప్పటికి హార్డ్ వర్క్ చేయకతప్పదు అనే విధానానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి పనిచేస్తోంది. ఈరకమైన చర్యలు మన ప్రభుత్వం తీసుకున్న విషయం మనవి చేస్తున్నాను.

చాలామంది రిఫరెండం అనే మాట అంటున్నారు. ఇది రిఫరెండం కాదు. నాగేశ్వర రావుగారు మాట్లాడుతూ ఖచ్చితంగా చెప్పారు. ఈనాడు దేశంలో సుస్థిర ప్రభుత్వం కావాలనే ఆలోచన ఏర్పడింది. అదేసందర్భంలో, సంస్కరణ విధానాలతో మనము ముందుకు పోవడం జరిగింది. ప్రజల్లో అవిద్య కూడా ఎక్కువగా వుంది. అంతే కాకుండా ప్రతి రాష్ట్రంలోను యాంటీ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ విధానం ఒకటి ఏర్పడింది. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో మన రాష్ట్రంలో ఈమాత్రం మా పార్టీ గెలవగలిగింది అంటే కారణం హార్డ్ వర్క్. ముఖ్యమంత్రి కష్టపడి పనిచేస్తారు. రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేస్తారు' అనే దృక్పథంతో యాంటీ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌ను అధిగమించి ఓట్లు పొందగలగడమే అని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో, సుస్థిర ప్రభుత్వాన్ని మనం ముందుకు తీసుకు పోగలుగుతున్నామని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది. ఇరిగేషన్ కోసం మనం ఒక విధానం రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. రు. 5,300 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి మూడు సంవత్సరాల్లో అనేక రకాల ప్రాజెక్టులను మనం అభివృద్ధి చేసుకునేందుకు గాను చేపట్టిన చర్య చాలా చక్కని చర్య. ఈ చర్యలో, భాగంగా వరల్డ్ బ్యాంక్‌ను ఉపయోగించుకున్నాము. అవసరం అనుకున్న సందర్భంలో, అనేక రకాలైన యూరోపియన్ కంట్రీస్ నుండి కూడా ఎయిడ్ తీసుకున్నాము. ఇంటర్నల్ మార్కెట్ నుండి రిసోర్సెస్ మొబిలైజ్ చేయడం కోసం బాండ్స్ రూపంలో, ముందుకు వచ్చాము. ఈ ప్రయత్నం చేసినప్పుడు ఈ రాష్ట్రం బాగుపడాలనే వుద్దేశంతో రు. 300 కోట్ల వరకు ప్రజలు బాండ్స్ కొని యిన్‌వెస్ట్‌మెంట్ చేశారు. అందువల్ల ఈరాష్ట్రంలో, తప్పకుండా యిరిగేషన్ డెవలప్ అవుతుందనే నమ్మకం కలుగుతోంది. మన రాష్ట్రంలో చక్కటి ఆర్థిక వ్యవస్థ వున్నందున ఎక్స్‌టర్నల్ ఎయిడ్ యివ్వడానికి అనేక దేశాలు ముందుకు వస్తున్నాయని ఈ సందర్భంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఈనాడు గోదావరిలో, వంశధారలో నీళ్లు వున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో యిరిగేషన్ కొరకు చర్యలు తీసుకోండి అని అనేకమంది చెప్పారు. గ్రౌండ్ వాటర్ పొటెన్షియల్ కూడా బాగా వుంది. గ్రౌండ్ వాటర్ విషయంలో, కంప్యూటరైజేషన్ వచ్చింది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో ఒక విషయం కోరుతున్నాను. మనలో ఎక్కువమందిమి వ్యవసాయదారులం కనుక అందరం కలిసికట్టుగా పనిచేసి యిరిగేషన్ విషయంలో, ఎటువంటి అశ్రద్ధ లేకుండా రు. 5,300 కోట్లు మూడు సంవత్సరాల్లో ఖర్చు చేసి, రైతాంగంలో కాన్ఫిడెన్స్ క్రియేట్ చేయవలసి వుంటుంది. రైతుల యొక్క భాగస్వామ్యం కొరకు వాటర్ యూజర్స్ ఆర్గనైజేషన్స్ పెట్టి వారి సహాయం తీసుకొని, వ్యవసాయ రంగాన్ని, యిరిగేషన్‌ను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేద్దామని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. మనం నికరంగా ఖర్చు చేసే విధానంలో వైరుధ్యం వస్తూ వుంది.

వైరుధ్యం లేకుండా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇది సైంటిఫిక్ అండ్ రేషనల్ గవర్నమెంట్. ఈ గవర్నమెంట్‌లో రేషనల్‌గా ఆలోచిస్తున్నాము. ఈనాడు ప్రజానీకాన్ని కన్విన్స్ చేయాలనే దృఢ సంకల్పంతో 'జన్మభూమి', ప్రజల వద్దకు పాలన 'మొదలగు కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. ప్రజలే న్యాయనిర్ణేతలనీ, వారు కన్విన్స్ అవుతారని భావించి చర్యలు తీసుకున్నాము. ముఖ్యంగా ఈనాడు హ్యూమన్ రిసోర్సెస్ మొబిలైజేషన్ చాలా ముఖ్యమైనది. అందువల్ల ఈనాడు విద్యకొరకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం యిస్తున్నాము. విద్యకోసం ప్రాధాన్యం యిస్తున్నాము కనుకనే గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా 37 వేలమంది టీచర్స్‌ను ఎపాయింట్ చేయడమే కాకుండా మరొక 39 వేలమంది టీచర్స్‌ను ఎపాయింట్ చేస్తామని అంటున్నాము. దానికోసం నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అందుకోసం టీచర్స్‌ను ఖచ్చితంగా అపాయింట్ చేద్దాం. అలాగే పే

2.00 మ. రివిజన్ చేద్దాం. పేరెంట్స్ యొక్క భాగస్వామ్యం తీసుకొని మన ప్రభుత్వం విద్యా ప్రమాణాలు పెంచేందుకు చర్యలు తీసుకొందాం.

అదే సందర్భంగా ఈ ప్రపంచాన్ని చూసేటప్పుడు పూర్వం అత్యధికంగా ల్యాండ్ మీద డిపెండ్ అవుతుండేవారు. తరువాత ఇండస్ట్రీస్‌కు వచ్చారు. ఇప్పుడు సర్వీసింగ్ సెంటర్స్‌లో అయితే ఎక్కువ డబ్బులు వస్తాయనే ఉద్దేశ్యంతో సర్వీసింగ్ సెంటర్స్‌ను ఎక్కువగా ఎన్నుకొని, దానినే ఇప్పుడు ఎక్కువగా ఎకనామిక్ ప్రిన్సిపుల్‌గా ప్రపంచంలో గుర్తిస్తున్నారని ఈ సందర్భంగా మనవి చేసుకొంటున్నాను. ల్యాండ్ కంటె, ఇండస్ట్రీస్ కంటే సర్వీసింగ్ సెంటర్స్‌కే ఎక్కువ ఇంపార్టెన్స్ ఇస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మీరు ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో ఇంజనీరింగ్ కాలేజ్, ప్రతి రెవెన్యూ డివిజన్ కేంద్రంలో పాలిటెక్నిక్ కాలేజ్, అదే విధంగా ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో మెడికల్ కాలేజ్ పెడతామంటున్నారు. ఇది కూడ చాల చక్కని విధానం. ఇందుకు గాను ఈవేళ హైకోర్టు జడ్జి ఆధ్వర్యంలో ఆయన ద్వారా స్క్రూటినీ చేసి ఎవరికి ఇస్తే బాగుంటుందనే విషయాన్ని పరిశీలించి, ఈవేళ ప్రజలకు ఒక నమ్మకం కల్గించేలా చర్యలు తీసుకొంటున్నందుకు, ఈ ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. గవర్నర్‌గారి ప్రసంగంలో కూడ చెప్పారు – మోరల్, ఎథికల్, ప్రొఫెషనల్ వాల్యూస్ తగ్గిపోతున్నాయని, కాబట్టి ఆ వాల్యూస్‌ను పాటిస్తామనే నమ్మకాన్ని ప్రజలకు కల్గించవలసిన అవసరం ఎంతైన ఉందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అందుకోసం హైకోర్టు జడ్జి ద్వారా స్క్రూటినీ చేయిస్తే, తద్వారా కాలేజీలు ఏర్పాటుచేస్తే హ్యూమన్ రిసోర్సెస్ మొబిలైజ్‌కు ఒక చక్కటి అవకాశం ఈ రాష్ట్రంలో, విద్యార్థులకు కల్గుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. దాని వల్ల సర్వీస్ సెక్టార్‌లో చక్కటి ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయి. ఈవేళ బిల్‌గేట్స్ ఇక్కడకు వచ్చి ఈ రోజు దాని యొక్క తాలూకు శాఖను పెడతామని చెప్పడం జరిగింది. దానిని మన వాళ్ళు చక్కగా ఉపయోగించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే సందర్భంగా మనం కాస్త ఆలోచన చేసేటప్పుడు ఈ రోజు మనకు ఉన్న సమస్య గురించి ఆలోచన చేసేటప్పుడు జనాభా పెరుగుదల వల్ల అభివృద్ధిని సాధించలేకపోతున్నాం. ఈవేళ ప్రభుత్వం ఫెయిల్ అవుతున్నదంటే, దానికి కారణం జనాభా విపరీతంగా పెరగడమే. జనాభా పెరగడానికి మూల

కారణం అవిద్య· కాబట్టి ఈ అవిద్యను అనేది లేకుండా చేస్తే, ఖచ్చితంగా ఈ జనాభాను తగ్గించుకోవచ్చు· ఈవేళ ప్రభుత్వం కూడ ప్రజల వద్దకు పాలన కార్యక్రమంలో జనాభా నియంత్రణను కూడ ఒక అంశంగా చేర్చింది· ఇది నాకు చాల సంతోషం కల్గించింది· ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ విషయంలో కేరళ ఫస్ట్, సెకండ్ తమిళనాడు· ఆతరువాత మనం· ఈవేళ జనాభా పర్సంటేజ్ తగ్గించుకోవాలనుకొంటున్నాం· ఈ విధంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ మూడవ స్థానంలో వచ్చేందుకు కారణం ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలే· అయితే ఇంకా కట్టుదిట్టంగా అమలుచేసేందుకు, జనాభాను తగ్గించేందుకు మన రాష్ట్రంలో ప్రతి ఒక్కరు ఈ రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం తమ వంతు కాంట్రిబ్యూషన్ ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను·

అదే విధంగా ఈవేళ మనం కాస్త ఆలోచన చేసేటప్పుడు అనేక రకాలుగా మహిళలకు ఉపాధి అవకాశాలు కల్పిస్తున్నాం· ప్రతి గ్రామంలోనూ "డ్వాక్రా" గ్రూపులు ఏర్పాటు చేశాం· There is lot of demand for DWACRA ప్రజలకు బాగా తెలిసింది· స్త్రీలందరూ కలిసి ఆర్గనైజ్ అవుతున్నారు· మా దగ్గర ఒక మీటింగ్ పెడితే, ఆ మీటింగ్‌లో చాల మంది ఇల్‌లిటరేట్స్ వచ్చారు· మేము వారిని అడిగాం· డ్వాక్రా గురించి మీ యొక్క స్పందన ఏమిటని అడిగితే ఓపెన్ డయాస్ మీద వాళ్ళంతా చాల చక్కగా మాట్లాడారు· డ్వాక్రా స్కీమ్స్ వచ్చిన తరువాత స్త్రీలలో ఒక రకమైన గురుతరమైన బాధ్యత వచ్చింది· వారందరు కూడ ఎకనామిక్ కన్సిడరేషన్‌లలో ఇన్‌వాల్వ్ అయిన తరువాత చాల చక్కగా ఈ యాక్టివిటీ జరుగుతున్నది· కాబట్టి ఈ డ్వాక్రా గ్రూప్స్‌కు ఇంకా ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది· సెంట్రల్ మినిస్టర్ ఎర్రంనాయుడుగారు కూడ మా దగ్గరకు వచ్చినపుడు ఈ కార్యక్రమాల గురించి సమీక్షించారు· రాష్ట్ర స్థాయిలో ఒక చక్కటి విధానం ఏర్పాటు చేసి, డి·ఆర్·డి·ఎ·, మిగతా సంస్థలు అన్నీ కలిసి డ్వాక్రా సెంటర్స్ తయారుచేసే ఉత్పత్తులకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యం కల్పించాలని ఆయన సూచించడం జరిగింది· ఆ దిశగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటున్నదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను·

అదే విధంగా ప్రపంచం నడవాలంటే శక్తి కావాలి· ఈ రోజు ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో మనం ఒకసారి ఆలోచన చేస్తే చీఫ్ మినిస్టర్‌గారు తీసుకొంటున్న చర్యలు గురించి చెప్పుకోవాలి· పి·ఎల్·ఎఫ్· గురించి చెప్పుకోవాలంటే భారతదేశంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రప్రథమంగా 91 శాతం పి·ఎల్·ఎఫ్· సాధించిన రాష్ట్రంగా రికార్డు సృష్టించింది····

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

నేను చెప్పే దాంట్లో ఏదైన తప్పు ఉంటే నేను ఖచ్చితంగా సరిదిద్దుకొంటాను· ఈవేళ హౌసింగ్ విధానంలో కూడ ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నో స్కీమ్స్ చేపట్టింది· మీరు కాదంటే, నా దగ్గర డేటా ఉంది· ఆరు లక్షల ఇళ్ళు మేము కట్టాం· అదే విధంగా చెప్పాలంటే కిలో బియ్యం రూ· 3·50 లకే ఇస్తున్నాం· ఆడ పిల్లల కోసం, జండర్ డిస్క్రిమినేషన్ ఉండకూడదనే కానిస్టిట్యూషనల్ ప్రొవిజన్‌ను దృష్టిలో ఉంచుకొని, ఒక వినూత్న పథకం ప్రవేశపెట్టి ఏడు లక్షల మంది ఆడ పిల్లలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఆడపిల్లల పథకం

ప్రవేశపెట్టడం ఈ ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే జరిగిందని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. మేము ఏ ఆలోచన చేసినా, సైంటిఫిక్గా ఆలోచన చేసి చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. అందుకోసం ఈ విషయంలో మన అందరి మీద బాధ్యత ఉంది. ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందడానికి ఈ స్కీమ్స్ అన్నిటి మీద అవగాహన పెంచుదాం. ఆ విధంగా చేసినట్లయితే తప్పనిసరిగా ప్రజలు భాగస్వాములవుతారని మనవి చేస్తున్నాను.

ఏ కార్యక్రమం తీసుకొన్నా, గుడ్ రిజల్ట్స్ రావాలంటే కమ్యూనికేషన్ గ్యాప్ ఉండకూడదు. దానికి గాను రోడ్ వైడెనింగ్ అనేది చాల అవసరం. ఈవేళ ఫ్యూయల్ వేస్ట్ కాకుండా ఉండాలంటే రోడ్ వైడనింగ్ చాల అవసరం. అయితే ఈ విషయంలో అనుకొన్నంత పాజిటివ్ రిజల్ట్స్ రాలేదేమో అని నా తాలూకా యొక్క భావన. పీపుల్లో అండర్స్టాండింగ్ పెరగాలి. ఖచ్చితంగా రోడ్ వైడనింగ్ జరగాలి. It is a very good concept. ప్రతి ఒక్కరు ఒప్పుకొంటారు. మొన్న ఆ మధ్య నేను పోలీసు కమీషనర్ ఆఫీసుకు వెళ్లితే మోటార్ బైక్ మీద వెళ్లినా గంట అయింది తిరిగి రావడానికి. కాబట్టి రోడ్ వైడనింగ్ అన్నది ఈ జంటనగరాల్లో చాల అవసరం. అయితే మనం ఈ విషయంలో ప్రజల్ని కన్విన్స్ చేయాలి. రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం తీసుకొనే కార్యక్రమాల గురించి, మంచి కాన్సెప్ట్స్ గురించి ప్రజలకు తెలియచేయాలి. అందుకు మనం ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి చాల చక్కగా ఉంది. ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికల్లో పెద్దగా డిస్టర్బెన్స్ లేకుండా...

(బెల్)

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్యుయేషన్ను మన చేతుల్లో పెట్టుకోగలిగామని మనవి చేస్తూ, ఇంతటి చక్కని అవకాశం నాకు కల్పించినందుకు ప్రతి ఒక్కరికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

Chairman:- The House is adjourned to meet again at 9.00 a.m. tomorrow, i.e., the 27th March, 1998.

(The House then adjourned at 2.09 p.m. to meet again at 9.00 a.m. on Firday, the 27th March, 1998).

"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad."